

**ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
SOCIALINIŲ MOKSLŲ FAKULTETAS
EKONOMIKOS KATEDRA**

Kristina ONAITYTĖ

**VANDENTVARKOS ĮMONIŲ PELNĄ (NUOSTOLĮ) LEMIANČIŲ
VEIKSNIŲ ANALIZĖ IR JŲ ĮTAKA VEIKLOS PERSPEKTYVOMS**

Magistro darbas

Šiauliai, 2008

SANTRAUKA

Kristina Onaitytė

Vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms. Magistro darbas

Magistro baigiamajame darbe nagrinėjami Lietuvos vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) veikiantys veiksniai bei jų įtaką veiklos perspektyvoms. Analizuojama kaip ir kodėl kito Telšių (1999-2007 metais) ir Mažeikių (2003 – 2006 metais) rajonų vandentvarkos įmonių finansiniai rodikliai, aptariami juos lemiantys veiksniai. Pirmoje darbo dalyje remiantis moksline literatūra, LR įstatymais bei kita spauda, nagrinėjami vandentvarkos įmonių pelną ir veiklos rezultatus iliustruojantys rodikliai ir metodai bei juos lemiantys veiksniai. Antroje dalyje pateikta iliustruota Telšių ir Mažeikių rajonų vandentvarkos įmonių veiklos ir finansinių rodiklių analizė, leidžianti įvertinti šių įmonių veiklos rezultatus nagrinėjamu laikotarpiu. Trečioje dalyje remiantis išnagrinėta medžiaga pateikiama įmonių veiklos rodiklių prognozė 2008-2010 metams. Pateikiama autorės siūloma vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių vertinimo schema.

SUMMARY

Kristina Onaityte

The analysis and influence to the prospects of activities of the factors that determine the profit (loss) of water supply companies. Master's work.

In this masters' research work is being analysed the factors that impact the profit (loss) of Lithuanian water-supply companies and their influence to the prospects of the companies' activity. It is being examined how and why the financial rates of Telšiai (1999-2007) and Mažeikiai (2003-2006) regions' water-supply companies have changed and also the determinants are being discussed. In the first part of the research the methods and indicators that illustrate the activity's results and profit of the water-supply companies are researched on the basis of scientific sources, laws of LR and other media. The determinants of the methods and indicators are considered as well.

In the second part there is presented an illustrated analysis of the activity and financial rates of Telšiai and Mažeikiai regions' water-supply companies that lets us evaluate the results of the companies' activity during the period of the research. In the third part the activity rates prognosis of the companies are introduced for the period from 2008 to 2010 on the basis of the analyzed material. There is also presented a scheme of evaluation factors that determine the profit (loss) of the water-supply companies which is proposed by the author. At the end of the research work on the basis of theory and practice the conclusions considering the profitability rates of Telšiai and Mažeikiai region water-supply companies are drawn. It is proposed how to improve the rates and even to avoid loss which is being incurred at the moment.

TURINYS

LENTELIŲ SĄRAŠAS	6
PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	7
ĮVADAS	10
I. PELNĄ LEMIANČIŲ VEIKSNIŲ BEI PELNINGUMO ANALIZĖS TEORINIAI METODAI	12
1.1. Pelno, kaip ekonominės kategorijos, samprata.....	12
1.2. Pelno (nuostolio) analizės metodai	15
1.3. Pelną (nuostoli) lemiantys išorės veiksniai	16
1.4. Pelną lemiantys vidaus veiksniai	20
1.5. Pelningumo piramidinės analizės galimybės.....	21
1.6. Kapitalo pelningumo rodiklių analizės būdai.....	24
1.7. Pelningumo rodiklių pasirinkimo galimybės.....	26
1.8. Įmonės bankroto tikimybės vertinimas	28
1.8.1. Diskriminantinės bankroto analizės metodai.....	30
1.8.2. E. Altmano bankroto tikimybės prognozavimo modeliai.....	30
1.8.3. Fulmerio bankroto diagnozavimo modelis.....	32
1.8.4. Bankroto galimybės analizė pagal Blanko modelį.....	32
1.8.5. Bankroto tikimybės vertinimas Lietuvoje	33
II. VANDENTVARKOS ĮMONIŲ UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ IR UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ FINANSINĖS BŪKLĖS VERTINIMO ASPEKTAI.....	35
2.1. Lietuvos vandentvarkos ūkio būklės apžvalga	35
2.2. Savivaldybės įmonių finansai.....	38
2.3. Tarpįmoninės UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ analizės galimybės..	39
2.3.1. UAB „Telšių vandenys“ pristatymas	39
2.3.2. UAB „Mažeikių vandenys“ pristatymas	41
2.4. Vandentvarkos įmonių veiklos specifiškumo vertinimo aspektai	42
2.4.1. Metrinė UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ palyginamoji analizė .	43
2.4.2. Procesinė UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ palyginamoji analizė	44
2.5. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ finansinių rodiklių dinamikos ir struktūros analizė.....	46
2.5.1. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ finansinių rodiklių dinamikos ir struktūros analizių palyginimas.....	47
2.5.2. UAB „Telšių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos rodiklių dinamikos ir struktūros analizė	51
2.5.3. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos rodiklių dinamikos ir struktūros analizė	53

2.6. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo rodiklių analizė.....	54
2.6.1. UAB „Telšių vandenys“ pelningumo analizė.....	55
2.6.2. UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo analizė.....	58
III. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ IR UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ VEIKLOS PELNINGUMO ANALIZĖ IR 2008 – 2010 METŲ PROGNOZĖS.....	62
3.1. Pelningumo piramidinė analizė.....	62
3.1.1. Turto pelningumo UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ įmonėse analizė.....	62
3.1.2. Kapitalo pelningumo UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ įmonėse analizė.....	69
3.2. Pelningumo rodiklių naudojimas siekiant nustatyti įmonės kainodarą.....	70
3.3. Bankroto tikimybės analizė vandentvarkos įmonėse.....	74
3.4. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių vertinimo procesas.....	76
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS.....	81
LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	83
1 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL R. SCHATTKE IR H. JENSEN.....	89
2 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL L. BERSTEIN.....	90
3 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL R. WILSON IR G. MCHUGH.....	91
4 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL DU PONT, REMIANTIS LIETUVIŠKA ATSKAITOMYBE.....	92
5 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ BALANSAS 1999 – 2007 M.	93
6 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2000 M.....	95
7 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2001 M.....	96
8 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2002 M.....	97
9 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2003 M.....	98
10 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2004 M.....	99
11 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2005 M.....	100
12 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2006 M.....	101
13 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2007 M.....	102
14 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ BALANSAS 2003 - 2006 M.	103
15 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2004 M.....	105
16 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2005 M.....	106
17 priedas. HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2006 M.....	107

18 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNINGUMO RODIKLIAI, LITAIŠ.....	108
19 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ UAB “TELŠIŲ VANDENYS”.	109
20 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNINGUMO RODIKLIAI, LITAIŠ	110
21 priedas. TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ UAB “MAŽEIKIŲ VANDENYS”	111
22 priedas. BANKROTO NUMATYMO MODELIO REIKŠMĖS	112
23 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2000 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	113
24 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2001 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	114
25 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2002 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	115
26 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2003 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	116
27 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	117
28 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	118
29 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	119
30 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2007 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	120
31 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2000 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	121
32 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2001 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	123
33 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2002 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	125
34 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2003 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	127
35 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	129
36 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	131
37 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	133
38 priedas. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2007 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ.....	135
39 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	137
40 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	138
41 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ	139
42 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ	140
43 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ	142
44 priedas. UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ	144

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Bendrojo pelno ryšys su pardavimo apimtimi, produkcijos kaina, savikaina, struktūra ir asortimentu.....	20
2 lentelė. Įmonės bankroto grėsmės nustatymas pagal Blanko modelį.....	32
3 lentelė. Lietuvos respublikos vandentvarkos įmonių veikla	34
4 lentelė. Lietuvos respublikos vandentvarkos įmonių pelnas 2003 – 2005 m. laikotarpiu	35
5 lentelė. Vieno m ³ vandens kainos ir savikainos vienam šalies gyventojui palyginimas	35
6 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumą įtakojo rodikliai	63
7 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumą įtakojo rodikliai	63
8 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ kapitalo pelningumo piramidinės analizės duomenys	70
9 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ kapitalo pelningumo piramidinės analizės duomenys	70
10 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ kainodarą lemiantys rodikliai	71
11 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ kainodaros pokyčiai	72
12 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ kainodaros įtaka pelningumo rodikliams	72
13 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ kainodarą lemiantys rodikliai	73
14 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ kainodaros pokyčiai	73
15 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ kainodaros įtaka pelningumo rodikliams	74
16 lentelė. UAB „Telšių vandenys“ bankroto tikimybė pagal Altmano modelį.....	75
17 lentelė. Bankroto tikimybė pagal Blanko modelį.....	75
18 lentelė. UAB „Mažeikių vandenys“ bankroto tikimybė pagal Altmano modelį.....	76
19 lentelė. Bankroto tikimybė pagal Blanko modelį.....	76

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. Veiksniai, lemiantys pelno mokesčio mažėjimą.....	16
2 pav. Du Ponto nuosavo kapitalo piramidinė analizė	24
3 pav. Vidutiniškai vieno gyventojų vandens suvartojimas per parą 000 – 2004 m. laikotarpiu	35
4 pav. Į tinklus tiekiamo vandens kiekis per metus 2000 – 2004 m.....	36
5 pav. Vandentvarkos įmonių pajėgumai per parą 2000 – 2004 m. laikotarpiu	36
6 pav. UAB „Telšių vandenys“ paslaugų teikimas 2006 m.....	39
7 pav. Abonentų skaičius Telšių rajone 2006 m	39
8 pav. Vandens suvartojimas Mažeikių rajone, tūkst. m ³	41
9 pav. Vandentvarkos įmonių veiklos sąnaudų palyginimas, Lt 2003 – 2006 m. laikotarpiu	42
10 pav. Vandentvarkos įmonių patiekto vandens palyginimas, tūkst. m ³	43
11 pav. Vandentvarkos įmonių tinklų palyginimas, km.....	43
12 pav. Vandentvarkos įmonių investicijų palyginimas, Lt	44
13 pav. Vandentvarkos įmonių nuotekų valymo ir šalinimo palyginimas, tūkst. m ³	44
14 pav. UAB „Telšių vandenys“ teikiamos paslaugos, tūkst. m ³ , proc.....	45
15 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ teikiamos paslaugos, tūkst. m ³ , proc.....	45
16 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ ilgalaikio ir trumpalaikio turto dalių pasikeitimas proc. 1999 - 2007 m. laikotarpiu.....	47
17 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ nematerialaus turto pasikeitimas proc. 1999 - 2007 m. laikotarpiu	47
18 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ materialaus turto pokytis 1999 – 2007 m. laikotarpiu, proc.....	48
19 pav. UAB „Telšių vandenys“ kapitalo ir skolintojų sudedamųjų dalių pasikeitimai 1999 - 2007 m. laikotarpiu (Lt)	48
20 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ kapitalo ir skolintojų sudedamųjų dalių pasikeitimai 2003 - 2006 m. laikotarpiu (Lt)	49
21 pav. Savininkų nuosavybės dinamika UAB „Telšių vandenys“ 1999 - 2007 m. (Lt)	49
22 pav. Savininkų nuosavybės dinamika UAB „Mažeikių vandenys“ 2003 - 2006 m. laikotarpiu (Lt)	50
23 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ trumpalaikių išsipareigojimų dinamika 2003 - 2006 m. laikotarpiu, Lt.....	51
24 pav. UAB „Telšių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos rodiklių dinamika 1999 – 2007 m. laikotarpiu, Lt.....	52
25 pav. Pelno (nuostolio) rodiklių pasikeitimai, Lt ir proc. nuo 1999m. iki 2007 m.....	52
26 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) rodikliai 2003- 006 m. laikotarpiu, Lt	53

27 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) rodiklių pasikeitimai nuo 2003 m. iki 2006 m. Lt ir proc	54
28 pav. UAB „Telšių vandenys“ pelningumo rodiklių pokytis nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt ir proc	55
29 pav. UAB „Telšių vandenys“ bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklio pokytis, Lt	55
30 pav. UAB „Telšių vandenys“ grynojo pardavimų pelningumo rodiklio pasikeitimas nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt	56
31 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio pasikeitimas nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt	57
32 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto apyvartumo rodiklio dinamika, Lt	57
33 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo rodiklių pokytis 2003 - 2006 m. laikotarpiu, Lt ir proc	58
34 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklio dinamika 2003 – 2006 m., Lt	58
35 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ grynojo pardavimų pelningumo rodiklio pokytis 2003 – 2006 m. laikotarpiu, Lt	59
36 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio pokytis 2003 – 2006 m. laikotarpiu, Lt	60
37 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto apyvartumo rodiklio dinamika, Lt	60
38 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ Du Ponto turto pelningumo dinamika 1999 – 2007 m., Lt	62
39 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	63
40 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	64
41 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal L. Berstein, Lt	64
42 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	65
43 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	65
44 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal R. Schatke, Lt	66
45 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	66
46 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	67
47 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal R. Wilson, 1999 – 2007 m. laikotarpiu Lt	67
48 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	68
49 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt	68
50 pav. UAB „Telšių vandenys“ bankroto prognozė 2010 m.	75
51 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ bankroto prognozė 2010 m.	76

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms

52 pav. I etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksnių schema	77
53 pav. II etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksnių schema	79
54 pav. III etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksnių schema	80
55 pav. IV etapas: Bankroto tikimybės vertinimas	80

IVADAS

Remiantis ekonomikos teoretikų mintimis, pasitvirtinančiomis praktikoje, pagrindinis įmonės siekis – pelnas. Visi verslo sprendimai įmonės veikloje siejami su šio tikslo siekimu. Tačiau kintant ekonominei situacijai, įmonei pakankamai sudėtinga siekti užsibrėžtų tikslų, nes rizikos laipsnis pakankamai didelis tiek Lietuvoje, tiek ir užsienio rinkose. Įmonės konkurencingumas ir jos aplinka priklauso nuo konkurentų diktuojamų sąlygų bei įmonės pajėgumų. Todėl būtina skirti ypatingą dėmesį gaunamo pelno dydžiui, jo analizei bei prognozėms. Ypač svarbu išanalizuoti veiksnius, įtakančius įmonės veiklos rezultatus. Įmonės pelnui turi įtakos įvairiausi veiksniai: politiniai, socialiniai, ekonominiai, technologiniai, vidiniai veiksniai, susiję su produkcijos gamyba, pardavimais, rinkodaros strategija.

Savivaldybės institucijos atsakingos už savivaldybės teisių ir savo funkcijų įgyvendinimą bendruomenės interesais. Savivaldybės įmonės, veikiančios pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, ir akcinės bendrovės, kurių akcijos, suteikiančios daugiau $\frac{1}{2}$ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso savivaldybėms.

Įmonės veiklos sėkmė apibūdinama jos pelningumu, kuris priklauso nuo naudojamo kapitalo dydžio, darbuotojų skaičiaus, produkcijos pardavimų apimtys, turimo turto panaudojimo efektyvumo ir daugelio kitų veiksnių.

Įmonės finansinė analizė – tai verslo praeities, esamos situacijos ir perspektyvos įvertinimas, remiantis atskaitomybės dokumentais, specialiais tyrimais, duomenų bazėmis ir kitais informacijos šaltiniais. Finansų analizė susijusi su tam tikros veiklos prognozavimu, planavimu, apskaita ir kontrole, siekiant tobulinti įmonės valdymą, didinti jos veiklos efektyvumą bei pelningumą. Ji padeda vadovui priimti tinkamus sprendimus iškilusioms problemoms spręsti.

Darbo naujumas: Lietuvos vandentvarkos įmonėse nėra bandyta sudaryti įmonių veiklos, pelno ir jų lemiančių rodiklių, ateities prognozių modelio. Dažniausiai skaičiuojami atskiri konkretūs rodikliai, tačiau jie nėra sisteminami. Įmonių veiklos rodikliai analizuojami LVTA darbuotojų ir pateikiami metinėse ataskaitose (už du kalendorinius veiklos metus) apibendrintais visos šalies rodikliais.

Darbo aktualumas: vandentvarkos įmonių tikslas – didinti įmonės pelną – turėtų skatinti ieškoti racionalių veiklos metodų, diegti naujoves. Jei vandentvarkos įmonės veikla pelninga, patiriamų nuostolių našta neperkeliamą paslaugos vartotojams bei savivaldybei. Todėl naudinga sukurti vandentvarkos įmonių veiklą bei jos perspektyvas įvertinantį modelį.

Darbo objektas: UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ veiklos finansiniai rodikliai 2000-2007 m.

Darbo tikslas: įvertinti vandentvarkos įmonių UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ pelną (nuostoli) lemiančius veiksnius bei jų įtaką veiklos perspektyvoms.

Darbo uždaviniai:

- apibendrinti ir susisteminti teorinius pelningumo lygį lemiančių veiksnių aspektus, išskiriant esminius vertinimo metodus ir modelius;
- įvertinti UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ finansinę būklę;
- taikant pelningumo vertinimo modelius ir metodus išskirti vandentvarkos įmonių UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ veiklos pelningumą lemiančius veiksnius ir numatyti prognozes tolesnei vandentvarkos įmonių veiklai;
- suformuoti savivaldybių vandens gavybos ir tiekimo įmonių pelningumo lygį lemiančių veiksnių vertinimo modelį ir pateikti rekomendacijas pelningumo padidinimo sritims įmonėse UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“.

Darbe formuluojama ši **hipotezė**: atskirų rodiklių tarpusavio ryšių išskyrimas ir sisteminis jų vertinimas leidžia išskirti esminius pelno rodiklius lemiančius veiksnius, kurių išsami analizė suteikia galimybę ateityje didinti įmonės pelningumo lygį.

Darbe naudojamos kompetencijos:

- gebėjimas vertinti ir analizuoti įmonės finansavimo teisinę aplinką;
- gebėjimas įvertinti, analizuoti įmonės pajamas ir išlaidas;
- gebėjimas naudojantis finansinės atskaitomybės dokumentais įvertinti, analizuoti finansinių rodiklių kitimo tendencijas;
- gebėjimas gautų lyginamosios analizės rezultatų pagrindu formuluoti išvadas ir prognozes įmonės veiklos perspektyvai.

Darbe naudoti šie **analizės metodai**:

- loginiai metodai (lyginimas, apibendrinimas, lyginamųjų svorių (dalių) skaičiavimas, dinamikos eilutės, t.y. horizontalioji ir vertikalioji analizė);
- grafiniai (diagramos ir linijiniai grafikai);
- specifiniai (finansinių koeficientų skaičiavimas, modeliavimas).

Darbo struktūra: darbas susideda iš trijų dalių. Konceptualioje dalyje aptarti pelno sąvokos ir sampratos teoriniai aspektai, pajamų ir sąnaudų pripažinimo tvarka, pelno analizės metodai, prognozavimo būdai. Analitinėje dalyje atlikta savivaldybių vandentvarkos įmonių UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostoli) ir jų lemiančių veiksnių analizė, pateikta prognozė 2008 – 2010 metams. Remiantis atlikta analize pateikiami pasiūlymai įmonių pelningumui didinti. Konstruktyvioje dalyje suformuotas vandens gavybos ir tiekimo įmonių savivaldybėse pelningumo lygį lemiančių veiksnių vertinimo modelis ir pateikiamos rekomendacijos kaip jį taikant didinti įmonių pelningumą.

I. PELNĄ LEMIANČIŲ VEIKSNIŲ BEI PELNINGUMO ANALIZĖS TEORINIAI METODAI

1.1. Pelno, kaip ekonominės kategorijos, samprata

Ekonomistų teigimu, pagrindinis įmonės siekis – pelnas. Visi verslo sprendimai įmonės veikloje susiejami su šio tikslo siekimu. Tačiau valstybėje, kintant ekonominei situacijai, įmonei sudėtinga siekti užsibrėžtų tikslų, nes rizikos laipsnis pakankamai didelis tiek Lietuvoje, tiek ir užsienio rinkose.

Įmonės konkurencingumas ir jos aplinka priklauso nuo konkurentų diktuojamų sąlygų bei įmonės pajėgumų. Todėl būtina skirti ypatingą dėmesį gaunamo pelno dydžiui, jo analizei bei prognozėms. Svarbu išanalizuoti veiksnius, turinčius įtakos veiklos rezultatams.

Įmonės pelną įtakoja įvairiausi veiksniai: politiniai, socialiniai, ekonominiai, technologiniai, vidiniai veiksniai, susiję su produkcijos gamyba, pardavimais, rinkodaros strategija.

Analizuojant finansinių rodiklių dinamiką, nagrinėjant įmonės pelningumą bei prognozuojant ateitį, galima sąmoningai įtakoti įmonės veiklą. Neįvertinus finansinių įmonės rezultatų bei juos lemiančių veiksnių, neatsižvelgus į ateities perspektyvas, galima sulaukti neigiamų veiklos rezultatų.

Pelno didinimu suinteresuotos įmonės, nepriklausomai nuo jų dydžio, rūšies, veiklos pobūdžio. Pelnas būtinas siekiant įmonės plėtros, nuolatiniam finansavimui (Černius, Paškevičius, Starkevičiūtė, 1995). Akcininkai investuoja į įmonę, nes tikisi pelno ir veiklos efektyvumo (Mackevičius, 2005). Remiantis ekonomikos vadovėliais galima teigti, kad kiekvienas gamybos veiksnys ekonomikoje atlieka konkrečią funkciją (Martinkus, Žilinskas, 1997). Pelnas – įmonės vystymosi veiksnys, veiklos vertinimo kriterijus, finansinė nauda, ilgalaikio finansavimo šaltinis.

Skiriami trys pelno susidarymo šaltiniai (Lydeka, Drilingas, 2002):

- Naujovės – jei versle nenaudojamos naujovės, pelnas svyruoja tarp nulio ir tam tikros ribos. Jei versle atsiranda daugiau įmonių, negaunant pelno, įmonės palieka šaką. Naujovės įmonėje diegiamos įvairiais būdais: gaminami nauji produktai, tobulinami jau gaminami, tobulinama vadyba ir kt. Taip stengiamasi sumažinti gamybos kaštus bei gauti didesnę pelną. Galima teigti, kad pelnas (šiuo atveju) – atlyginimas už sėkmingą naujovę.
- Rizika – nėra verslo be rizikos, todėl, pelnas – premija už riziką, kuri turi būti mokama tam, kas rizikuoja.
- Monopolijos galia – pelnas egzistuoja tik todėl, kad rinkoje nėra visiškai tobulo konkurencijos. Jei rinkoje yra monopolijos ir oligopolijos apraiškų, pelnas neišnyksta. Gaminant daugiau prekių, jos parduodamos už mažesnę kainą, todėl nustatoma tokia gamybos apimtis, kuri garantuotų didžiausią pelną.

Ekonomikos vadovėliuose bei LR finansinę ir mokesstinę apskaitą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose pelno sąvoka apibūdinama ne vienareikšmiškai. Todėl svarbus sisteminis požiūris nustatant vieningus sąvokų apibrėžimus visose ekonomikos mokslo šakose.

Apibendrinant galima teigti, kad pelną įtakoja įvairūs veiksniai, kurie skiriasi išraiškos sudėtingumu, atskirų elementų tarpusavio ryšiais.

Pelno marža – skirtumas tarp prekės pardavimo kainos ir jos gamybos bei pardavimų sąnaudų. Pelno normos dydis priklauso nuo procentinio pelno priedo, kurį įmonė, nustatydamą pardavimo kainą, prideda prie išlaidų. Šis dydis matuojamas pelno ir pardavimų santykiu (Obi 1998).

Taigi, norint atskirti, apie kokį pelną kalbama, galima vartoti šias sąvokas:

- bendrojo pelno norma – apskaičiuoto įmonės bendrojo pelno (pardavimai – prekių savikaina) ir pardavimo pajamų santykis;
- veiklos pelno norma – apskaičiuoto įmonės veiklos pelno (bendrasis pelnas – veiklos sąnaudos) ir pardavimo pajamų santykis;
- grynojo pelno norma – apskaičiuoto grynojo pelno (veiklos pelnas – pelno mokesčiai) ir pardavimo pajamų santykis (Šlekienė, Klimavičienė, 2000).

Maržų apskaičiavimas leidžia įmonių vadovams racionalizuoti pelno uždirbimą, mažinti sąnaudas, padidinti naudingą sąnaudų dalį (Gekas, 2002).

Pelno siekimą galima paaiškinti tuo, kad įmonė siekia išgyventi konkurencinės rinkos sąlygomis. Jei įmonė turi pakankamai pelno, ji gali investuoti, plėsti savo veiklą, kurti naujus produktus, teikti paslaugas, taip užimdama stabilią vietą rinkoje. Kartais, norint sukurti stabiliai dirbančios, klestinčios įmonės įvaizdį, apskaičiuojamos didesnės pelno sumos, išmokami didesni dividendai. Tačiau dirbtinis pelno padidėjimas ar sumažinimas turi įtakos vėlesnei įmonės veiklai bei finansinei būklei (Mackevičius, 2005).

Šiandieninės įmonės pelną sudaro du komponentai: pirmasis gaunamas iš pagrindinės įmonės veiklos (gamybinės ar komercinės), antrasis – turimo turto (įrengimų, pastatų, vertybinių popierių) bei jo kainos didėjimo (brangsta sklypai, nuoma, nematerialus turtas ir kt.).

Nepamatuotas pelno siekimas sukelia rizikos didėjimą, pamirštami darbuotojų interesai (mokami per maži atlyginimai, nesprendžiamos socialinės problemos, nediegiamos naujos technologijos). Tokios įmonės veiklos strategija nėra perspektyvi.

Rinkos sąlygomis įmonės pelno dydis priklauso nuo veiklos pobūdžio, dydžio, verslo aplinkos, apskaitos sistemos principų bei kitų sąlygų:

- ilgalaikio turto nusidėvėjimo būdo (tiesioginis, produkcijos, dvigubai mažėjančios vertės ir metų skaičiaus metodai);
- pasirinktų atsargų apskaitos metodo (LIFO, FIFO);
- rezervų abejotinoms skoloms dydžio;
- kreditų palūkanų dydžio (Juozaitienė, 2007).

Ekonominė ir buhalterinė pelno samprata gali žymiai skirtis. Z. Lydekos ir B. Drilingo teigimu (2002), skirtingi pelno skaičiavimo metodai formuoja nevienodą pelno sampratą. Išskiriamos buhalterinio, normalaus ir ekonominio pelno sąvokos. Vienas svarbiausių pelno didinimo šaltinių yra nuolatinė ir išsami jo analizė. Todėl analizuojant pelną dažniausiai keliami tokie uždaviniai:

- nustatyti pelno plano pagrįstumą ir jo ryšį su kitais finansinio plano rodikliais;
- įvertinti ataskaitinio laikotarpio pelno plano įvykdymą, jo dinamiką bei sudėtį;
- įvertinti pelno kitimą nulėmusius veiksnius;
- nustatyti neigiamų veiksnių šalinimo galimybes.

Atsakius į iškeltus uždavinius, galima prognozuoti įmonės pelno gavimo galimybes ateityje (Obi, 1998). Išskiriami du veiksniai, turintys įtakos pelnui – tai pajamos, gautos pardavus prekes, ir sąnaudos, patirtos uždirbant ataskaitinio laikotarpio pajamas (Kalčinskas, Černius, 1997). Norint teisingai apskaičiuoti pelną, būtina ne tik tinkamai organizuoti gamybą, bet ir tiksliai finansinėje apskaitoje užfiksuoti uždirbamų pajamų ir joms uždirbti patirtų sąnaudų dydį.

Pajamų sąvoka ekonominėje literatūroje apibrėžiama ne vienareikšmiškai. Pagal 36 Verslo apskaitos standartą, pajamomis laikomas ekonominės naudos didėjimas, pasireiškiantis turto padidėjimu per ataskaitinį laikotarpį arba išipareigojimų mažėjimu, dėl ko didėja nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus (36 Verslo apskaitos standartas, 2005).

Ekonomikos terminų žodyne (1997) galima rasti tokį apibrėžimą: pajamos – tai tam tikrą laiką gaunamos lėšos už gamybos veiksnių nuosavybę. Atsižvelgiant į gamybos veiksnių pobūdį, išskiriamos šios pajamų rūšys:

- renta ir nuoma – atlyginimas savininkui už naudojimąsi jo žeme ar kitu turtu;
- darbo užmokestis – atlyginimas samdomiems darbuotojams už atliktą darbą;
- palūkanos – atlyginimas už paskolintus pinigus ar finansinį turtą;
- pelnas – atlyginimas, kurį verslininkas gauna už riziką, naujas idėjas, pastangas, atskaičius visas su verslu susijusias išlaidas (Pass, Lowes, Davies, 1997).

Nustatant nacionalines pajamas, sudedamos visos šalies pajamos, kurias gauna gamybos veiksnių savininkai už suteiktas paslaugas. Įmonė pajamas gali gauti iš pagrindinės, finansinės, investicinės, ypatingosios veiklos. Apibendrinant pajamų esmę, svarbu išanalizuoti pajamų pripažinimo apskaitoje atvejus

Buhalterinės apskaitos įstatyme teigiama, kad visi ribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, savo veikla siekiantys pelno, privalo vadovautis Verslo apskaitos standartais (Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001). Remiantis 36–uoju Verslo apskaitos standartu, galima teigti, kad pajamos registruojamos tik tada, kai įvyksta operacija ir ji pateikiama ataskaitinio laikotarpio finansinėje atskaitomybėje, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą (pajamos registruojamos, kai jos uždirbamos, sąnaudos – kai jos patiriamos uždirbant tas pajamas). Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, pardavimo nuolaidos, PVM mokestis, kadangi tai ne įmonės gaunama

ekonominė nauda, ir šios sumos nuosavo kapitalo nedidina. Prekių pardavimo ar paslaugų suteikimo pajamos turi būti pripažįstamos ir registruojamos tik tada, kai prekės parduotos ar paslaugos suteiktos, o pajamų suma gali būti tinkamai įvertinta (36 Verslo apskaitos standartas, 2005). Pajamomis laikomi ir teigiami valiutų kurso pasikeitimai (sąnaudomis – neigiami valiutos kurso pasikeitimai), susidarę vykdant operacijas užsienio valiuta (Pelno mokesčio komentaras, 2004).

Sąnaudos – ekonominės vertės sumažėjimas dėl turto naudojimo, pardavimo ar netekimo per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to sumažėja nuosavas kapitalas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos dviem būdais: kaupimo ir palyginimo. Palyginimo principas reiškia, kad finansinėje atskaitomybėje turi būti pateikta ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų informacija. Finansinės ataskaitos turi būti parengtos taip, kad finansinę informaciją būtų lengva palyginti su kitų ataskaitinių laikotarpių ir kitų įmonių pateikiama informacija bei teisingai įvertinti įmonės finansinės būklės pokyčius. Palyginimo principas teigia, kad per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos siejamos su to laikotarpio pajamų uždirbimo sąnaudomis. Skirtingiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios sąnaudos paskirstomos laikotarpiams, per kuriuos įmonė uždirba pajamas.

Siekiant nustatyti teisingą įmonės pelno dydį, būtina įvertinti veiksnių įtaką finansinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės duomenims. Geriausias būdas yra FIFO metodas, kuriuo, pagal LR Buhalterinės apskaitos įstatymą, privalo vadovautis visos įmonės. Pagal šį metodą, įmonės parduotų prekių savikainai priskiriamos anksčiausiai įsigytos atsargos. Per tam tikrą laikotarpį augant atsargų kainoms, parduotų prekių savikaina formuojama iš anksčiausiai ir pigiausiai įsigytų atsargų įsigijimo išlaidų. Galima teigti, kad mažesnė parduotų prekių savikaina įtakoja didesnę ataskaitinio laikotarpio pelno rodiklį. Jei taikomas LIFO atsargų įkainojimo metodas, parduotos per ataskaitinį laikotarpį pagamintos produkcijos savikainai priskiriamos vėliausiai įsigytų žaliavų įsigijimo išlaidos. Tai nulemia mažesnę įmonės pelną ir didesnes produkcijos gamybos išlaidas.

Pelnas įmonei ypač svarbus rodiklis vertinant galutinius jos veiklos rezultatus, kai įmonės savininkams reikia dalintis naudą. Todėl galima teigti, kad atskira pelno (nuostolio) ataskaita - viena pagrindinių įmonės finansinių ataskaitų.

1.2. Pelno (nuostolio) analizės metodai

Pelnas (nuostolis) kaip ir kiti finansiniai rodikliai, analizuojami taikant jo ataskaitose pateikiamus dydžius dvejopai – vertikaliai ir horizontaliai.

Vertikalioji analizė atliekama, kai kiekvienas finansinės ataskaitos rodiklis lyginamas su bendroju baziniu tos ataskaitos rodikliu, gautas dydis išreiškiamas procentais. Atliekant kelių metų finansinių rodiklių vertikalioją analizę, galima nustatyti rodiklių kitimo priežastis.

Horizontalioji analizė atliekama tada, kai finansinių ataskaitų dydžiai lyginami su praėjusio laikotarpio duomenimis, o nukrypimas išreiškiamas absoliučiu arba santykinu dydžiu. Horizontalioji

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms analizė parodo finansinių rodiklių dinamiką, tačiau nenurodo priežasčių, dėl kurių rodikliai pasikeitė (Buškevičiūtė, Mačerinskienė, 2002).

Pelnui įtakos turi ir kapitalo struktūra. Verslo rizika priklauso nuo to, kokia įmonės išlaidų dalis yra pastovi. Jei pastovios išlaidos sudaro didelį lyginamąjį svorį visų išlaidų sudėtyje, tai nedidelis pardavimų mažėjimas gali nulemti veiklos pelno ir kapitalo pelningumo sumažėjimą. Galima daryti išvadą, kad kuo didesnės pastovios išlaidos, tuo didesnė verslo rizika. Pelno siekimas visada susijęs su rizika.

Analizuojant pelną (nuostolį) reikia detaliai išnagrinėti įmonės grynąjį pelną pagal jį formuojančius elementus (Šlekienė, Klimavičienė, 2000): pardavimus, prekių savikainą, bendrąjį pelną, veiklos sąnaudas, veiklos pelną, kitos veiklos pelną, įprastinės veiklos pelną, pelną iki mokesčių, paskirstytą pelną, grynąjį pelną.

1.3. Pelną (nuostolį) lemiantys išorės veiksniai

Pelnui įtakos turi įvairūs veiksniai, skirstomi į išorinius ir vidinius. Nepriklausomai nuo to, kur ir kaip kuriamas pelnas, vidiniai ir išoriniai veiksniai ypač svarbūs informacijos vartotojams, analizuojantiems dabartinę įmonės padėtį, prognozuojantiems jos ateitį, nustatantiems šių veiksnių poveikio kryptį bei stiprumą. Pagrindinė įmonės veikla normaliomis ekonomikos sąlygomis turėtų būti pagrindinė pelno sukūrimo vieta. Kartais realiame gyvenime kitos įmonės veiklos padeda kompensuoti pagrindinės veiklos nuostolį. Anot J. Mackevičiaus ir D. Poškaitės (1998), iki šios dienos atliekant finansinę analizę, išoriniai veiksniai nepakankamai nagrinėjami, nors jie turi didžiulės įtakos įmonės pelnui, jos plėtrai, konkurencingumui rinkoje, išlaidoms. Išorės veiksniai susiję su teisiniais, politiniais, ekonominiais, visuomeniniais, demografiniais, kultūriniais, techniniais procesais, kurie įtakoja įmonės plėtrą. Išoriniai veiksniai iš dalies formuoja kainas, paklausą bei pasiūlą ir pan.

1 pav. Veiksniai, lemiantys pelno mokesčio mažėjimą

Šaltinis: Gekas V., 2002. Marža = labai didelis pelnas.// Vadovo pasaulis. Nr. 10

Apskaitinis įmonė pelnas turi būti kuo didesnis, o apmokestinamasis – kuo mažesnis, nes nuo jo mokamas pelno mokestis mažina savininko grynąjį pelną, leidžiantį investuoti į verslo plėtrą ar išmokėti dividendus (Gekas, 2002).

Neapmokestinamos pajamos – pajamos, kurias įmonė uždirba ir (arba) gauna, tačiau pelno mokestis neskaičiuojamas.

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme nurodoma, kad apskaičiuojant apmokestinamą pelną, iš pajamų atimamos visos tokie veiklai įprastinės sąnaudos, kurios yra būtinos pajamoms gauti (Pelno mokesčio įstatymas, 2001):

- atimamos nemokestinės pajamos;
- atskaitomi leidžiami atskaitymai - faktiškai patirtos įprastinės veiklos sąnaudos, būtinos pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti;
- ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, ilgalaikio materialiojo turto naudojimo, remonto, rekonstravimo sąnaudos, komandiruočių sąnaudos, reklamos ir reprezentacijų sąnaudos, mokesčiai, natūralios netekties nuostoliai, beviltiškos skolos, parama, kredito įstaigų ir draudimo įmonių atidėjimai, narių mokesčiai, įmokos ir įnašai.

Pagal Pelno mokesčio įstatymą juridinių asmenų pelno mokestį moka:

- juridinio asmens teisės turinčios įmonės, kurių veikla reglamentuojama LR įmonių įstatymu;
- juridiniai asmenys, vykdančys nekomercinę veiklą, bet gavę pajamų iš komercinės ūkinės veiklos, išskyrus Lietuvos banką ir biudžetines įstaigas;
- užsienio valstybių įmonės, kurių veikla reglamentuojama užsienio valstybių įstatymais ir kurių buveinė yra užsienio valstybėje.

Vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymu, pelno mokesčio subjektas – uždirbtas pelnas ir gautos pajamos, jei jos pagal Pelno mokesčio įstatymą yra mokesčio bazė. Lietuvoje pelno mokesčiai proporciniai (Pelno mokesčio įstatymas, 2001). Remiantis įstatymu, apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčiu. Ūkio subjektų, kuriuose vidutis darbuotojų skaičius neviršija 10 asmenų, mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 500 000 Lt., apmokestinamasis pelnas

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms apskaičiuojamas taikant 13 proc. mokestinį tarifą. Ūkio subjektų, kuriuose dirba ne daugiau kaip 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 1 mln. Lt., apmokestinamojo pelno dalis (25 000 Lt. neapmokestinami) apmokestinama 15 proc. mokesčio tarifu. Ši taisyklė galioja individualioms įmonėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms, komandinėms ūkinėms bendrijoms (Pelno mokesčio įstatymas, 2001).

Remiantis Pelno mokesčio įstatymu, galimos pelno mokesčio lengvatos (netaikomos pelno nesiekiančioms įmonėms). Lengvatomis gali naudotis įmonės, kuriose dirba riboto darbingumo asmenys. Taip pat lengvatomis gali pasinaudoti įmonės, kuriose darbuotojų skaičius neviršija 10 asmenų ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 500 000 Lt. Apmokestinamasis pelnas tokiu atveju apmokestinamas 13 proc. mokesčio tarifu.

Rinkos ekonomikos sąlygomis pajamų ir produkcijos pardavimo dinamiką formuoja pasiūlos ir paklausos veiksniai. Įmonės ūkinę veiklą ir finansinį rezultatą veikia valstybės ūkinė politika, ekonominė sistema, vietinės veiklos sąlygos, nagrinėjamos įmonės produkcijos paklausa. Visi šie veiksniai formuoja efektyvią įmonės veiklą rinkos sąlygomis.

Nuo įmonės prekių ir paslaugų paklausos tiesiogiai priklauso įmonės galimybės gauti pakankamą pelną bei jį didinti (Schattke, Jensen, 1981). Ekonominėje literatūroje (Wonnacott, Wonnacott, 1998), produkto paklausa ir pasiūla aiškinamos naudojant paklausos (pirkėjų elgesio) ir pasiūlos (pardavėjų elgesys ir jų pasirengimas parduoti prekes, esant skirtingoms kainoms) kreives, kurios nubrėžiamos, jei vadovaujamosi „ceteris paribus“ prielaida, reiškiančia, kad visi itti veiksniai, veikiantys produkto pirkimo (pardavimo) apimtį, išskyrus kainą, laikomi pastoviais.

Ekonomikos teoretikai dažniausiai išskiria šiuos paklausos veiksnius, turinčius įtakos pelno dydžiui bei jo kitimui:

- prekės pakaitalų kainų pokyčiai (kainų didėjimas paklausą didina, mažėjimas – mažina);
- prekės papildų kainų pokyčiai (kainų didėjimas paklausą mažina, mažėjimas – didina);
- pirkėjų pajamų pokyčiai (pajamų didėjimas paklausą didina, mažėjimas – mažina);
- pirkėjų santaupų pokyčiai (santaupų didėjimas paklausą mažina, mažėjimas – didina);
- pirkėjų prioritetų kitimas (augant prioritetams paklausa didėja, mažėjant – mažėja);
- vartojimo tradicijų pokyčiai (vartojimo tradicijai stiprėjant paklausa didėja, silpnėjant – mažėja);
- mokesčių pokyčiai (mokesčių didėjimas paklausą mažina, mažėjimas – didina).

Reaguodama į paklausą, formuojasi prekių ar paslaugų pasiūla (pasiūlą galima apibrėžti kaip prekės pardavėjo norą ir galimybę parduoti vieną ar kitą prekę). Nuo gamintojo ar paslaugos teikėjo siūlomų prekių asortimento priklauso įmonės pelno dalis.

Sumažėjusios gamybos veiksnių kainos lemia pasiūlos didėjimą, ir atvirkščiai, didėjant išteklių kainoms, pasiūla mažėja. Panašų poveikį pasiūlai daro ir technologijų kitimai – pažangesnės technologijos mažina gamybos sąnaudas, todėl pasiūla didėja.

Anot įvairių ekonomikos teorijos šaltinių, pasiūlą įtakoja šie veiksniai:

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms

- prekės gamybai naudojamų veiksnių (kapitalo, darbo jėgos, žaliavų ir kt.) kainų pokyčiai – kainų didėjimas pasiūlą mažina, mažėjimas – didina;
- prekės gamybai naudojamų veiksnių pakaitalų ir papildų kainų pokyčiai – kainų didėjimas pasiūlą mažina, mažėjimas – didina;
- prekių pakaitalų, gaminamų iš tų pačių išteklių, pateikimas ar nepateikimas rinkai – pateikimas pasiūlą mažina, nepateikimas – didina;
- prekių papildų, gaminamų iš tų pačių išteklių, pateikimas ar nepateikimas rinkai – pateikimas pasiūlą didina, nepateikimas – mažina;
- pažangių technologijų, leidžiančių mažinti išlaidas prekei pagaminti, panaudojimas ar nepanaudojimas – panaudojimas pasiūlą didina, nepanaudojimas – mažina;
- dotacijų buvimas ar nebuvimas – buvimas pasiūlą didina, nebuvimas – mažina;
- mokesčių mažinimas arba didinimas – mokesčių mažinimas pasiūlą didina, didinimas – mažina.

Analizuojant įmonės pelną, būtina atlikti tyrimą, apibūdinantį produkcijos paklausą ir pasiūlą:

- išanalizuoti produkcijos pardavimo lygį nagrinėjamu laikotarpiu;
- nustatyti pardavimo dinamiką esamu ir praėjusiu laikotarpiu, taip pat prognozuoti jos apimtį ateityje;
- apibūdinti paklausą veikiančius veiksnius bei numatyti, kurie veiksniai gali turėti įtakos ateityje;
- tirti įvairių veiksnių įtaką produkcijos paklausos struktūrai, dinamikai, dydžiui.

Atliekant tokią analizę, nustatomi kokybiniai paklausos pasikeitimai. Paklausos dydį formuoja kainos ir pirkėjų pajamos, prekių paskirstymas, realizavimo forma, pakuotė ir pan. Pajamų iš pardavimų dydžiui įtakos turi ir prekių paskirstymo būdas pasirinkus savo filialus, tarpininkus, savarankiškas prekybos įmones (Mackevičius, Poškaitė, 1998).

Norint įvertinti prekių (paslaugų) paklausos pokyčius, sąlygojamus veiksnių pokyčių, galima pasinaudoti elastingumo sąvoka. Elastingumas – dydis, parodantis procentinį vieno kintamojo pokytį vienu procentu pakitus kitam kintamajam (Wonnacott, 1998).

I. Bučiūnienė (2002) nurodo, kad prasmingiausias paklausos elastingumas kainų, gyventojų (pirkėjų) pajamų bei reklamos išlaidų atžvilgiu.

Paklausos elastingumas kainų atžvilgiu – norimo pirkti prekės kiekio ir prekės kainos procentinio kitimo santykis, apibūdinantis pirkėjų reakciją į kainų pokyčius. Paklausos elastingumo koeficientas yra neigiamas, nes paklausos dėsnis išreiškia atvirkščią kainų ir paklausos kiekio priklausomybę (kainai mažėjant, kiekis didėja ir atvirkščiai).

Paklausos elastingumas pajamoms – konkrečios prekės (paslaugos) paklausos kiekio kitimo ir vartotojo pajamų kitimo santykis. Galima teigti, kad elastingumas pajamoms matuoja prekės ar paslaugos paklausos kiekio reakciją į pajamų pokytį.

Apibendrinant galima teigti, kad jei įmonės tikslas – gauti didžiausią galimą pelną, o jos prekių ar paslaugų paklausa neelastinga, jai apsimoka didinti kainas.

1.4. Pelną lemiantys vidaus veiksniai

Kadangi tirti ir sisteminti išorės veiksnius pakankamai sudėtinga, todėl daugiau dėmesio skiriama vidaus veiksnių analizei. Vidaus veiksniai, įtakoiantys pelno dydį, susiję su įmonės ūkiniais – gamybiniais planais, materialiniais ištekliais, kuriais įmonė disponavo nagrinėjamu laikotarpiu (Mackevičius, Poškaitė, 1998). Pelnas parodo veiklos rezultatus, bet neapibūdina priemonių, kuriomis tie rezultatai buvo pasiekti. Nuo to, kaip įmonės vadovai sugeba nustatyti jų poveikį pelnui, priklauso įmonės pelno dydis ir jo kitimo tendencijos (Mackevičius, Poškaitė, 1998). Pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos pelnui ir kurių dydį gali paveikti įmonės vadovai yra šie: pardavimų apimtis, pardavimo kaina bei savikaina, produkcijos asortimentas ir struktūra, darbuotojų kvalifikacija.

Pardavimų apimties įtaka pelnui ta, kad kuo daugiau parduodama produkcijos, tuo daugiau, esant kitoms vienodoms sąlygoms, gaunama pelno. Jo įtaka nustatoma bazinį pelną padauginus iš pardavimų pasikeitimo procento ir gautą rezultatą palyginus su bazinio laikotarpio pelnu. Pelno dydį tiesiogiai veikia parduotos produkcijos kaina. Jei prekės parduodamos didesne kaina nei buvo planuota, ar palyginus su praėjusiu laikotarpiu, tai ir pelnas didės (ir atvirkščiai).

Svarbiausias kainų lygį lemiantis veiksnys – paklausa, kuri mažėja prisotinant rinką tam tikros rūšies prekių. Pardavimo kainų įtaka skaičiuojama lyginant pelną, apskaičiuotą faktinėmis produkcijos pardavimo kainomis, su pelnu, apskaičiuotu bazinėmis produkcijos pardavimo kainomis.

Galima daryti išvadą, kad kainų mažinimas yra tik ribotas veiksnys, kaip ir pigesnių žaliavų ieškojimas, nes šios priemonės lemia gaminamų produktų kokybės pablogėjimą (Gekas, 2002).

Bendrojo pelno ryšys su visais išvardintais veiksniais parodomas 1 lentelėje.

Pardavimų savikainos pasikeitimo įtaka pelnui nustatoma lyginant faktiško pelno rodiklį su pelnu, perskaičiuotu esant bazinei tam tikrų gaminių savikainai. Parduotų prekių savikaina svarbus veiksnys, nes įmonė, norėdama padidinti pelną, turi išsamiai išanalizuoti gamybos išlaidas įvairiais pjūviais. Produkcijos asortimento ir struktūros veiksnys svarbus tuo atveju, kai gaminių pelningumas nevienodas. Tokiu atveju padidėjus pelningesnės produkcijos lyginamajam svoriui, pelnas didėja, bet jei didėja mažiau pelningos ar nuostolingos produkcijos lyginamasis svoris – pelnas mažės.

1 lentelė

Bendrojo pelno ryšys su pardavimo apimtimi, produkcijos kaina, savikaina, struktūra ir asortimentu

Eil. Nr.	Bendrajį pelną įtakoiantys veiksniai	Bendrojo pelno ryšys su veiksniumi
1.	Pardavimo apimtis	Tarp bendrojo pelno ir pardavimų apimties yra tiesioginis ryšys: didėjant parduotos produkcijos apimčiai (jei ji pelninga) ir nesikeičiant kitiems veiksniams, pelnas didėja, ir atvirkščiai: mažėjant parduotų prekių kiekiui, pelnas mažėja.
2.	Pardavimo kaina	Parduotos produkcijos kainos tiesiogiai veikia pelno dydį. Jei prekės

		parduodamos didesnėmis kainomis nei planuota ar lyginant su praėjusiu laikotarpiu, tai ir pelnas didėja (ir atvirkščiai).
3.	Parduotų prekių savikaina	Tarp parduotų prekių savikainos ir pelno egzistuoja atvirkštinė priklausomybė. Didėjant produkcijos savikainai, pelnas mažėja (ir atvirkščiai)
4.	Produkcijos struktūra ir asortimentas	Produkcijos struktūros ir asortimento veiksnio tiesiogiai iš pelno apskaičiavimų negalima išvesti. Jei gaminama ir parduodama produkcija nevienodo pelningumo, tai, Padidėjus pelningesnės produkcijos lyginamajam svoriui, pelnas didėja (ir atvirkščiai).

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis: V. Gronskas (2005). Ekonominė analizė. K. Technologija

Bendrasis pelnas susijęs su gamybine ir paslaugų veikla bei sudaro svarbiausią įprastinės veiklos pelno dalį. Bendrasis pelnas apskaičiuojamas iš pardavimų atėmus parduotų prekių ar paslaugų, atliktų darbų savikainą. Ši rodiklį įtakoja pardavimų apimtys, pardavimų kainos, produkcijos struktūra ir asortimentas.

Ypač daug informacijos teikia turto pelningumo veiksnių analizė. Turto pelningumą išskaidžius į sudedamąsias dalis, galima nustatyti pirminio lygio veiksnius, nulėmusius pelningumo kitimą pirminiuose jo formavimo etapuose. Piramidinę turto pelningumo analizę įvairūs autoriai taiko skirtingai, nors esminis principas išlieka tas pats – turto pelningumo rodiklio išskaidymas į daugiklius, kurie vėliau skaidomi į santykinius rodiklius ar absoliučius rodiklių elementus. Piramidinė analizė turi nemažai privalumų, nes susiejami skirtingi rodikliai. Todėl ji pakankamai objektyvus matas įmonės finansinei būklei nustatyti (Mackevičius, 2005).

1.5. Pelningumo piramidinės analizės galimybės

Daugelis analizuotų autorių teigia, kad pelningumas yra svarbiausias kriterijus ir pagrindinė veiklos tęstinumo sąlyga.

Kvėdaraitė (1997) išskiria šias santykinų rodiklių grupes:

- pelningumo rodikliai, apibendrinantys galutinius įmonės veiklos rezultatus. Iš šių rodiklių spendžiama, kokią realią naudą gauna akcininkai, investuodami savo kapitalą.
- turto valdymo rodikliai (aktyvumo arba apyvartumo rodikliai) – padeda nustatyti ar atskiri turto komponentai yra per dideli ar per maži normaliai įmonės apyvartai.
- likvidumo rodikliai rodo įmonės gebėjimą įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus.
- išskolinimų rodikliai apibūdina įmonės finansinį patikimumą.

Santykiniai finansiniai rodikliai turi būti palyginami su šakos, kuriai priklauso įmonė, santykinų rodiklių vidurkais (www.fmcc.lt). akcininkai ir potencialūs investuotojai domisi savo investicijų dabartiniu ir ilgalaikiu pelningumu, dividendais. Šiuos tikslus labiausiai atitinka pelningumo rodikliai ir pelno paskirstymo analizė (www.jt.lt).

Pelningumas – pelno santykis su tam tikru įmonės veiklos rodikliu, turinčiu ryšį su pelnu (Gronskas, 2005). Pelningumas – pelno dalis, tenkanti tam tikram aktyvų ar kapitalo vertės vienetui: pardavimo litui, turto litui, nuosavo kapitalo litui ir pan.

Turto pelningumas vadinamas vienu iš investicijų pelningumo matavimo būdų. Šis rodiklis parodo įmonės ūkinės – gamybinės veiklos efektyvumą neatsižvelgiant į įmonės finansavimo struktūrą. Šį rodiklį skaičiuojant, dažnai imamas pelnas iki palūkanų ir mokesčių išskaitymo siekiant, kad turto pelningumui neturėtų įtakos įmonės finansinė veikla, o vien tik ūkinė – gamybinė veikla. Kitu būdu turto pelningumas skaičiuojamas kaip grynojo pelno santykis su turto vidurkiu (Mackevičius, Poškaitė, 2005).

Turto pelningumo analizė atliekama pirmiausia turto pelningumo formulę išskaidant į veiksnius, įtakojančius turto pelningumą. Turto pelningumo formulės skaitiklis ir vardiklis dauginami tik iš pardavimų sumos:

$$TP = (GP/T) = (GP/T) * (PP/PP) = (GP/PP) * (PP/T) = PP * TA, (1)$$

kur: TP – turto pelningumas;

GP – grynasis pelnas;

T – vidutinė metinė turto vertė;

PP – pardavimų pelningumas;

TA – turto apyvartumas.

Šitaip išskaidžius turto pelningumo formulę, gaunami nauji veiksniai – pardavimų pelningumas ir turto apyvartumas. Šie veiksniai tiesiogiai keičia turto pelningumo rodiklį, nes, didėjant pardavimų pelningumui, didėja turto pelningumas, o greitėjant turto apyvartumui, gerėja įmonės finansinė būklė ir didėja turto pelningumas.

Daugikliams kintant priešinga kryptimi – poveikis yra atvirkštinis. Apskaičiuoti veiksniai gali būti išskaidyti į atskirus sudėtingesnius elementus ir pavaizduoti schema (1 priede pateikta R. Schattke ir H.Jensen pasiūlyta schema).

L.Berstein turto pelningumo bendrą formulę išskaido į pardavimų pelningumo ir turto apyvartumo sandaugą (2 priedas). Be to, turto pelningumą išskaido į sudėtinius pelną formuojančius elementus. Tačiau turto apyvartumo veiksnius detalizuoja šiek tiek kita kryptimi negu kiti autoriai. L.Berstein išskiria apyvartinį kapitalą, kuris yra labai svarbus analitiniais tikslais.

R. Wilson ir G. McHugh pateikia investicijų pelningumo piramidę, kurioje kapitalo apyvartumu vadina kapitalą, investuotą į ilgalaikį ir trumpalaikį turtą. Jų piramidėje nauja tai, kad jie parodo veiksnius, nulemiančius pardavimų pasikeitimą, t.y. pardavimų kainų, nuolaidų asortimento įtaką (3 priedas).

Kaip rodo R.Schattke ir H.Jensen, L.Berstein bei R.Wilson ir G. McHughe pateiktos turto pelningumo schemas, įvairiai išskaidyti veiksniai suteikia daug informacijos apie veiksnius, kurie turi daug įtakos turto pelningumui. Schema tampa ypač informatyvi, kai ji yra papildoma kelerių metų ar sąmatiniais, planiniais ar ataskaitiniais duomenimis. Tada galima matyti, dėl kurių veiksnių įtakos padidėjo ar sumažėjo turto pelningumas. Be to, aukščiausio lygio vadovai tada gali priimti tokius

valdymo sprendimus, kurie užkirstų kelią neigiamoms tendencijoms, ir numatyti turto pelningumo didinimo būdus.

Remiantis pateiktais turto pelningumo piramidinės analizės turto pelningumo rodiklių schemomis, galima teigti, kad:

- R.Schattke ir H.Jensen bei R.Wilson ir G.McHughe pasiūlytų turto pelningumo rodiklių skaičiavimo metodika yra panaši. Remiantis L.Berstein pasiūlyta turto pelningumo piramidine analize, gaunami kitokie rodikliai
- Vienas pagrindinių veiksnių, lėmusių L.Berstein pasiūlytoje analizės schemoje gaunamą kitoki turto pelningumo rodiklį, yra skaičiavimo metodika. R.Schattke ir H.Jensen bei R.Wilson ir G.McHughe savo pateiktose turto pelningumo analizės schemose daro prielaidą, kad pardavimų pelningumas yra skaičiuojamas kaip bendrojo pelno ir pardavimų santykis. Tuo tarpu L.Berstein savo schemoje pardavimų pelningumą skaičiuoja kaip grynojo pelno ir pardavimų santykį.
- Visi autoriai, siūlydami turto pelningumo piramidinės analizės schemas, skaičiuojant turto pelningumo rodiklius naudoja du koeficientus – pardavimų pelningumą bei turto apyvartumą. Išanalizavus pardavimų pelningumo skaičiavimo metodiką, reikia išanalizuoti ir turto pelningumo rodiklio skaičiavimo metodiką.
- Visose užsienio autorių pateiktose turto piramidinėse analizės schemose turto pelningumo rodiklio skaičiavimo metodika yra skirtinga. R.Schattke ir H.Jensen siūlo turto apyvartumą skaičiuoti kaip pardavimų apimties ir ilgalaikio turto (ilgalaikis materialus turtas plus ilgalaikis nematerialus turtas plus trumpalaikis turtas) santykį. L.Berstein siūlo skaičiuoti kaip pardavimų apimties ir turto (apyvartinis kapitalas plus ilgalaikės investicijos) santykį. R.Wilson ir G.McHughe taip pat pateikė savo metodiką – jie turto apyvartumą suvokė kaip pardavimų apimties ir investuoto kapitalo (trumpalaikis turtas + ilgalaikis materialus turtas) santykį. Skirtinga turto apyvartumo rodiklio skaičiavimo metodiką taip pat gali lemti skirtingus turto pelningumo rodiklius.

Naudojant Du Ponto piramidę, remiantis lietuviška atskaitomybe, įvedami trys nauji rodikliai (4 priedas):

- turto apyvartumo rodiklis - parodo, kaip efektyviai įmonė naudoja savo turta;
- pardavimų pelningumas – koeficientas, parodantis kiek grynojo pelno tenka 1 pardavimų Lt.
- turto pelningumas - parodo kiek grynojo pelno tenka 1 turto piniginiam vnt. Jo kitimui įtakos turi turto apyvartumo pokytis. Turto pelningumas parodo investicijų į turta efektyvumą, vadovų gebėjimą disponuoti turta.

Du Ponto piramidinės analizės privalumas tas, kad išskaidžius turto pelningumą į sudėtinus elementus – veiksnis, galima nustatyti veiksnis, nulėmusius pelningumo kitimą pirminėse jo formavimosi stadijose ir gautos informacijos pagrindu daryti pagrįstus valdymo sprendimus.

Naudojant pateiktas turto pelningumo piramidinės analizės schemas, galima lengvai apskaičiuoti pirmos eilės veiksnių (pardavimų pelningumo ir turto apyvartumo) įtaką turto pelningumo rodikliui. Ypač svarbu nustatyti kiekvieno veiksnio įtaką per ilgesnį laikotarpį. Ši analizė parodo ne tik tam tikrus dėsningumus, bet padeda priimti ir efektyvius sprendimus.

Galima teigti, kad, įmonės, prognozuojančios savo veiklą, turi tirti turto pelningumui darančių veiksnių įtaką – pardavimo pelningumo ir turto apyvartumo pokyčius. Šių veiksnių įtakos analizė, remiantis kelių ataskaitinių laikotarpių duomenimis, gali padėti valdyti turto pelningumą, įmonių vadovams pasirinkti strategiją: didinti turto apyvartumą arba pardavimo pelningumą ir pan.

1.6. Kapitalo pelningumo rodiklių analizės būdai

Daugelis šiuolaikinių įmonių neapsiriboja viena veiklos sritimi ir dažniausiai vykdo gamybinę, investicinę ir finansinę veiklą. Gamybinės ir investicinės veiklos efektyvumą efektyviausiai atskleidžia turto pelningumas, o finansinės – kapitalo pelningumas.

Kapitalo pelningumas apibūdina įmonės pelningumą, atsižvelgiant į veiklos finansavimo šaltinius. Kapitalo, kaip turto pelningumo, rodikliai apskaičiuojami naudojant pelno (nuostolio) ataskaitos bei balanso duomenis. Vidaus ir išorės informacijos vartotojams pakanka trijų kapitalo pelningumo rodiklių – akcinio, nuosavo, pastovaus kapitalo pelningumo. Svarbu ištirti veiksnius, turinčius įtakos kapitalo pelningumui. Bendriausia kapitalo pelningumo rodiklio forma – tai grynojo pelno santykis su nuosavu kapitalu.

Analizuojant pastovaus kapitalo pelningumą, taip pat taikoma ta pati formulės transformavimo į veiksnius metodika:

$$PKP = \frac{GP}{PK} = \frac{GP}{NK + II} : \left(1 - \frac{II}{NK + II}\right), \quad (2)$$

kur: PKP – pastovaus kapitalo pelningumas;
GP – grynasis pelnas;
NK – nuosavas kapitalas;
PK – pastovusis kapitalas (NK+II).

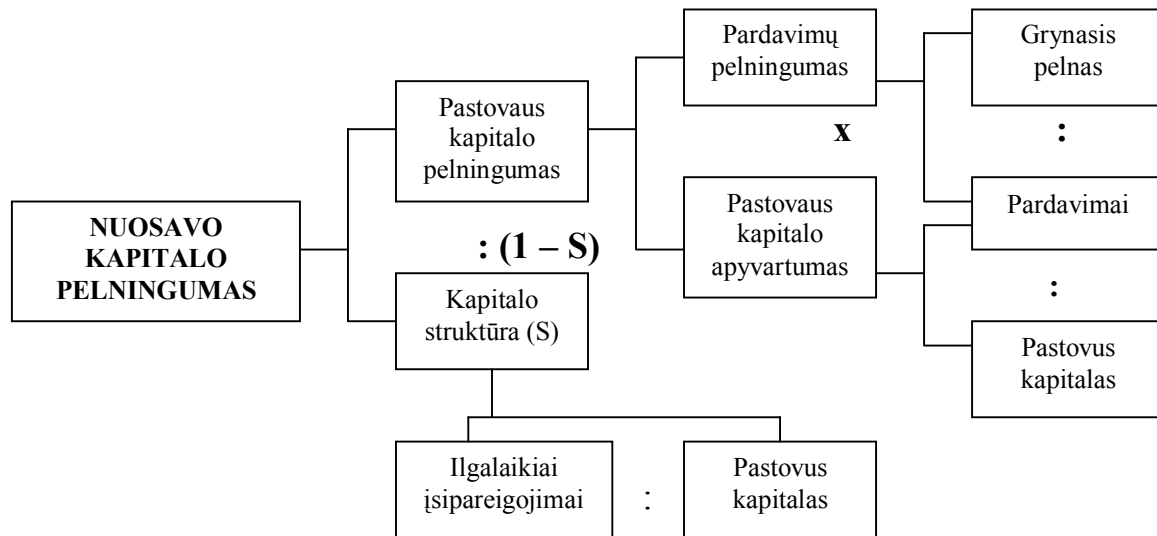
Taip pertvarkyta pastovaus kapitalo pelningumo formulė leidžia apskaičiuoti dviejų veiksnių – pastovaus kapitalo pelningumo ir kapitalo struktūros koeficiento įtaką.

Kapitalo pelningumui tirti naudojami du būdai: Du Ponto piramidinė analizė bei A. Poppey piramidinė analizė. Panaudojant Du Ponto piramidę ir šį pelningumo rodiklį galima schematiškai išskaidyti į jį formuluojančius veiksnius ir ekonominius rodiklius (2 pav.).

Remiantis 2 pav. galima teigti, kad nuosavo kapitalo pelningumas priklauso nuo pastovaus kapitalo pelningumo ir pastovaus kapitalo struktūros kitimo. Nuosavo kapitalo pelningumą įtakoja pardavimų pelningumas ir kapitalo apyvartumas. Išskaidydami rodiklius į sudėtinius elementus ir veiksnius, galima kontroliuoti finansinės veiklos įtaką pelningumui, stebėti kapitalo struktūrą ir jo kitimą, koreguoti siekiant norimo kapitalo pelningumo.

Tačiau ekonomikos literatūroje galima rasti ir daugiau variantų kapitalo pelningumui išskaidyti naudojant Du ponto piramidę. R. Anthony, G. White ir kiti autoriai, nagrinėdami veiksnius, darančius įtaką kapitalo pelningumui, mėgina turto ir kapitalo panaudojimo efektyvumo veiksnius susieti vienoje piramidinėje schemeje.

2 pav. Du Ponto nuosavo kapitalo piramidinė analizė

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis Siepinska M. Ocena biezacej i rozwojowej dzialalnosci firmy. Krakow: P. W. Stabill, 1991, p.53

1.7. Pelningumo rodiklių pasirinkimo galimybės

Norint objektyviai įvertinti įmonės veiklos efektyvumą, konkurencingumą, tęstinumo galimybes, nepakanka išanalizuoti absoliutinius pelno rodiklius ir jais remiantis priimti tam tikrus sprendimus. Dvi įmonės, gaudamos tokį pat pelną, gali būti vertinamos visiškai skirtingai. Jos gali skirtis komerciniu, finansiniu – investiciniu požiūriu, gali būti skirtingas įmonių veiklos efektyvumas. Žymiai išsamesnė informacija gaunama apskaičiavus pelningumo rodiklius ir juos palyginus su ankstesnių metų rodikliais, kitų įmonių rodikliais, su pelningumu, kuris galėjo būti gautas, jei būtų pasirinktas alternatyvus investavimo būdas.

Pelningumo rodikliai padeda investuotojams orientuotis, ar verta investuoti į įmonę, ar geriau rinktis kitus investavimo būdus (Mackevičius, 2005). Svarbu teisingai pasirinkti, kokius pelningumo rodiklius būtina skaičiuoti.

Ekonomikos terminų žodyne (Pass, Lowes, Davies, 1997) pelningumas apibrėžiamas kaip pelnas, kurį gauna įmonė, atsižvelgiant į įmonės dydį, visus panaudotus aktyvus, ilgalaikio kapitalo ir tarnautojų skaičių. Pelningumas yra pelno dalis, tenkanti tam tikro turto ar kapitalo vertės vienetui: pardavimo litui, nuosavo kapitalo litui ir kt. V. Gronsko (2006) nuomone, pelningumas – pelno santykis su tam tikru įmonės veiklos rodikliu, turinčio ryšį su pelnu. Užsienio autoriai pelningumą apibūdina kaip įmonės gebėjimą gauti pelną arba kaip rodiklį, parodantį įmonės gebėjimą gauti daugiau pajamų nei sunaudojama turto (kapitalo).

Jei įmonės pelnas nėra didelis, ji negali didinti turto vertės, negali augti akcijų kaina. Pelningumo rodikliai yra santykiniai įmonės rezultatų įvertinimo rodikliai, išreiškiami procentais ir su kitais įmonės rodikliais (mokumo, likvidumo, apyvartumo ir kt.) rodo įmonės finansinį pajėgumą (Šlekienė, Klimavičienė, 2000).

Norint nustatyti šakinės veiklos įmonių pelningumą bei atlikti lyginamąją jų analizę dažniausiai naudojami bendrojo, veiklos, turto pelningumo, antkainio nuo pardavimo savikainos ir nuo tipinės veiklos sąnaudų, Berrio rodikliai (D. Poškaitė, M. Novikovas, 2006).

Bendrojo pelningumo rodiklis parodo, kiek bendrojo pelno tenka vienam pardavimo pajamų piniginiam vienetui.

$$\text{bendrasis pelningumas} = \frac{\text{bendrasis pelnas}}{\text{pardavimo pajamos}} \quad (3)$$

Viena pagrindinių bendrojo pelningumo ypatybių ta, kad jis geriausiai parodo įmonės atliekamų prekių paskirstymo funkcijų kompleksiskumą – kuo daugiau funkcijų atliekama, kuo jos sudėtingesnės, tuo įmonės bendrasis pelningumas didesnis. Anot J. Mackevičiaus, panašias funkcijas atliekančių ir panašioje rinkoje veikiančių įmonių bendrojo pelningumo rodikliai privalo būti panašūs.

Veiklos pelningumas rodo, kiek veiklos pelno tenka vienam pardavimų pajamų piniginiam vienetui.

$$\text{veiklos pelningumas} = \frac{\text{veiklos pelnas}}{\text{pardavimo pajamos}} \quad (4)$$

Turto pelningumas – finansinis rodiklis, kuris parodo, kiek pelno uždirba vienas turto litas.

$$\text{turto pelningumas} = \frac{\text{grynasis pelnas}}{\text{turtas}} \quad (5)$$

arba

$$\text{turto pelningumas} = \frac{\text{veiklos pelnas}}{\text{turtas}} \quad (6)$$

Turto pelningumo rodiklis patikimu tampa tik tada kai įmonė turi daug turto, jis naudojamas gana intensyviai (Poškaitė, Novikovas, 2006).

Antkainis nuo pardavimo savikainos parodo, kiek parduotos prekės ar paslaugos kaina yra didesnė už jų savikainą. Šis rodiklis lengvai taikomas praktikoje.

$$\text{antkainis nuo pardavimų savikainos} = \frac{\text{bendrasis pelnas}}{\text{pardavimo savikaina}} \quad (7)$$

Antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų parodo, kiek parduotos prekės ar paslaugos kaina yra didesnė už tipinės veiklos sąnaudas.

$$\text{antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų} = \frac{\text{veiklos pelnas}}{\text{tipinės veiklos sąnaudos}} \quad (8)$$

Berio rodiklis parodo įmonės gaunamą pelningumą, atliekant tipines vertę kuriančias funkcijas (Berry, 1996). Berrio rodiklis gali būti naudojamas jei stiprus įmonės veiklos sąnaudų ir pardavimo pajamų ryšys bei įmonės bendrasis pelnas didėja proporcingai veiklos sąnaudoms (Poškaitė, Novikovas, 2006).

$$\text{Berrio rodiklis} = \frac{\text{bendras pelnas}}{\text{veiklos sąnaudos}} \quad (9)$$

Berio rodiklis glaudžiai susijęs su antkainio rodikliu, nes jį galima lengvai perskaičiuoti į antkainį nuo veiklos sąnaudų:

$$B - 1 = \frac{BP}{VS - 1} = \frac{BP}{VS} - \frac{VS}{VS} = \frac{BP - VS}{VS} = \frac{\text{veiklos pelnas}}{VS} = A, \quad (10)$$

kur: B – Berrio rodiklis;
BP – bendrasis pelnas;
VS – veiklos sąnaudos;
A – antkainis.

Vienas pagrindinių rodiklių trūkumų – jį pakankamai sunku pritaikyti ir jis yra jautrus apskaitos principams. Jei įmonė visas išlaidas priskiria ne veiklos sąnaudoms, bet pardavimo savikainai, Berrio rodiklis ypač sumažėja.

Apibendrinant galima teigti, kad teisingiausia pelningumą apibūdinti kaip pelno (grynojo, bendrojo) ir tam tikro įmonės veiklos rodiklio santykį (pardavimo pajamų, turto, kapitalo). Pelningumo

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms

rodiklių klasifikavimas į grupes (pardavimo, turto, kapitalo pelningumo) padeda geriau suprasti jų apskaičiavimo metodiką, priimti teisingus sprendimus įmonės veiklos klausimais. Jei turto pelningumo rodikliais suinteresuoti įmonių vadovai (kad galėtų racionaliai valdyti turtą, objektyviai vertinti įmonės veiklą), tai kapitalo pelningumas parodo investicijų pelningumą, o pardavimo pelningumas – pardavimo proceso pelningumą.

1. 8. Įmonės bankroto tikimybės vertinimas

Įmonių bankrotą lemia išorės bei vidaus veiksniai. Dažniausiai pasitaikantys išorės veiksniai yra šalies ekonominės ir politinės padėties nestabilumas, mokesčių ir finansų sistemų kaita, teisės aktų dviprasmiškumas, infliacija, valiutos kursų skirtumai, konkurencija, gamtinės sąlygos. Vidaus veiksniai yra tiesiogiai susiję su įmonių vadovų neprofesionalumu, neracionaliu išteklių naudojimu, pasenusių technologijų naudojimu, tiekėjų ir/ar pirkėjų praradimu, prastu buhalterijos tvarkymu, vidaus kontrolės nebuvimu ir kt. (Mackevičius, Rakštelienė, 2005). Vieni veiksniai sukelia netikėtą ir staigų įmonių bankrotą, kiti lemia vis didėjantį įmonių nuosmukį.

Remiantis Nacionalinės verslo administratorių asociacijos rengta taikomojo mokslinio tyrimo studija, galima teigti, kad neatsargu įmonės nemokumą apibrėžti naudojant tik ekonominių bei finansinių rodiklių absoliučias ar (ir) santykinės išraiškas. Dažnai praktikoje tuo pasinaudojama norint nuslėpti turtą. Be to, pakankamai sudėtinga matematine formule aprašyti ūkio subjektų veiklą lydinčių krizių lygį.

Įmonės ūkinei – finansinei būklei apibūdinti galima naudoti daug rodiklių (skaičiuojama iki šimto), kurie apskaičiuojami iš finansinių ataskaitų (balanso, pelno (nuostolio), pinigų srautų ir kt.). finansų analitikai, atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės ypatumus, skiria keturias pagrindines rodiklių grupes: pelningumo, trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo, veiklos efektyvumo, kapitalo rinkos (Česonis, Driukas, 2006)..

Įmonių bankroto tikimybę apibūdinančių rodiklių pakankamai daug. Metodologiniu požiūriu vertingi W. Beavei tyrimai, atlikti remiantis pelningų ir bankrutavusių įmonių finansinių rodiklių tendų lyginamąja analize, E. Altmano, A. Kovaliovo, T. Podding ir kitų tyrimai, besiremiantys diskriminantinės analizės metodais. Šie metodai paprasti, bet jie nėra visuotiniai, neįvertina įmonės gamybinės, investicinės, finansinės būklės bei kitimo tendencijų.

Vienas iš verslo krizių problematiką nagrinėjusių specialistų, S.Liučvaitis (2003), pabrėžia, kad krizė yra neatsiejama įmonės ūkinės finansinės veiklos dalis. Todėl ypač svarbu išsiaiškinti krizės veiksnius, įvertinti krizinę situaciją ir ją valdyti.

Įmonės veiklos rizikos, o kartu krizės sąvoka siejama su laikotarpiu ar momentu, kai įmonė gali patirti ar/ir patiria sunkumų ir situacija tampa pavojinga tolesnei jos veiklai

Nagrinėjant įvairių autorių krizės sąvokos aiškinimą, galima pastebėti, kad, priklausomai nuo laikmečio, sąlygų ir ekonomikos išsivystymo lygmens, krizės sąvoka kinta, todėl galima suformuluoti

krizės sampratą, atitinkančią šiuolaikinę krizės vertinimo koncepciją, taip: krizė – tai laikotarpis, kai įmonė patiria nenumatytų sunkumų, o susidariusi situacija tampa pavojinga tolesnei įmonės veiklai ir įpareigoja įmonę panaudoti visus turimus resursus, kad įvykdytų organizacijos tikslus (Česonis, Driukas, 2006).

Paprastai yra skiriami šie įmonės veiklos problemas sukeliančios krizių priežastys: vadovų nesėkmės, finansų valdymo nesėkmės, klientų ir rinkodaros nesėkmės, sistemos bei struktūros nesėkmės.

Finansų valdymo nesėkmės yra vienos iš svarbiausių, nes gali įmonę nuvesti į bankrotą. Dauguma krizių, kurias sukėlė įvairios priežastys, dažnai perauga į finansines. Galima išskirti šiuos veiksnius, turinčius įtakos finansinės krizės atsiradimui:

- prasti sprendimai dėl kreditų;
- paimti per dideli kreditai;
- didžiausio kredito davėjo praradimas;
- partnerių atsisakymas teikti komercinį kreditą;
- finansinės kontrolės neturėjimas;
- prasta įmonės finansų politika.

Pažymėtina tai, kad neigiamą poveikį sprendimų priėmimui, o kartu ir įmonės finansinei būklei turi nesusisteminta ir perteklinė informacija.

Išanalizavus įmonių krizines situacijas sukeliančius veiksnius galima daryti išvadą, kad pagrindinė įmonių bankroto priežastis – netinkamas vadovavimas įmonei. Vadovavimo kokybė priklauso nuo įmonės vadovų, jų profesionalumo, iniciatyvos, sugebėjimo vadovauti ir priimti teisingus sprendimus. Iš šios grupės priežasčių didžiausią reikšmę turi nekokybiškas planavimas, netinkamas informacijos rinkimas ir naudojimas, finansinės analizės ir kontrolės ignoravimas.

Bendroji diagnostika apima įmonės bankroto tikimybės nustatymą. Vienas pagrindinių šios analizės uždavinių yra atskleisti galimo bankroto priežastis ir numatyti priemones joms likviduoti. Tai yra pirmas etapas, siekiant įvertinti įmonės krizinę situaciją. Bankroto problema dažniausiai iškyla tada, kai įmonė neturi pakankamai pinigų trumpalaikiams įsipareigojimams vykdyti (Česonis, Driukas, 2006).

Bankrotas sukelia daug ekonominių ir socialinių problemų ne tik įmonei, bet ir valstybei. Ekonominėms problemoms galima priskirti gamybos pajėgumų praradimą, bendrą šalies ūkio konkurencingumo mažėjimą, mokesčių surinkimo mažėjimą, atsiskaitymų su kreditoriais silpnėjimą. Socialinėms problemoms priskiriamas nedarbo didėjimas, bendro gyvenimo lygio mažėjimas, gyventojų nepasitenkinimas prastėjančia šalies ekonomine situacija (Purlys, Rainys, 2001).

Bankroto tikimybės vertinimas žymiai efektyvesnis, jei jis atliekamas pagal ekonominę veiklą ir įmonių rūšis.

1.8.1. Diskriminantinės bankroto analizės metodai

Dabartiniu metu analitikai naudoja įvairius statistinius metodus finansiniai padėčiai nustatyti. Vienas jų yra diskriminantų analizė - statistinis metodas, kai įvairios įmonės pusės įvertinamos santykiniais rodikliais, iš kurių išvedamas apibendrinantis specialus Z rodiklis. Šis rodiklis literatūroje vadinamas zeto modeliu. Jis apskaičiuojamas naudojant diskriminantinės analizės būdą, kuriuo nustatomi koreliacinės tiesinės funkcijos parametrai. Taikant šį būdą, įmonės suskirstomos į dvi klases: nepatikimas įmonės, kurioms gresia bankrotas ir patikimas įmonės - sugebančias išvengti bankroto (Nedzveckas, Bagdzevičienė, Dapkus, 2004).

Toks įmonių skirstymas pagrįstas dviem požymiais - įmonių trumpalaikiu mokumu bei finansiniu stabilumu, kurį nusako skolintų lėšų ir turto santykis.

Taigi, įmonei gresia bankrotas tada, kai padidėja nuostoliai, išauga išskolinimai ir pablogėja trumpalaikis mokumas. Norint išvengti bankroto, reikia mokėti surasti tokią diskriminantinės ribos reikšmę, kuri suskirstytų galimus rodiklių derinius į rodiklių grupes, atspindinčias įmonių bankroto galimybes bei parodančias teigiamas veiklos prognozes.

1.8.2. E. Altmano bankroto tikimybės prognozavimo modeliai

Užsienio valstybėse bankroto tikimybės prognozavimui taikomas E. Altmano modelis, besiremiantis rodikliais, nuo kurių priklauso bankroto tikimybė (E. Buškevičiūtė, I. Mačerinskienė, 1998).

Lietuvoje E. Altmano modelis taikomas apytiksliam bankroto diagnozavimui. Bankroto tikimybė (Z) pagal Altmano modelį apskaičiuojamas (E. Buškevičiūtė, I. Mačerinskienė, 1998):

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 1,0 X_5; \quad (11)$$

Kur: X_1 – apyvartinis kapitalas/turtas;
 X_2 – nepaskirstytas pelnas/turtas;
 X_3 – pelnas iki apmokestinimo/turtas;
 X_4 – akcinio kapitalo rinkos vertė/ įsipareigojimai;
 X_5 – pardavimai/turtas.

Kiekvienas iš šių rodiklių tam tikru aspektu apibūdina įmonės riziką:

- X_1 – trumpalaikio mokumo riziką;
- X_2 – turto pelningumą, kuriam apskaičiuoti naudojamas nepaskirstytas pelnas;
- X_3 – dabartinį pelningumą;
- X_4 – ilgalaikio mokumo riziką;
- X_5 – įmonės turto sugebėjimą skatinti pardavimus.

Pagal Z koeficiento dydį galima daryti išvadas apie bankroto tikimybę: jei Z reikšmė 1,8 ir mažiau – bankroto tikimybė labai didelė, jei Z reikšmė 1,81 – 2,7 – bankroto tikimybė didelė, jei Z reikšmė 2,8 – 2,9 – galimas bankrotas, jei Z reikšmė 3,0 ir daugiau – bankroto tikimybė labai maža.

E. Altmano nuomone, naudojant minėtą formulę, bankroto tikimybę galima numatyti prieš vienerius metus (90 proc.), prieš dvejus metus (70 proc.), prieš trejus metus (50 proc.). Anot J. Mackevičiaus ir D. Poškaitės (1996), įmonių bankroto prognozavimo tyrimai naudojant santykinį rodiklių sistemą pradėti XX a. trečiajame dešimtmetyje ir tęsiami iki šiol.

Vėliau šis modelis buvo patobulintas ir jau teigiama, kad 70 proc. tikslumu galima nustatyti bankrotą prieš penkerius metus, nors pripažįstama, kad tikėtinas bankrotas tiksliausiai nustatomas, metai - dveji į priekį. Jei Z vertė 2,99 – maža bankroto tikimybė, jei Z vertė žemiau 1,81 – jau įvykęs bankrotas. Šis modelis tinka gamybinėms įmonėms ir tik toms, kurių akcijomis prekiaujama rinkoje.

Anot daugelio teoretikų (Ch. Mossman, G. Bell ir kt), Altmano modelis tinka bankrotui diagnozuoti prieš vienerius metus, nes kai kurie finansiniai rodikliai greitai keičiasi.

Vėliau E. Altmanas sukūrė Z* modelį uždaroms firmoms, kurių akcijomis neprekiuojama rinkoje ir Z** modelį negamybinėms firmoms. Z** modelio atveju X₄ nario skaičiavime vietoje akcijų rinkos vertės naudojama buhalterinė vertė.

$$Z^* = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,420X_4 + 0,995X_5 \quad (12)$$

kur: Z – uždaros firmos diskriminantinės funkcijos rezultatas;

X₁ – grynasis apyvartinis kapitalas/visas turtas;

X₂ – pardavimai/visas turtas;

X₃ – pelnas prieš palūkanas ir mokesčius/visas turtas;

X₄ – nuosavas kapitalas/įsipareigojimai;

X₅ – nepaskirstytas pelnas/visas turtas

Šio modelio kritiniai Z taškai yra – 1,23 ir 2,90. Vertės tarp šių skaičių yra „pilkoji zona“, kuri rodo galimą bankrotą ateityje.

Z** modelis nenaudoja pardavimų apyvartumo koeficiento:

$$Z^{**} = 6,56X_1 + 3,26X_2 + 6,72 X_3 + 1,05X_4 \quad (13)$$

kur: Z** – negamybinės firmos diskriminantinės funkcijos rezultatas;

X₁ – apyvartinis kapitalas/visas turtas;

X₂ – nepaskirstytas pelnas/visas turtas;

X₃ – pelnas prieš palūkanas ir mokesčius/visas turtas;

X₄ – akcinio kapitalo rinkos vertė/įsipareigojimai.

Šio modelio kritiniai Z taškai yra 1,10 ir 2,60. Vertės tarp šių skaičių yra „pilkoji zona“, kuri rodo galimą bankrotą ateityje.

1.8.3. Fulmerio bankroto diagnozavimo modelis

Fulmerio modelio pradinis variantas turėjo 40 koeficientų. Galutinis modelis metams į priekį yra tikslus 98 proc., dveji metai į priekį – tikslus 81 proc.

$$H = V_1 + 0,212 V_2 + 0,073 V_3 + 1,270 V_4 - 0,120 V_5 + 2,335 V_6 + 0,575 V_7 + 1,083 V_8 + 0,894 V_9 - 6,075 \quad (14)$$

kur: V₁ = nepaskirstyti ankstesnių metų pelnas/visas turtas;

V₂ = pardavimai/visas turtas;

V₃ = pelnas iki mokesčių/visas turtas;

V₄ = pinigų srautas/visa skola;

V₅ = skola/visas turtas;

V₆ = trumpalaikiai įsipareigojimai/visas turtas;

V₇ = log (materialus turtas);

V₈ = apyvartinis kapitalas/visa skola;

V₉ = log (pelnas iki palūkanų ir mokesčių).

J

ei rezultatas H < 0, nemokumas ir bankrotas neišvengiami.

Fulmerio modelis gali būti taikomas gerokai mažesnėms įmonėms negu Altmano modelis, be to, atliekant skaičiavimus nereikalaujama rinkos kapitalizacijos duomenų. Tuo tarpu pagrindinis Altmano modelis reikalauja rinkos kapitalizacijos duomenų, ir tokia forma gali būti taikomas tik toms firmoms, kurių akcijomis prekiaujama antrinėje rinkoje.

1.8.4. Bankroto galimybės analizė pagal Blanko modelį

Atliekant bankroto galimybės analizę pagal Blanko (dar vadinamą Sunkiai realizuotinių aktyvų) modelį, galima išsiaiškinti, kokia yra įmonės sunkiai realizuotinių aktyvų politika. Įmonės bankroto grėsmės lygis nustatomas ir įvertinama pagal skalę, pateiktą 2 lentelėje.

Įmonės bankroto grėsmės nustatymas pagal Blanko modelį

Sunkiai realizuotinių aktyvų finansavimo koeficiento reikšmė	Bankroto tikimybė
$NA + A_M < K_N$	Labai maža
$NA + A_M > K_N + B_{IK}$	Galima
$NA + A_M < K_N + B_{TK}$	Didelė
$NA + A_M > K_N + B_{IK} + B_{TK}$	Labai didelė

Šaltinis: sudaryta autoriaus

Kur: NA - neapyvartinių aktyvų (materialus turtas) vidutinė metinė vertė
 A_M - einamųjų prekių (atsargų) vidutinė metinė vertė
 K_N - nuosavo kapitalo vidutinė suma
 B_{IK} - banko ilgalaikių kreditų vidutinė suma
 B_{TK} - banko trumpalaikių kreditų vidutinė suma

1.8.5. Bankroto tikimybės vertinimas Lietuvoje

E. Buškevičiūtės ir I. Mačerinskienės (2002) teigimu, įmonės bankroto užuomazgas bei jo grėsmę galima pastebėti analizuojant finansinių ataskaitų duomenis, rodiklių dinamiką, finansinių rezultatų absoliučius pakitimus, analizei taikant finansinius rodiklius. Taigi galima teigti, kad įmonės bankroto diagnostika – tai įmonės finansinės veiklos veiksnių įvertinimo sistema, su kurios pagalba nustatomi įmonės veiklos kritiniai veiksniai, lemiantys įmonės bankrotą.

Nagrinėdamas įmonių nemokumo diagnozavimo principus ir remdamasis šių principų bei Lietuvoje veikiančių akcinių bendrovių finansiniais duomenimis, be to, įvertinęs Lietuvos ekonominę aplinką, S. Grigavičius (2003), pasiūlė kompleksinį priemonių ir alternatyvių sprendimų modelį, taikytiną potencialiems Lietuvos įmonių mokumo sunkumams įvertinti ir diagnozuoti, įmonių nemokumo problemoms spręsti, nemokių įmonių pertvarkymo sprendimams (kryptims) modeliuoti.

Analizuojamos situacijos yra suskirstomos į tris tikėtino mokumo / nemokumo zonas (kritinius taškus):

- Kritinė zona, kuri nustato įmonės nemokumą (nemokumo zona). Jei gauti vertinimo regresijos (Z) rezultatai patenka į šią zoną, galima daryti išvadą, kad įmonė yra nemoki (ir bankroto tikimybė didelė).
- Vidutiniškumo zona. Jei vertinimo regresijos (Z) rezultatai priklauso šiam intervalui, sunku teigti, ar įmonė turi rimtų sunkumų ar ne. Vidutiniškumo zona yra plati, todėl sunku šiuo modeliu tiksliai įvertinti esamą situaciją. Taigi visų pirma turi būti imtasi neatidėliotinių priemonių finansiniam stabilumui palaikyti.
- Saugi zona. Jei vertinimo regresijos (Z) rezultatai priklauso šiam intervalui, galima drąsiai teigti, kad įmonei negresia nemokumo problema.
- Įmonių diagnozavimo modelis buvo suformuluotas panaudojant logistinę regresiją.
- Formuojant Lietuvos ekonominę aplinką atitinkantį įmonių nemokumo diagnozavimo modelį, buvo išanalizuota 20 skirtingų grupių (mokumo ir likvidumo, finansų struktūros, veiklos efektyvumo ir turto apyvartumo) finansinių rodiklių.

Nustatyta, kad įmonių finansinei būklei yra reikšmingi 9 finansiniai koeficientai, kurių suma sudaro įmonių nemokumo vertinimo regresiją:

$$Z = -0,762 + 0,003 * X_1 - 0,424 * X_2 - 0,06 * X_3 + 0,22 * X_4 - 0,774 * X_5 - - 0,189 * X_6 + 6,842 * X_7 - 12,262 * X_8 - 5,257 * X_9 \quad (15)$$

kur: Z – vertinimo regresija;

X₁ – bendrasis likvidumo koeficientas;

X₂ – grynojo apyvartinio kapitalo santykis su turtu;

X₃ – finansinių įsipareigojimų koeficientas;

X₄ – savininkų nuosavybės ir finansinių įsipareigojimų (skolų) koeficientas;

X₅ – finansinių sąnaudų (palūkanų) koeficientas;

X₆ – veiklos pelningumo koeficientas;

X₇ – turto gražos koeficientas;

X₈ – grynojo apyvartinio kapitalo apyvartumas;

X₉ – turto apyvartumas.

Jei $Z = 1$ arba kuo gautinas (tikėtinas) tikimybinis įvykis yra arčiau 1 (vieneto) reikšmės, tai galima teigti, kad įmonė bankrutuos. Jei $Z = 0$ arba kuo gautinas (tikėtinas) tikimybinis įvykis yra arčiau 0, tai galima teigti, kad įmonė nebankrutuos.

Įmonių nemokumo nustatymo modelis yra tuo tikslesnis, kuo mažesnis yra parenkamas prognozavimo laikotarpis. Remiantis gautais rezultatais gali būti numatomos ir įgyvendintos konkrečios įmonių reorganizavimo alternatyvos. Pavyzdžiui, jei vertinimo regresija yra gana žema ir nėra jokių abejonų, kad įmonė taps finansiškai nemoki, labiausia tikėtina alternatyva yra tokios įmonės likvidavimas. Jei vertinimo regresijos koeficientas svyruoja, analizuojama įmonė gali būti arba reorganizuota, arba jos nemokumo problemos gali būti išspręstos kitais būdais. Įmonės reorganizavimo alternatyvos, paremtos bankroto diagnostikos numatymo modeliu, pateiktos 22 priede.

Lietuvoje susiformavusi tam tikra įmonių būklės vertinimo praktika naudojant finansinius rodiklius. Kaip vienas iš tokių pavyzdžių, Valstybinės kainų ir kontrolės komisijos nutarimu patvirtinta įmonės technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarka (Sakalas, Savanevičienė, 2003). Vadovaujantis šioje tvarkoje aprašytais vertinimo metodais, nustatoma įmonės būklė (labai gera, gera, patenkinama, nepatenkinama, bloga).

Apibendrinant galima daryti tokią išvadą: tuo atveju, kai įmonė yra kritinės būklės, be to, ji negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų ir kai reikia nustatyti – ar įmonės finansiniai sunkumai yra tik laikino pobūdžio, ar įmonė yra absoliučiai (beviltiškai) nemoki turi būti atlikta įmonės nemokumo priešasčių analizė, įmonės situacija vertinama dviem aspektais (finansiniu ir verslo vadybos).

II. VANDENTVARKOS ĮMONIŲ UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ IR UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ FINANSINĖS BŪKLĖS VERTINIMO ASPEKTAI

2.1. Lietuvos vandentvarkos ūkio būklės apžvalga

Vandens išteklių vizija - turėti pakankamai geros kokybės vandens žmogaus gyvybinėms ir gamybinėms funkcijoms palaikyti ir ekosistemai palaikyti. Vandens išteklių vizijos kūrimas kiekvienoje valstybėje nėra lengvas uždavinys (Lietuvos vandens išteklių vizija 2025 m.)

Vandens ūkis – nacionalinė ūkio šaka, apimanti vandens išteklių naudojimą, apskaitą, tyrimą bei būdus įvairiems vandens objektams apsaugoti nuo žalingo vandens poveikio. Viena iš vandens ūkio šakų – vandentvarka (Dumbrasukas, Punys, 2001).

Vandentvarka – planinga veikla, nukreipta į paviršinių ir požeminių vandens išteklių ekonomiškai pagrįstą naudojimą, jų apskaitą ir apsaugą, visų vandens poveikio aplinkai ir visuomenei valdymą ir kontrolę bei kokybės gerinimą (Dumbrasukas, Punys, 2001).

Lietuvoje geriamo vandens tiekimui naudojamas tik požeminis vanduo, nes turimi gausūs vandens ištekliai ir jie yra pakankamai kokybiški. Kadangi požeminio vandens išteklių yra pakankamai, todėl nesiekama keisti vandens apsirūpinimo būdų. Svarbiausia problema išlieka vandens tiekimo tinklų atnaujinimas. Tai leistų pagerinti vandens kokybę miestuose, bet neturėtų įtakos šachtinių šulinių vandens kokybei. Tikimasi, kad iki 2025 m. visi kaimo gyventojai bus aprūpinti geriamuoju vandeniu iš gręžtinių šulinių.

Gerai subalansuota įstatyminė bazė – bet kokios ūkio šakos sėkmingos veiklos pagrindas. Vandens paslaugų sritis politizuota, todėl pakankamai sunku suderinti politinius, ekonominius ir socialinius klausimus.

Lietuvos vandentvarkos įmonės tiekia daugiau nei 90 proc. viso Lietuvoje tiekiamo geriamojo vandens kiekio.

3 lentelė

Lietuvos respublikos vandentvarkos įmonių veikla

	2002 – 2003 m.	2004 – 2005 m.
Vandens tiekimo sistemos (vnt)	715	963
Nuotekų šalintuvai (vnt)	320	389
Centralizuoto vandentiekio paslaugomis naudojosi (gyv. sk.)	2 000 000	2 200 000

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita*

* čia ir toliau darbe 2006 – 2007 m. veiklos duomenys nepateikiami, nes LVTA dar nėra jų pavišiusi.

Patikima ir sėkminga vandentvarkos bendrovės veikla priklauso nuo subalansuotos vandens kainos. Daugelio savivaldybių įmonių vandens tiekimo kainos mažesnės už paslaugų sąnaudas.

4 lentelė

Lietuvos respublikos vandentvarkos įmonių pelnas 2003 – 2005 m. laikotarpiu

	2003 m.	2004 m.	2005m.
LVTA pajamos (mln. Lt)	307	355	337
LVTA sąnaudos (mln. Lt)	322	362	349
Pelnas (nuostolis) (mln. Lt)	-15	-7	-12

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita

2003 m. pelningai Lietuvoje dirbo tik devynios įmonės, o nuostoli skaičiavo 35 įmonės, 2005 pelningai dirbo 14 įmonių iš 46 bendrovių. Pagrindine 2002 – 2003 m. bei 2004 – 2005 m. nuostolio priežastimi įvardijama neteisingai nustatoma paslaugų kaina bei mažėjantis vandens sunaudojimas.

5 lentelė

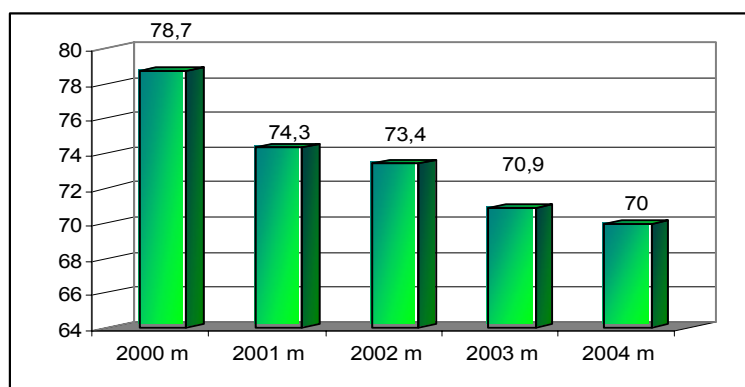
Vieno m³ vandens kainos ir savikainos vienam šalies gyventojui palyginimas

	2002 – 2003 m.	2004 – 2005 m.
Vidutinis vartotojui tiekiamo vandens tarifas Lt/m ³	3,63	3,72
Vidutinė vartotojui tiekiamo vandens savikaina Lt/m ³	3,83	3,87

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita

Remiantis LVTA 2003 m. duomenimis, galima teigti, kad vandentiekio gamybiniai pajėgumai panaudojami tik 30 proc., o nuotekų – 37 proc.

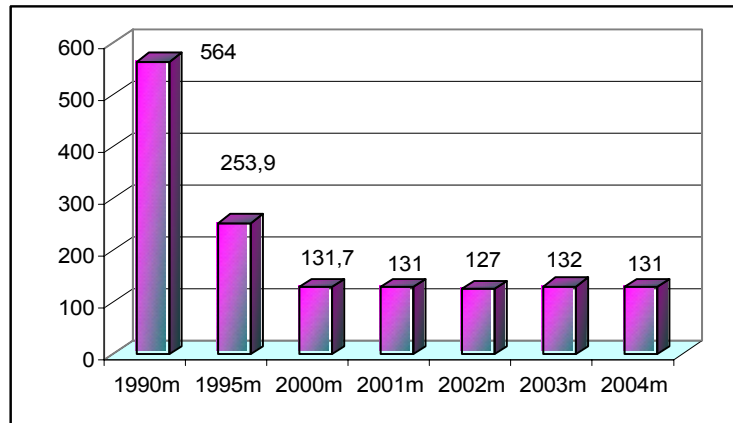
Kuo mažiau vandens deklaruojama, tuo didesnė geriamojo vandens savikaina. Kai kuriose savivaldybėse vandens sunaudojimas per analizuojamą laikotarpį nukrito žemiau leidžiamos sanitarinės ribos (pagal ES reikalavimus – 50 litrų žmogui per parą) (žr. 3 pav.).

3 pav. Vidutiniškai vieno gyventojų vandens suvartojimas per parą 2000 – 2004 m. laikotarpiu

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita

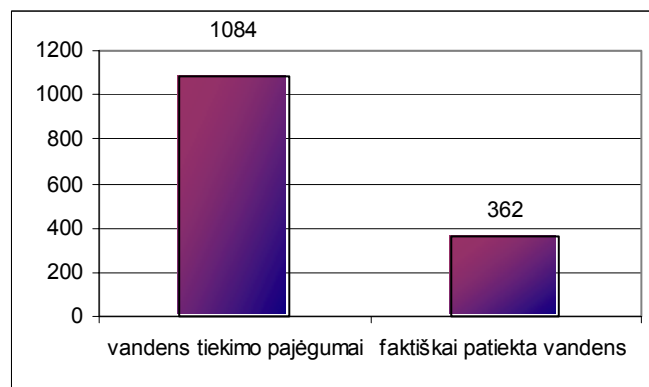
Į tinklus tiekiamo vandens kiekis analizuojamu laikotarpiu siekė vidutiniškai 130 mln. m³ vandens per metus, t.y. 4 kartus mažiau nei 1990 metais.

4 pav. Į tinklus tiekiamo vandens kiekis per metus 2000 – 2004 m.

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita

Remiantis LVTA 2002 – 2003 m. bei 2004 – 2005 m. veiklos ataskaitų duomenimis, galima teigti, kad, sumažėjus gamybos apimtims, gyventojams bei įstaigoms nuolat taupant vandenį, vandentvarkos įmonės neišnaudoja visų savo pajėgumų.

5 pav. Vandentvarkos įmonių pajėgumai per parą 2000 – 2004 m. laikotarpiu

Šaltinis: LVTA 2002 – 2003 m., 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita

Nuo 1990 m. vandentvarkos valstybiniam reguliavimui nebuvo skirta pakankamai dėmesio. Efektyvus reguliavimas įmanomas tik tokiu atveju, jei gerai veikia įstatyminė bazė. Naujų kainų tvirtinimas perduotas savivaldybėms, Valstybinei kainų ir energetikos komisijai paliekant teisę kontroliuoti naujų kainų tvirtinimą. Taip savivaldybėse išlieka galimybė tvirtinti naujas vandens kainas ne tik pagal būtinybę, bet ir remiantis politiniais interesais. Naujasis vandentvarkos įstatymas turėtų užtikrinti, kad vienoje savivaldybėje veiktų tik vienas viešasis vandens tiekėjas. Taip būtų užtikrintas kaimo vandentvarkos objektų perdavimas centralizuotiems tiekėjams, užtikrinant kokybiškos paslaugos teikimą.

Vandens kaina turi būti tokia, kad ji netaptų kliūtimi vartotojams naudoti kokybišką vandenį ir pakankamą jo kiekį esminiams buitiniams poreikiams tenkinti (Vandentvarka, 2007 m., Nr. 29).

Vandens pramonė išgyveno reikšmingą reformą – patvirtinta kainodaros schema – „mokėk už tai, ką sunaudojai“. Galiojant šiai nuostatai, vartotojai moka už sunaudotą vandens ir pašalintų nuotekų kiekį. Toks kainos nustatymo principas yra skaidresnis, geriau atgaunamos patirtos sąnaudos, pagal

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
kiekį skaičiuojama kaina laikoma skaidresne, nes vandentiekio eksploatavimas įtrauktas į vandens kainą.

Vandens kainą sudaro šie elementai:

- eksploatacinės išlaidos (energija, žemė, žmogiškieji išteklių, vartojimo reikmenys, pastatai, nuoma, ir pan.);
- kapitalo sąnaudos;
- atnaujinimo kaštai.

Naudojamo vandens kiekis vartotojui skirtingais laikotarpiais skiriasi. Tai priklauso nuo klimato sąlygų, techninių savybių, finansinių apribojimų. Pagrindiniams sveikatos ir higienos poreikiams tenkinti būtinas minimalus vandens kiekis, kuris nustatomas atsižvelgiant į socialinę ekonominę aplinką. Todėl vandens kaina turi būti tokia, kad vartotojas gautų pakankamą jo kiekį, o vandens kokybė būtų tinkama vartojimui.

Mažas pajamas gaunantys vartotojai privalo būti apsaugoti suteikiant jiems subsidijas arba nuolaidas. Vandentvarkos įmonės taiko nuolaidas savivaldybių gyventojams, kurie už paslaugą sumoka daugiau nei 2 proc. gaunamų realių pajamų. Tačiau bet kokia siūloma nuolaida gyventojams reiškia, kad vartotojas neapmoka visų vandens tiekimo sąnaudų ir tas sąnaudas turi apmokėti mokūs klientai.

Tikslus kainos nustatymas, parodantis visą vandens vertę, išlieka esminiu faktoriumi siekiant ilgalaikės finansinės vandentiekio sistemos gerovės. Tai reiškia, kad be finansinio užtikrinimo vandens kokybės tikslai (gero ir saugaus geriamo vandens tiekimas) nebus pasiekti. Nustatant vandens kainą privaloma užtikrinti, kad mažesnes pajamas gaunantys asmenys turėtų galimybę patenkinti sveikatos ir higienos poreikius (Vandentvarka, 2007 m., Nr. 29).

2.2. Savivaldybės įmonių finansai

Savivaldybių institucijoms duota veiklos laisvė ir savarankiškumas, įgyvendinant įstatymus, kitus teisės aktus ir įsipareigojimus bendruomenei, priimant sprendimus. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama gyventojams. Institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymu garantuotų atskirų gyventojų teisių.

Savivaldybė viešųjų paslaugų teikimą organizuoja per esančius viešųjų paslaugų teikėjus, steigdama naujus viešųjų paslaugų teikėjus (biudžetines ir viešąsias įstaigas, savivaldybės įmones, akcines bendroves ir kitus subjektus) arba sudarydama viešųjų paslaugų teikimo sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis. Tiekėjai, teikdami savivaldybės gyventojams viešąsias paslaugas, privalo vadovautis įstatymais, savivaldybių institucijų sprendimais ir kitais teisės aktais. Savivaldybės tarybos darbo reglamente nurodyta, kad ji nustato kainas ir tarifus už savivaldybės įmonių, specialiosios

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
paskirties bendrovių, savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas, nustatyta tvarka nustato centralizuotai teikiamos šilumos, šalto ir karšto vandens kainas, kt.

Savivaldybės įmonės nuosavą kapitalą sudaro įmonės savininko kapitalas, privalomasis rezervas (naudojamas tik įmonės nuostoliams dengti, sudaromas iš 1/20 paskirstyto įmonės pelno), perkainojimo rezervas (ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertės didėjimas, nustatomas nepriklausomo turto vertintojo, rezervas mažėja, kai turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas, perleidžiamas), kiti rezervai, nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

Įmonės ūkinės veiklos nuostoliai ir įsiskolinimai padengiami iš įmonės nepaskirstyto pelno, pelno rezervo lėšų, gaunamų dotacijų iš valstybės ar savivaldybės tais atvejais, kada LR Vyriausybė ar steigėjas nustato įmonei privalomas užduotis bei paslaugų kainas, įkainius, tarifus.

Įmonės pelnas skiriamas įstatymų nustatytiems mokesčiams į biudžetą, draudimo įmokoms už įmonėje turimą valstybės ar savivaldybės kapitalą, atsiskaitymams į įmonės pelno rezervą. Likusi pelno dalis steigėjo nustatytu santykiu skiriama įmonės įstatyminiam kapitalui didinti ir ne mažiau kaip 25 procentai – kitoms reikmėms: premijoms, socialinėms ir kultūrinėms priemonėms finansuoti bei rezervams sudaryti (LR savivaldybių biudžetų pajamų paskirstymo metodikos įstatymas. Nr. VIII – 385. 1997 – 07 – 02).

2.3. Tarpįmoninės UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ analizės galimybės

Remiantis analizuota literatūra, galima teigti, kad nuo 1990 m. keitėsi vandentvarkos ūkio valdymas ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Be nuolat didėjančių aplinkos bei gamtos išteklių saugos, visuomenės higienos bei sveikatingumo reikalavimams, išaugo vandens įmonių efektyvesnės veiklos poreikis (Vandentvarka, 2004 m., Nr. 19).

Poreikis gerinti vandens įmonių veiklą nuolat kyla iš visuomenės, politikų, kainų reguliuotojų, finansinių institucijų ir kt. Veiklos efektyvumas pastaruoju metu akcentuojamas ir viešajam sektoriui priklausančiam vandentvarkos ūkiui. Gerėjant gyvenimo lygiui, didėja poreikis kokybiškai paslaugai, efektyviai įmonės veiklai.

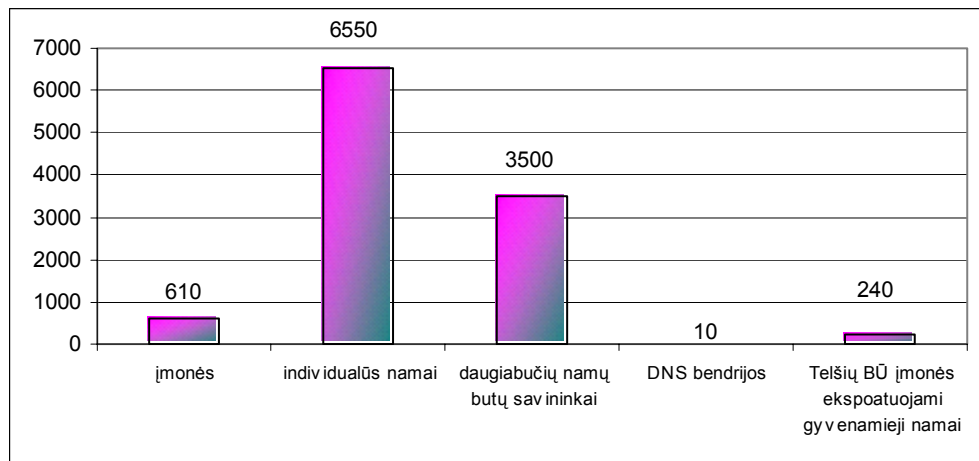
Norint palyginti vandentvarkos ūkį Telšių ir Mažeikių rajonuose, svarbu išanalizuoti esamą įmonių padėtį, ateities perspektyvas bei gerą patirtį vandentvarkos srityje.

2.3.1. UAB „Telšių vandenys“ pristatymas

UAB „Telšių vandenys“ – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas teikianti bendrovė, eksploatuojanti Telšių miesto bei rajono vandentiekio ir nuotekų tinklus.

Bendrovės tikslas – teikti kokybiškas vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojams, užtikrinant jų prieinamumą visiems gyventojams, įmonėms ir organizacijoms, patiriant mažiausias išlaidas ir padarant minimalią žalą gamtai. UAB „Telšių vandenys“ steigėjas – Telšių rajono savivaldybė.

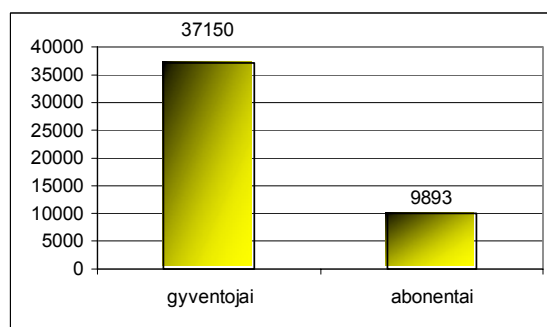
Naudojamos dvi vandenvietės (kiekvienoje po 11 gręžinių), aprūpinančios vandeniu Telšių miestą. Vartotojams tiekiamas tik požeminis vanduo, išskyrus geležį, kuri pašalinama nugeležinimo filtrais, kitų priemaišų daug nėra.

6 pav. UAB „Telšių vandenys“ paslaugų teikimas 2006 m.
Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis UAB „Telšių vandenys“ duomenimis

Vandentiekio ūkio plėtra nuolat tęsiama. 2004 metų savivaldybės tarybos sprendimu UAB „Telšių vandenys“ buvo perduoti visi kaimo vandentvarkos objektai. Dabar bendrovei priklauso visas Telšių rajono vandentvarkos ūkis.

Prijungus viso rajono vandentvarkos tinklus, aptarnavusių objektų smarkiai padaugėjo. Dabar bendrovė aptarnauja Telšių miesto ir 44 Telšių rajono gyvenviečių vandentvarkos objektus.

7 pav. Abonentų skaičius Telšių rajone 2006 m.
Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis UAB „Telšių vandenys“ duomenimis

Pagal SAPARD programą sutvarkyti keturių gyvenviečių vandentvarkos ūkiai. Iki miestelių ir kaimų vandentiekio prijungimo UAB „Telšių vandenys“ priklausė 154,2 km vandentiekio tinklų. Iš rajono seniūnijų ūkių buvo prijungta 146,8 km. Taigi, vandentiekio tinklas išaugo beveik dvigubai ir dabar sudaro 311,3 km. Nuotekų tinklai nuo 85,5 km išsiplėtė iki 130 km. Beveik dvigubai padaugėjo perpumpavimo stočių, kurių dabar priskaičiuojama 19, nuotekų valyklų nuo 2 išsiplėtė iki 15.

Beveik dvigubai išaugus vandentvarkos ūkiui, padaugėjo finansinių išlaidų. Telšių miesto tinkluose atnaujintos problematiškiausios tinklo atkarpos, kuriose dažnai vykdavo avarijos. Pasenusius bei blogai prižiūrėtus seniūnijų vandentiekio tinklus būtina remontuoti. Iki šiol kaimų ir miestelių

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksmų analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
gyventojai nevedė vandens apskaitos. Vandens apskaitos skaitiklius bendrovė įvedinėja už savo lėšas. Įvesta vandens išgavimo iš žemės gelmių apskaita.

Kadangi rajono vandentvarkos ūkis nuostolingas, sulaukta savivaldybės paramos: 2004 m. – 70 000 Lt, 2005 m. – 101 000 Lt.

UAB „Telšių vandenys“ vieninteliai Lietuvoje ir Europoje turi gravitacinę dumblo sausinimo sistemą, veikiančią jau nuo 2003 m. (ši dumblo sausinimo sistema sukurta JAV). Telšių miesto nuotekų valykla dar neturi fosforo ir azoto šalinimo įrenginių. Pagal Europos konvenciją tokie įrenginiai turėtų būti paleisti 2008 m. Iš Europos Sanglaudos fondų gautos lėšos įsisavinamos jau nuo 2006 metų. Pirmajame etape Telšių rajonui skirta 8 mln. 556 tūkst. eurų, iš kurių 7 mln. skirti nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcijai, kur numatyta fosforo ir azoto šalinimas iš nuotekų. Visas projekto išlaidas finansuoja Europos Sąjunga.

UAB „Telšių vandenys“ Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Valstybės kainų ir energetikos kontrolės komisijos skelbtame konkurse „Vandentvarka visuomenei“ 2006 metais tapo nugalėtoja.

UAB „Telšių vandenys“ modernizuoja savo ūkį, diegdama naujas technologijas, įrengimus, panaudodama šiuolaikines medžiagas. 2004 – 2005 m. į vandentvarkos ūkį investuota (bendrovės, savivaldybės, SAPARD lėšomis) apie 5 mln. litų.

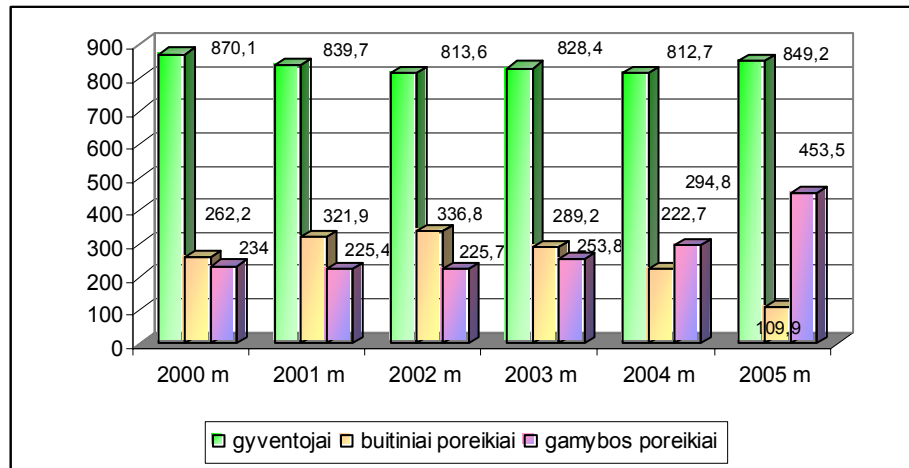
2.3.2. UAB „Mažeikių vandenys“ pristatymas

UAB „Mažeikių vandenys“ savarankiško akcinio kapitalo įmonė, kurios 100 proc. akcijų priklauso Mažeikių rajono savivaldybei. Bendrovė teikia vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir valymo paslaugas Mažeikių mieste bei rajone.

Pagrindinis UAB „Mažeikių vandenys“ tikslas – patikimai tiekti geros ir labai geros kokybės vandenį vartotojams, racionaliai naudoti gamtos išteklius, surinkti ir išvalyti nuotekas, taip gerinant rajono ekologinę būklę. Įmonei labai svarbu teikti aukštos kokybės paslaugas, kurios tenkintų klientų poreikius.

UAB „Mažeikių vandenys“ vandens tiekimo sistemą sudaro 24 vandenvietės, 55 arteziniai gręžiniai, 6 vandens pakėlimo stotys bei vandens filtravimo įrenginiai. Požeminio vandens tiekimo tinklų ilgis sudaro 169,1 km. Centralizuotomis šalto vandens tiekimo paslaugomis naudojasi 40,6 tūkst. Mažeikių rajono gyventojų (abonentų suvartojamas vandens kiekis parodytas 2.6 pav.).

Bendrovė nuolat plečia, rekonstruoja bei prižiūri tinklus taip gerindama teikiamų paslaugų kokybę. Vandens ruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo sistemų pertvarkymas ir renovacija reikalauja didelių investicijų. 2003 - 2005 m. laikotarpiu investicijoms panaudota beveik 3 mln. Lt.: atnaujinti (ir naujai patiesti) vandentiekio ir fekalijų tinklų vamzdiniai, nutiestos naujos spaudiminės nuotekų linijos, įrengtos vandens pakėlimo apskaitos sistemos.

8 pav. Vandens suvartojimas Mažeikių rajone, tūkst. m³

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis UAB „Mažeikių vandenys“ duomenimis

2005 m. metais įmonei perduoti kaimų vandentiekio ir nuotekų tvarkymo įrengimai. Kadangi kaimo vietovių vandentvarkos sistema prastos būklės, stengiamasi ją atnaujinti, renovuoti, o tai reikalauja papildomų investicijų.

Bendrovės veiklos sėkmė priklauso nuo teikiamų paslaugų kokybės. Todėl įmonė stengiasi orientuotis į vartotojų poreikių ir lūkesčių tenkinimą.

2.4. Vandentvarkos įmonių veiklos specifiškumo vertinimo aspektai

Vertinant konkrečios įmonės ar šakos veiklą, svarbu įvertinti ir atskirti vertinamo verslo laimėjimus dėl realiai vykdomos veiklos ir rezultatų (Galiniene, Mašalaitytė, 2007). Vandentvarkos įmonių veiklą galima vertinti naudojant metrinę ir procesinę veiklos analizę.

Metrinė lyginamoji analizė – kiekybinis konkrečios veiklos sąnaudų (piniginiai ir nepiniginiai ištekliai, sunaudojami paslaugai teikti), produkcijos (išgauto vandens kiekis, suremontuotų tinklų ilgis, naujų įvadų kiekis), kokybės ir ryšių tarp jų įvertinimas. Ši analizė leidžia nustatyti stiprias ir gerintinas įmonės veiklos sritis, tačiau ji nepateikia atsakymo kodėl skiriasi lyginamų įmonių veikla (Vandentvarka, 2004 m., Nr. 19).

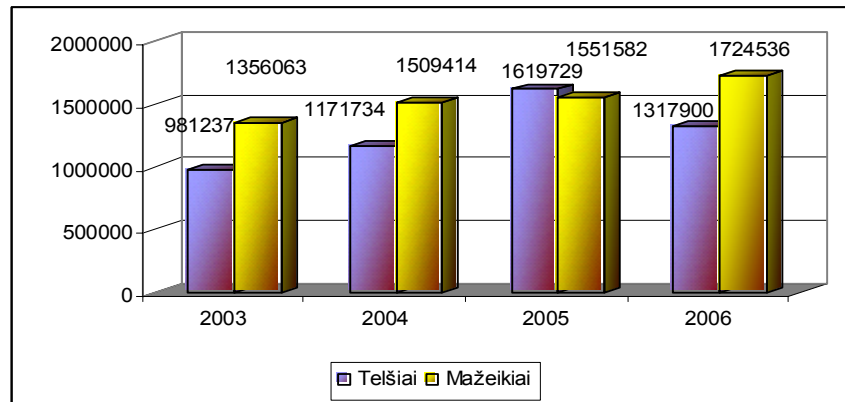
Norint išsiaiškinti skirtumų tarp atskirų įmonių priežastis atliekama proceso palyginamoji analizė. Praktikoje dažniausiai taikomos abi palyginamosios analizės rūšys, taip nustatoma problemiška veiklos sritis bei detalizuojamos jos pagerinimo galimybės.

Įmonių veiklos efektyvumas nustatomas palyginus būdingų santykinų rodiklių rinkinio reikšmes kiekvienoje iš aštuonių vandens paslaugų - vandens gavyba ir gerinimas, vandens tiekimas, nuotekų šalinimas, nuotekų pirminis valymas, biologinis valymas, azoto, fosforo šalinimas, dumblo tvarkymas (Vandentvarka, 2004 m., Nr. 19).

Pasitelkus metrinę palyginamąją analizę, išskiriami geriausi sprendimai. Įmonės, puikiai žinodamos savo veiklos specifiką ir aplinką, gali palyginti veiklos rezultatus su kitomis vandentvarkos įmonėmis bei numatyti veiklos gerinimo galimybes.

2.4.1. Metrinė UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ palyginamoji analizė

Analizuojamų įmonių metrinė analizė remiasi veiklos sąnaudų, išgauto vandens kiekio, suremontuotų tinklų ilgio rodikliais (kitų rodiklių duomenų nebuvo įmanoma gauti). Remiantis šiais rodikliais pabandydysime įvertinti abiejų įmonių veiklą bei ateities perspektyvas.

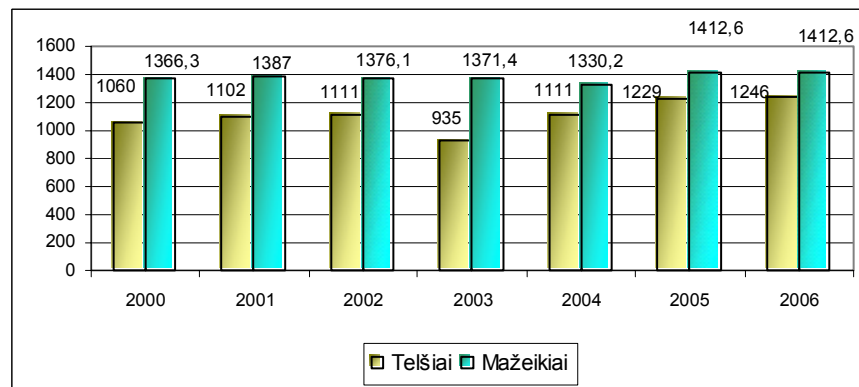

9 pav. Vandentvarkos įmonių veiklos sąnaudų palyginimas, Lt 2003 – 2006 m. laikotarpiu

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 9 pav. galima teigti, kad 2003 – 2006 m. laikotarpiu UAB „Telšių vandenys“ patiriamos veiklos sąnaudos yra mažesnės nei to paties laikotarpio UAB „Mažeikių vandenys“ patiriamos veiklos sąnaudos.

Atlikus patiekto vandens kiekio analizę tuo pačiu laikotarpiu (10 pav.) galima teigti, kad UAB „Telšių vandenys“ vandens patiekia kasmet mažiau nei UAB „Mažeikių vandenys“.

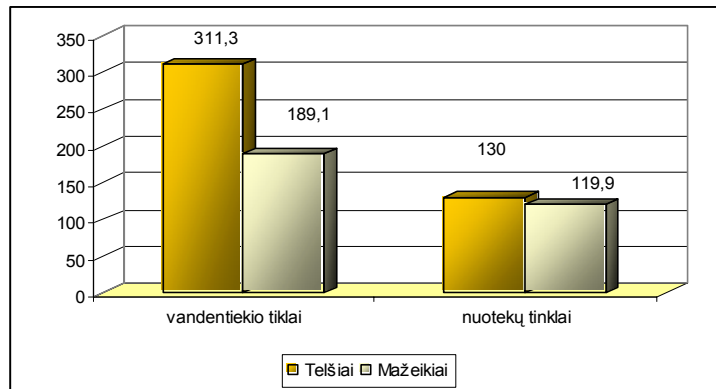
10 pav. Vandentvarkos įmonių patiekto vandens palyginimas, tūkst. m³

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

2003 m. UAB „Telšių vandenys“ vieno m³ veiklos sąnaudų dydis buvo lygus 1,05 Lt, o UAB „Mažeikių vandenys“ - 0,99 Lt. Tuo tarpu 2006 m. UAB „Telšių vandenys“ veiklos sąnaudų 1 m³ teko 1,06 Lt, o UAB „Mažeikių vandenys“ – 1,22 Lt vienam m³. Apskaičiavus reikšmes matome, kad UAB „Telšių vandenys“ per ketverius metus kubinio metro savikaina padidėjo 1 proc., o UAB „Mažeikių vandenys“ 23 procentais. Veiklos sąnaudų skirtumą tarp abiejų įmonių galima pagrįsti didesniu UAB „Telšių vandenys“ darbuotojų skaičiumi bei didesnėmis investicijomis į ūkio plėtrą.

Galima teigti, kad UAB „Telšių vandenys“ efektyviau naudoja vandens tiekimo linijas, jos yra kokybiškesnės, sandaresnės, vandens netekimo kaštai mažesni nei UAB „Mažeikių vandenys“. Abi

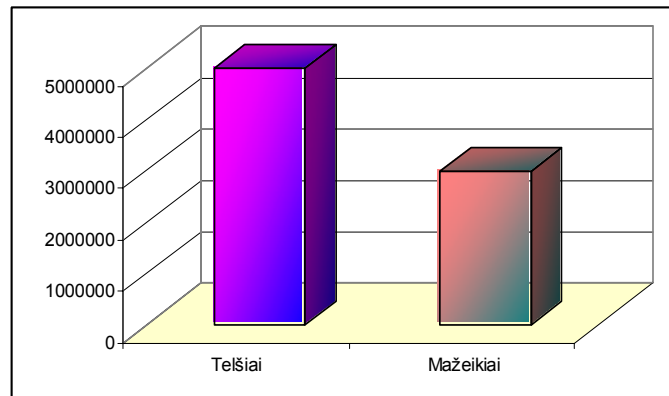
K. Onaitytė. *Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms* analizuojamos įmonės nuolat atnaujina vandens tiekimo, paskirstymo tinklą. Bendrovės plečia, prižiūri ir rekonstruoja tinklus, taip gerindamos teikiamų paslaugų kokybę.

11 pav. Vandentvarkos įmonių tinklų palyginimas, km

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Palyginus abiejų įmonių valdomus vandentvarkos tinklus galima teigti, kad UAB „Telšių vandenys“ eksploatuoja 40 proc. daugiau vandentiekio ir nuotekų tinklų nei UAB „Mažeikių vandenys“. Todėl ir sąnaudos tinklų priežiūrai ir naudojimui yra žymiai didesnės.

12 pav. Vandentvarkos įmonių investicijų palyginimas, Lt

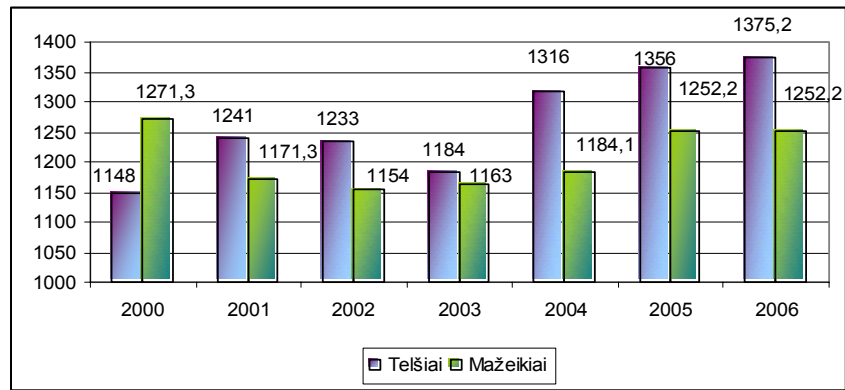
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Vandens ruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo sistemų tvarkymas, pertvarkymas ir renovacija reikalauja didelių investicijų. UAB „Telšių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu į tinklus investavo 5 mln. Lt, o „Mažeikių vandenys“ - 3 mln. Lt.

2.4.2. Procesinė UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ palyginamoji analizė

Procesinė tarpįmoninė analizė naudojama įmonių veiklos efektyvumo skaičiavimui, problemiškos veiklos sričių nustatymui, veiklos gerinimo galimybių numatymui. Ji apima vandens gavybos, nuotekų šalinimo ir valymo, azoto ir fosforo šalinimo analizę ir galimybių numatymą.

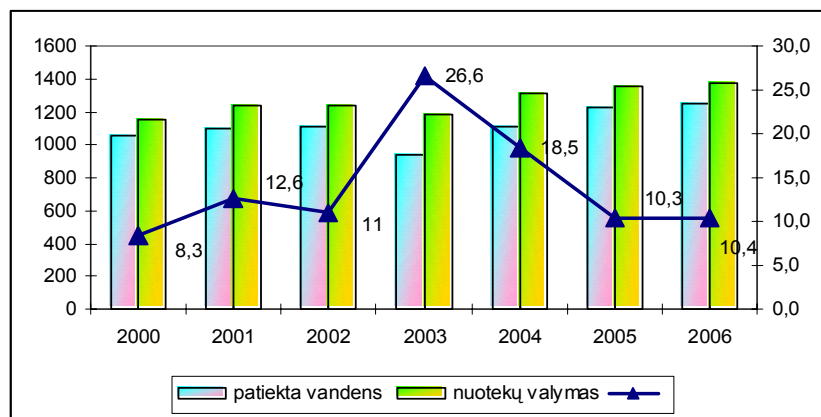
Palyginus vandentvarkos įmonių nuotekų valymo ir šalinimo kiekius matome, kad įmonių vandens valymo kiekiai yra panašūs ir nuolat kintantys (tai priklauso nuo patiekto ir suvartoto vandens kiekio).

13 pav. Vandentvarkos įmonių nuotekų valymo ir šalinimo palyginimas, tūkst. m³

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Įmonių vandens valymo sąnaudas didele dalimi didina lietaus vandenys, patenkantys į nuotekų sistemą. Šis faktorius eliminuotas skaičiuojant įmonių surinkto ir išvalyto vandens kiekį (remiantis pateiktomis įmonių ataskaitomis).

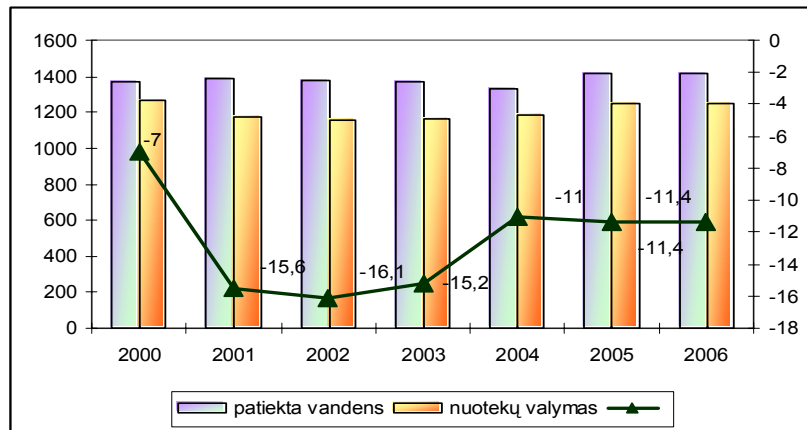

14 pav. UAB „Telšių vandentvarkos“ teikiamos paslaugos, tūkst. m³, proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Analizuojant 14 pav. matome, kad UAB „Telšių vandentvarkos“ faktiškai patiekto vandens ir faktiškai išvalyto vandens kiekiai skiriasi: 2000 m. patiekto ir išvalyto vandens kiekis skyrėsi 8,3 proc., 2001 m. – 12,6 proc., 2003 m. – 26,6 proc., 2006 m. – tik 10,4 proc. Tai galima paaiškinti vartotojų nesąžingumu, ne itin kokybiška vandens apskaitos sistema gyvenamųjų namų įvaduose, savavališku gyventojų ar įmonių prisijungimu prie UAB „Telšių vandentvarkos“ nuotekų sistemos.

Remiantis UAB „Mažeikių vandentvarkos“ duomenimis galima teigti, kad įmonė patiekia daugiau vandens nei išvalo nuotekų. Tam įtakos turi perpumpuojamų nuotekų dalis į AB „Mažeikių nafta“ bei lietaus nuotekų dalis, kuri sudaro apie 55 proc. visų surenkamų nuotekų (čia neįskaičiuojama).

15 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ teikiamos paslaugos, tūkst. m³, proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis įmonių pateiktais duomenimis, azoto ir fosforo šalinimo įrenginių iki 2008 m. UAB „Telšių vandenys“ Telšių mieste neturėjo. Vykdomo projekto išlaidas finansuoja Europos Sąjunga. Valymo įrenginiai turi būti paleisti šiais metais (2008 m.).

UAB „Telšių vandenys“ turi gravitacinę dumblo sausinimo sistemą, veikiančią nuo 2003 m.

UAB „Mažeikių vandenys“ azoto ir fosforo šalinimo įrenginiai neatitinka ES reikalavimų, todėl 2005 m. pradėta statyti nauja vandens valymo stotis.

2.5. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ finansinių rodiklių dinamikos ir struktūros analizė

Horizontalioji analizė - tai dviejų ar daugiau metų finansinių ataskaitų duomenų palyginimas, kuris padeda nustatyti atitinkamų rodiklių dinamiką. Rodiklių dinamika apskaičiuojama absoliučiais dydžiais ir procentais (nustatomi nukrypimai nuo bazinių rodiklių). Taikant horizontaliąją analizę, galima įvertinti ilgalaikio ir trumpalaikio turto, pajamų ir sąnaudų, apyvartinio kapitalo, grynujų pinigų srautų pokyčius.

Atliekant įmonių veiklos analizę, labai svarbu nustatyti, dėl kokių veiksnių tam tikri rodikliai kito nevienodu tempu, kokios priežastys lėmė nukrypimus nuo bazinių rodiklių. Tačiau horizontalioji analizė dažnai neatsako į šį klausimą ir tai yra vienas iš svarbiausių trūkumų. Įmonių praktikoje dažniausiai atliekama balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų horizontalioji analizė.

Horizontaliosios analizės atmaina yra tendencijų (trendo) analizė. Tai ilgesnio laikotarpio (5-10 metų) finansinių ataskaitų rodiklių analizė. Jos tikslas nustatyti tam tikrų rodiklių kitimo ir apskritai įmonės finansinės būklės ir veiklos rezultatų tendencijas ir dėsningumus. Būtina pabrėžti, kad tokią analizę įmanoma atlikti tik turint palyginamąsias ataskaitas.

Vertikaliąją analizę (rodiklių lyginamųjų svorių skaičiavimas) - atitinkamas finansinės ataskaitos rodiklis lyginamas su bendru baziniu tos ataskaitos rodikliu, o gautas dydis išreiškiamas bazinio dydžio

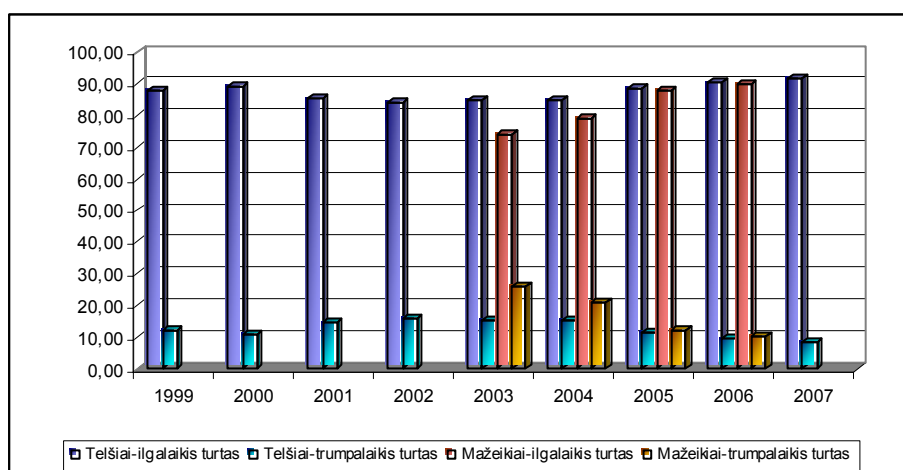
K. Onaitytė. *Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms* procentais. Tokiu būdu nustatoma ne tik dalinių rodiklių pasikeitimas, bet ir kokios jų pasikeitimų priežastys.

Taikant vertikaliąją analizę galima: įvertinti, ar optimaliai ir racionaliai naudojamas turtas; pokyčius finansavimo struktūroje, nustatyti įmonės pajamų ir sąnaudų struktūrą ir jų kitimo priežastis; atskleisti įmonės finansinės būklės kitimo tendencijas ir kt. Tačiau, atliekant vertikaliąją analizę, nepakanka apskaičiuoti tam tikrų rodiklių struktūrą. Ši analizė padeda nustatyti ir rodiklių struktūros per tam tikrą laikotarpį pasikeitimo priežastis. Ji padeda išskirti svarbiausius, prioritetinius rodiklius. Vertikaliąją analizę nustato konkrečių rodiklių tarpusavio ryši ir įtaką ir tai leidžia daryti tam tikras išvadas dėl vieno ar kitų rodiklių pasikeitimo priežasčių.

2.5.1. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ finansinių rodiklių dinamikos ir struktūros analizių palyginimas

Finansinės analizės literatūroje teigiama, kad ilgalaikio ir trumpalaikio turto santykis turi būti 70:30. UAB „Telšių vandenys“ 1999 – 2007 m. laikotarpiu ilgalaikio ir trumpalaikio turto santykis svyravo tarp 84,22:15,67 (2002 m.) ir 91,65:8,35 (2007 m.). Tai rodo gerėjantį įmonės valdymą (UAB „Telšių vandenys“ balanso 1999 – 2007 m. duomenys pateikti 5 priede, horizontalios ir vertikaliosios analizės duomenys pateikti 23 – 37 prieduose).

Ilgalaikio ir trumpalaikio turto santykis UAB „Mažeikių vandenys“ 2003 - 2006 m. laikotarpiu svyravo tarp 74:26 (2003 m.) ir 90:10 (2006 m.), o tai rodo gerėjantį įmonės valdymą (UAB „Mažeikių vandenys“ 2004 - 2006 m. balanso duomenys pateikti 14 priede, horizontaliosios ir vertikaliosios analizės duomenys pateikti 38 – 44 prieduose).

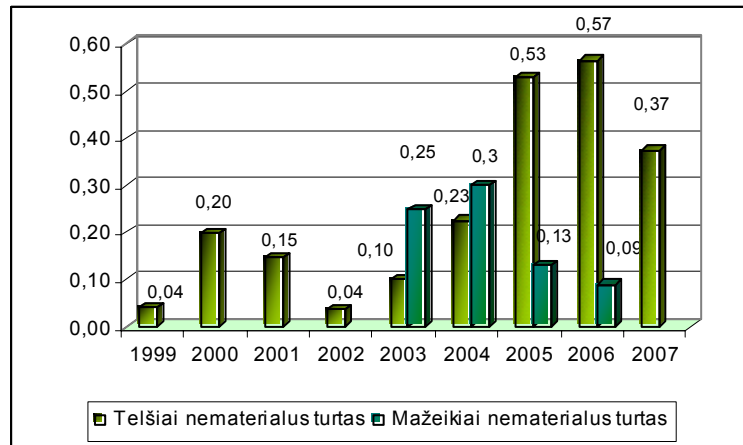
16 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ ilgalaikio ir trumpalaikio turto dalių pasikeitimas proc. 1999 - 2007 m. laikotarpiu

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Analizuojant ilgalaikio turto dinamikos ir struktūros pokyčius detaliau, matome, kad nematerialus turtas UAB „Telšių vandenys“ kito netolygiai: 2000 – 2002 m. laikotarpiu jo santykinis svoris ilgalaikiame turte sumažėjo penkis kartus (nuo 0,2 iki 0,04 proc. ilgalaikio turto). 2003 – 2006 m.

laikotarpiu nematerialaus turto straipsnis vėl išaugo 47 procentiniais punktais, o 2007 m. – nukrito 20 procentinių punktų.

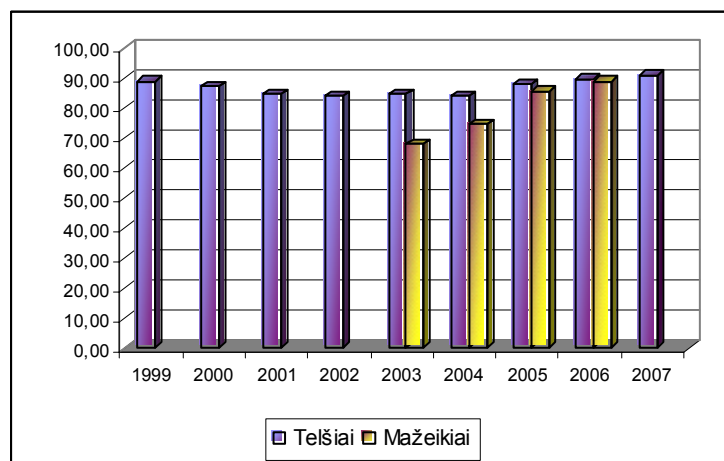
Analizuojant ilgalaikio turto dinamiką bei struktūros pokyčius UAB „Mažeikių vandenys“ detaliau, matome, kad nematerialus turtas kito netolygiai: 2003 – 2004 m. laikotarpiu jo santykinis svoris ilgalaikiame turte padidėjo (nuo 0,25 iki 0,3 proc. ilgalaikio turto), 2004 – 2006 m. laikotarpiu nematerialaus turto straipsnis vėl sumažėjo 21 procentiniu punktu.

17 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ nematerialaus turto pasikeitimas proc. 1999 - 2007 m. laikotarpiu

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Kaip parodyta 18 paveiksle, ilgalaikio materialaus turto bendroji suma analizuojamu laikotarpiu UAB „Telšių vandenys“ kito netolygiai: 1999 – 2004 m. mažėjo 5 procentiniais punktais, o 2004 – 2007 m. laikotarpiu vėl išaugo 7 procentiniais punktais. Tad galima teigti, kad materialaus turto dalies pokytis visame įmonės turte 1999 – 2007 m. laikotarpiu buvo nežymus (padidėjo tik 2 procentiniais punktais).

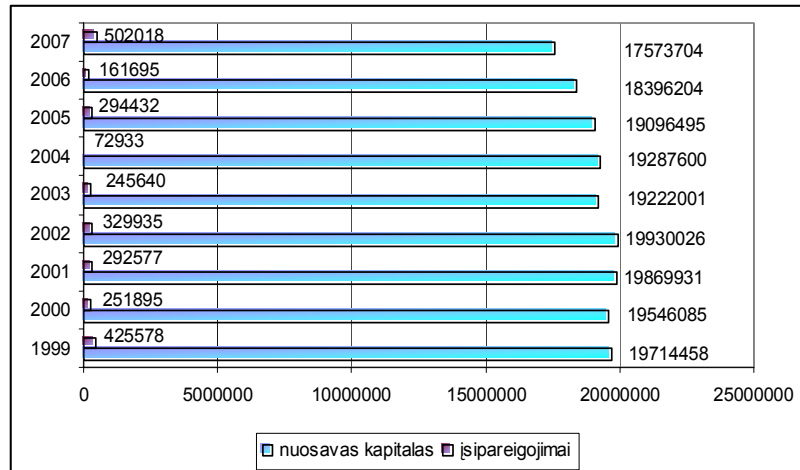
18 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ materialaus turto pokytis 1999 – 2007 m. laikotarpiu, proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Savininkų ir skolintojų nuosavybės analizė rodo, kad per nagrinėjamą laikotarpį augo įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai – 1999 - 2007 m. išaugo 18 procentinių punktų, o nuosavas kapitalas sumažėjo 11 proc. (žr. 21 pav.). Galima daryti išvadą, kad 18 proc. padidėję trumpalaikiai

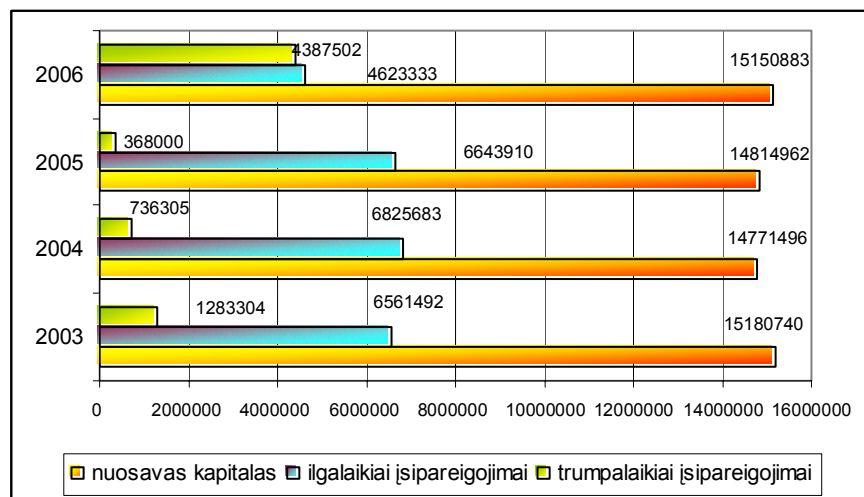
K. Onaitytė. *Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms*
 Įsipareigojimai didelės įtakos įmonės mokumo rodikliams neturi, nes trumpalaikių įsipareigojimų lyginamasis svoris visoje nuosavybėje 1999 – 2007 m. laikotarpiu padidėjo tik 0,64 proc.

19 pav. UAB „Telšių vandenys“ kapitalo ir skolintojų sudedamųjų dalių pasikeitimai 1999 - 2007 m. laikotarpiu (Lt)

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

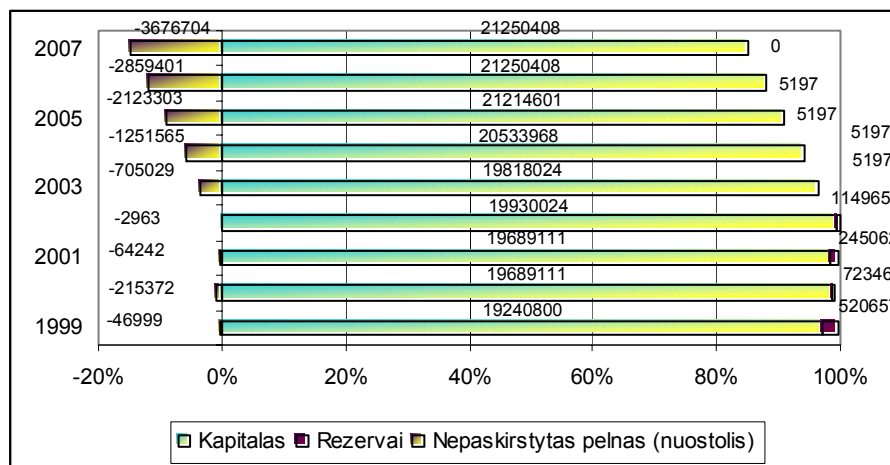
UAB „Mažeikių vandenys“ savininkų ir skolintojų nuosavybės analizė rodo, kad per nagrinėjamą laikotarpį įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai išaugo 3,4 karto arba 242 proc., o nuosavas kapitalas liko nepakitęs (sumažėjo tik 0,2 proc.), tačiau jo svoris visame turte sumažėjo beveik 29 proc. (žr. 3.6 pav.). Galima daryti išvadą, kad 242 proc. padidėję trumpalaikiai įsipareigojimai neturės didelės įtakos įmonės mokumo rodikliams, nes trumpalaikių įsipareigojimų lyginamasis svoris visoje nuosavybėje 2003 - 2004 m. laikotarpiu padidėjo tik 5,3 proc.

20 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ kapitalo ir skolintojų sudedamųjų dalių pasikeitimai 2003 - 2006 m. laikotarpiu (Lt)

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Neigiamos įtakos UAB „Telšių vandenys“ savininkų nuosavybės augimui turėjo 100 proc. sumažėję rezervai bei didėjantis nepaskirstyto pelno (nuostolio) straipsnis (21 pav.). Savininkų nuosavybės lyginamasis svoris 1999 – 2007 m. laikotarpiu, nors nežymiai, bet augo (11 proc.).

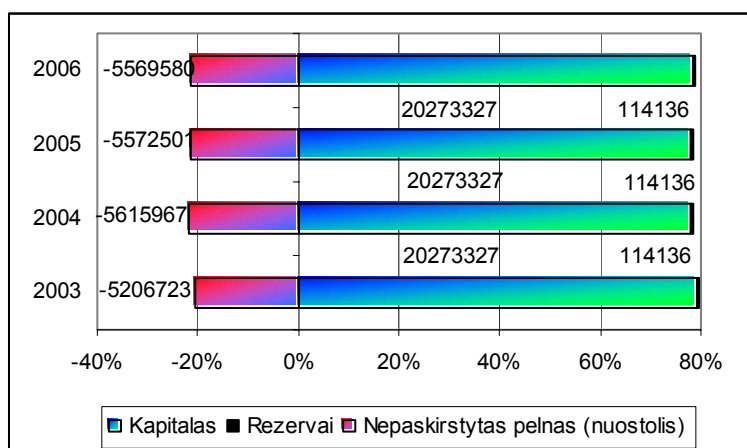
21 pav. Savininkų nuosavybės dinamika UAB „Telšių vandenys“ 1999 - 2007 m. (Lt)

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Analizuojamu laikotarpiu skolos tiekėjams išaugo 30 proc., avansu gautų sumų straipsnis padidėjo 2172 proc. arba 23 kartus, mokesčių, atlyginimų ir socialinio draudimo mokesčių straipsniai sumažėjo 100 proc. Tai rodo pakankamai stabilią įmonės padėtį bei klientų pasitikėjimą įmone. Trumpalaikiai išpareigojimai 1999 – 2007 m. padidėjo 1206 karto, tai galima paaiškinti kainų kilimu bei ekonomikos pokyčiais analizuojamu laikotarpiu.

Plačiau išanalizavus trumpalaikius įmonės išpareigojimus, matome, kad 1999 - 2006 m. laikotarpiu įmonės skolos tiekėjams svyravo nežymiai, tačiau 2007 m. įmonės išiskolinimai išaugo beveik 158 proc., todėl įmonė galėjo susidurti su trumpalaikio mokumo problemomis. Iš tiekėjų išgytų atsargų santykinis svoris visame turte kito nežymiai (apie 1 proc. viso turto didėjo arba mažėjo kasmet).

Atsiskaitymai su valstybe 1999 – 2007 m. laikotarpiu taip pat gerėjo, šis rodiklis mažėjo kasmet, tačiau žymiai augo kitos mokėtinos sumos. Iki 2006 m. UAB „Telšių vandenys“ išiskolinimas įmonės darbuotojams sietinas su neišmokėtu priskaičiuotu atlyginimu.

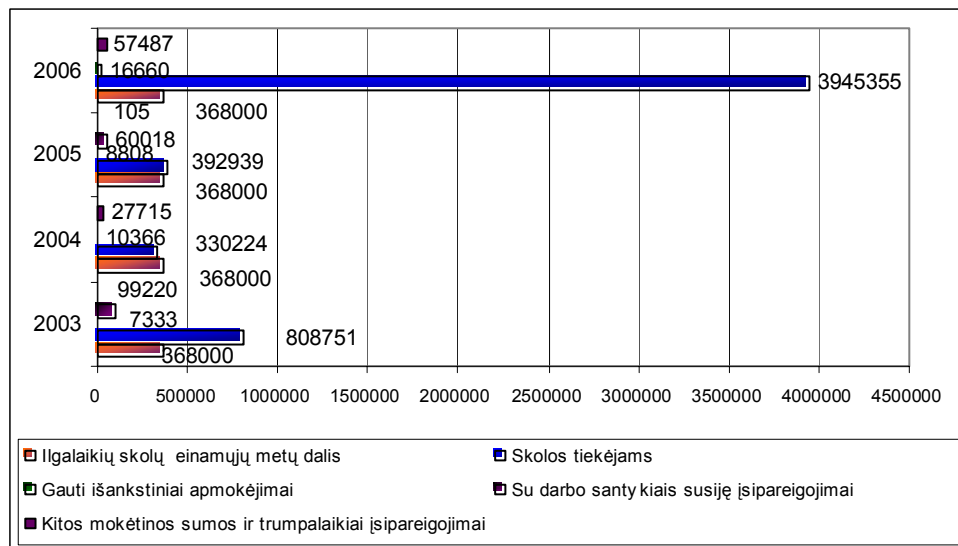
22 pav. Savininkų nuosavybės dinamika UAB „Mažeikių vandenys“ 2003 - 2006 m. laikotarpiu (Lt)

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „Mažeikių vandenys“ įtakos savininkų nuosavybės augimui turėjo tik analizuojamu laikotarpiu 7 proc. padidėjęs patirto nuostolio straipsnis (22 pav.). Savininkų nuosavybės lyginamasis svoris 2003 - 2004 m. laikotarpiu, nors nežymiai, bet sumažėjo (0,2 proc.).

Analizuojamu laikotarpiu skolos tiekėjams išaugo beveik 390 proc., avansu gautų sumų straipsnis padidėjo 127 proc., mokesčių, atlyginimų ir socialinio draudimo mokesčių straipsniai sumažėjo 100 proc. Tai rodo ne itin stabilią įmonės padėtį, galimybę susidurti su mokumo problemomis. Trumpalaikiai išpareigojimai 2003 - 2006 m. padidėjo 242 proc., tai galima paaiškinti kainų kilimu bei ekonomikos pokyčiais analizuojamu laikotarpiu.

Plačiau išanalizavus trumpalaikius įmonės išpareigojimus, matome, kad 2003 - 2006 m. laikotarpiu iš tiekėjų įsigytų atsargų kiekis žymiai sumažėjo (beveik 68 proc.), o jų santykinis svoris visame turte sumažėjo nežymiai (apie 8 proc. viso turto).

23 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ trumpalaikių išpareigojimų dinamika 2003 - 2006 m. laikotarpiu, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Atsiskaitymai su valstybe 2003 - 2006 m. laikotarpiu taip pat gerėjo, šis rodiklis mažėjo kasmet, tačiau žymiai augo kitos mokėtinos sumos.

2.5.2. UAB „Telšių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos rodiklių dinamikos ir struktūros analizė

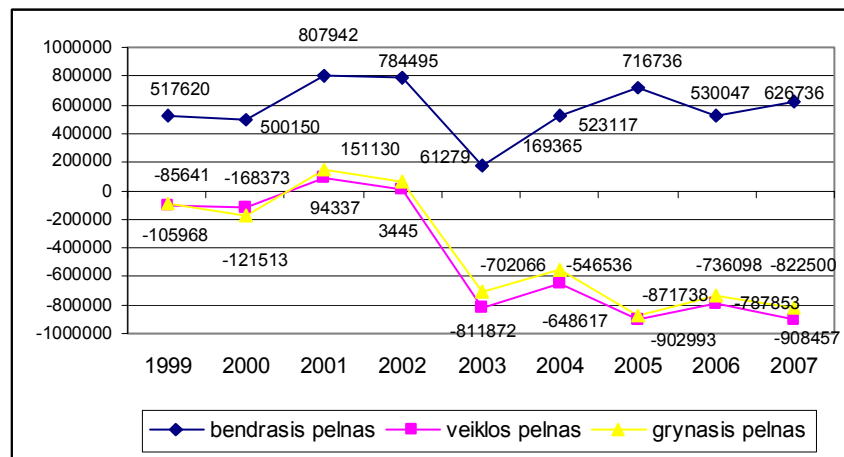
UAB „Telšių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu gautas pelnas kito netolygiai: 1999 – 2002 m. laikotarpiu, gautas bendrasis pelnas didėjo kismet, 2003 m. bendrojo pelno straipsnis nukrito beveik 80 proc., 2004 m. bendrojo pelno eilutė vėl išaugo tris kartus ir iki 2007 m. vidutiniškai padidėjo 20 procentų.

2007 m. buvo gauta 22,4 proc. daugiau pajamų nei 1999 m, vykdomos veiklos nuostolis analizuojamu laikotarpiu išaugo beveik 760 proc., o grynasis įmonės nuostolis, palyginus su 1999 m.,

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms

gautas 860 proc. didesnis. Grynojo nuostolio santykis su gautomis pajamomis 1999 m. buvo 1,68 proc. arba 0,017 lito nuostolio už parduotos produkcijos vieneta. Šis rodiklis 2007 m. išaugo iki 13,3 proc., arba iki 0,13 lito nuostolio už parduotos produkcijos vieneta. Tai reiškia, kad įmonės grynas nuostolis nuo kiekvieno pardavimo lito padidėjo 7,6 karto. Detali horizontalioji ir vertikalioji UAB „Telšių vandenys“ pelno (nuostolio) atskaitos analizė už 1999 - 2007 m. laikotarpį pateikta 6 – 13 prieduose.

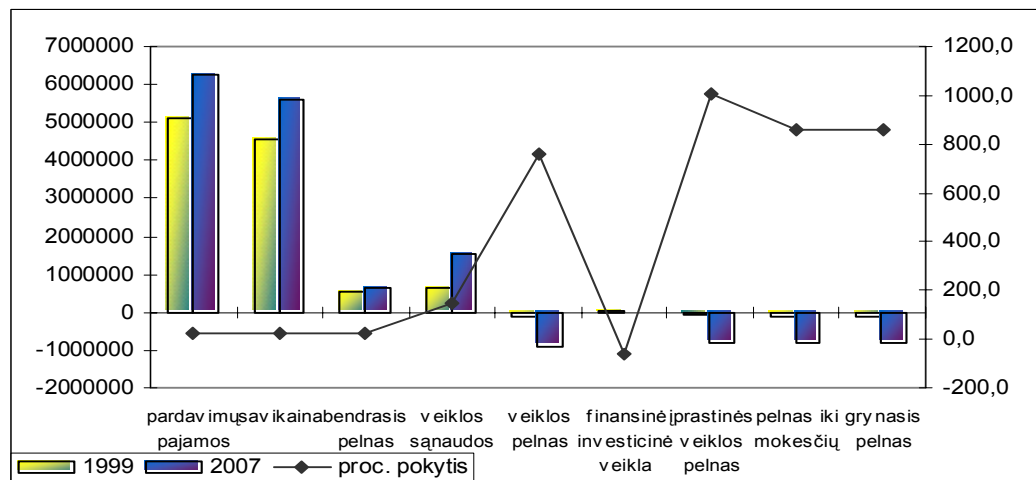
Mažėjančiam pelningumui (didėjančiam nuostoliui) didžiausios įtakos turėjo augusi savikaina (22,6 proc.), kai analizuojamu laikotarpiu pajamos augo tik 22,4 proc.

24 pav. UAB „Telšių vandenys“ pelno (nuostolio) atskaitos rodiklių dinamika 1999 – 2007 m. laikotarpiu, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis atskaitomis

Kaip ir buvo galima tikėtis, augant įmonės apyvartai ir teikiamų paslaugų apimtims, įmonė neišvengė veiklos sąnaudų didėjimo (146 proc.) ir veiklos pelningumo mažėjimo (nuostolis išaugo beveik 760 proc. – žr. 25 pav.). Tai rodo, kad įmonei reiktų susirūpinti veiklos sąnaudų mažinimu, nes neefektyvus šio pelno atskaitos straipsnio valdymas mažina savininkų nuosavybę.

25 pav. Pelno (nuostolio) rodiklių pasikeitimai, Lt ir proc. nuo 1999m. iki 2007 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis atskaitomis

Finansinė investicinė veikla 1999 – 2007 m. laikotarpiu sumažėjo beveik 62 procentais, todėl ir įprastinės veiklos nuostolis per analizuojamus metus padidėjo 11 kartų. Pelno (nuostolio) iki mokesčių straipsnis analizuojamu laikotarpiu padidėjo 9,6 karto arba 860 proc. Kadangi įmonės veikla buvo nuostolinga visu analizuojamu laikotarpiu (išskyrus 2001 – 2002 m.), tad ir grynojo pelno (nuostolio) straipsnis pakito tiek pat, kaip ir pelno iki mokesčių eilutė (9,6 karto arba 860 proc.).

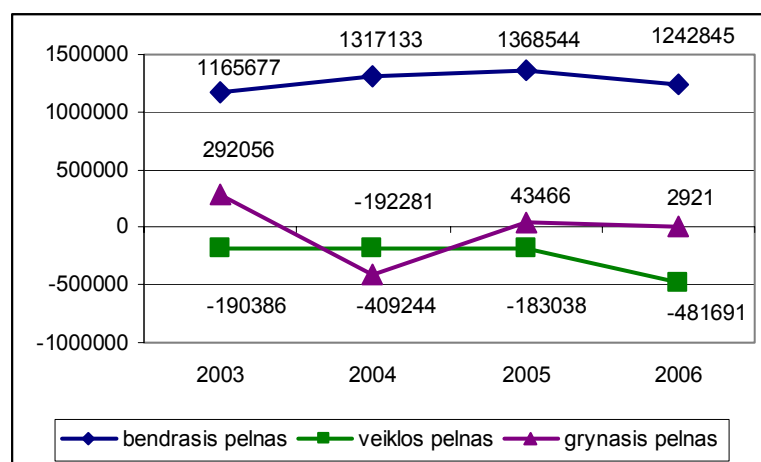
Finansinė veikla UAB „Telšių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu buvo pelninga išskyrus 2000 m., kai finansinė ir investicinė veikla atnešė įmonei 69771 Lt nuostolio.

Apibendrinant galima teigti, kad augant UAB „Telšių vandenys“ paslaugų teikimo ir apyvartos apimtims, įmonei sunkiai sekėsi pažaboti veiklos sąnaudų augimą. Be to įmonė ne tik, kad nesugebėjo dirbti pelningai, bet ir nebuvo pajėgi sumažinti patiriamo nuostolio lygio.

2.5.3. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos rodiklių dinamikos ir struktūros analizė

UAB „Mažeikių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu gautas pelnas kito netolygiai: 2003 – 2005 m. laikotarpiu gautas bendrasis pelnas didėjo kasmet (2004 m. lyginant su 2003 m., bendrasis pelnas išaugo beveik 14 proc., o 2005 m. lyginant su 2004 m. – padidėjo beveik 4 proc.), 2006 m. bendrojo pelno straipsnis sumažėjo 9 proc. Remiantis įmonės duomenimis galima teigti, kad per visą analizuojamą laikotarpį bendrojo pelno straipsnis padidėjo beveik 7 proc.

2006 m. buvo gauta 11 proc. daugiau pajamų nei 2003 m, vykdomos veiklos nuostolis analizuojamu laikotarpiu išaugo beveik 153 proc., o grynas įmonės pelnas, palyginus su 2003 m., sumažėjo 99 proc.

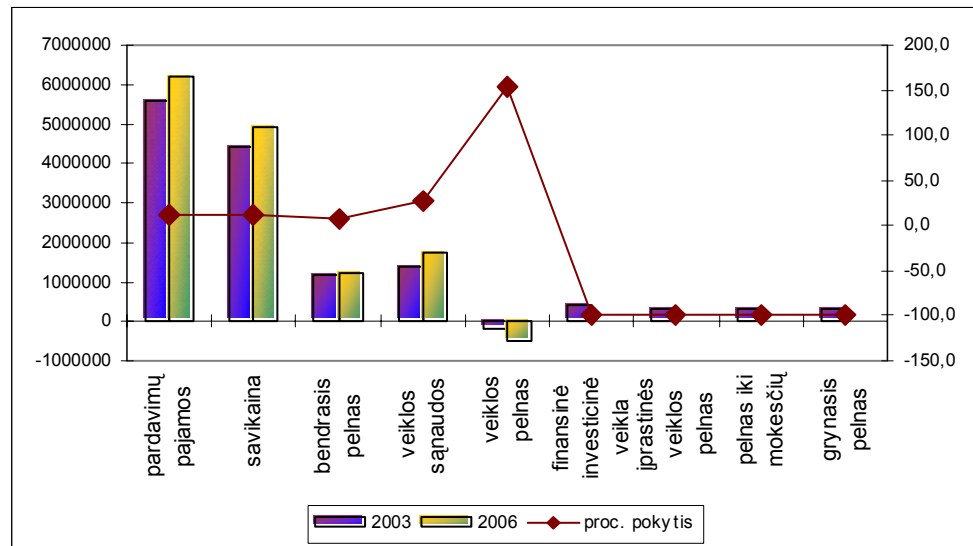
26 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) rodikliai 2003- 006 m. laikotarpiu, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Grynojo pelno santykis su gautomis pajamomis 2003 m. buvo 5,24 proc. arba 0,05 lito pelno už parduotos produkcijos vienetą. Šis rodiklis 2006 m. nukrito iki 0,05 proc., arba iki 0,0005 lito pelno už parduotos produkcijos vienetą. Tai reiškia, kad įmonės grynas pelnas nuo kiekvieno pardavimo lito sumažėjo 5,2 procentinio punkto. Detali horizontalioji ir vertikalioji UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) ataskaitos analizė už 2003 - 2006 m. laikotarpį pateikta 15 -17 prieduose.

Mažėjančiam pelningumui didžiausios įtakos turėjo augusi savikaina (12 proc.) bei veiklos sąnaudos, išaugusios 27 proc. Tuo tarpu analizuojamu laikotarpiu pajamos augo tik 11 proc.

Augant įmonės apyvartai ir teikiamų paslaugų apimtims, įmonė neišvengė veiklos pelningumo mažėjimo (nuostolis išaugo beveik 153 proc. – žr. 34 pav.). Tai rodo, kad įmonei reiktų susirūpinti veiklos sąnaudų mažinimu, nes neefektyvus šio pelno ataskaitos straipsnio valdymas mažina savininkų nuosavybę.

27 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelno (nuostolio) rodiklių pasikeitimai nuo 2003 m. iki 2006 m. Lt ir proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Finansinė investicinė veikla 2003 - 2006 m. laikotarpiu sumažėjo beveik 99,5 procentų, todėl įprastinės veiklos pelnas analizuojamais metais sumažėjo 100 kartų. Kadangi įmonės veikla buvo pelninga visu analizuojamu laikotarpiu (išskyrus 2005 m.), tad ir grynojo pelno (nuostolio) straipsnis pakito tiek pat, kaip ir pelno iki mokesčių eilutė.

Finansinė veikla UAB „Mažeikių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu buvo pelninga, tik 2004 m. finansinė ir investicinė veikla buvo nuostolinga (296500 Lt).

Apibendrinant galima teigti, kad augant UAB „Mažeikių vandenys“ paslaugų teikimo ir apyvartos apimtims, įmonė pakankamai sėkmingai vykdė pelningą investicinę, finansinę veiklą, veiklos sąnaudų augimas taip pat buvo nežymus. Nors įmonė analizuojamu laikotarpiu dirbo pelningai, tačiau pelno dydis kasmet mažėjo.

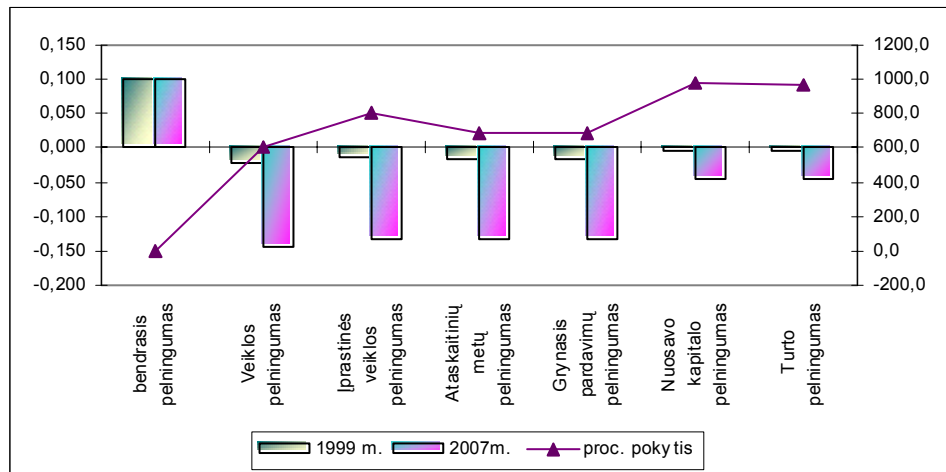
2.6. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo rodiklių analizė

Kiekvienos įmonės ūkinės veiklos tikslas - gauti pelno, todėl jo apskaičiavimas yra pagrindinis uždavinys tiek analitikams, tiek ir įmonės vadovams. Pelningumas gali būti matuojamas, siejant įmonės gautą pelną su pardavimų apimtimi, turto verte, kapitalo kaina ar akcijos rinkos verte. Įmonės

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
 pelningumo analizė parodo, kokią naudą gauna įmonės investuotojai, kaip įmonė sugeba išnaudoti visus turimus išteklius.

2.6.1. UAB „Telšių vandenys“ pelningumo analizė

Bendrasis pardavimų pelningumas parodo, ar yra pakankamas skirtumas tarp parduotų prekių (suteiktų paslaugų) kainos ir jų savikainos.

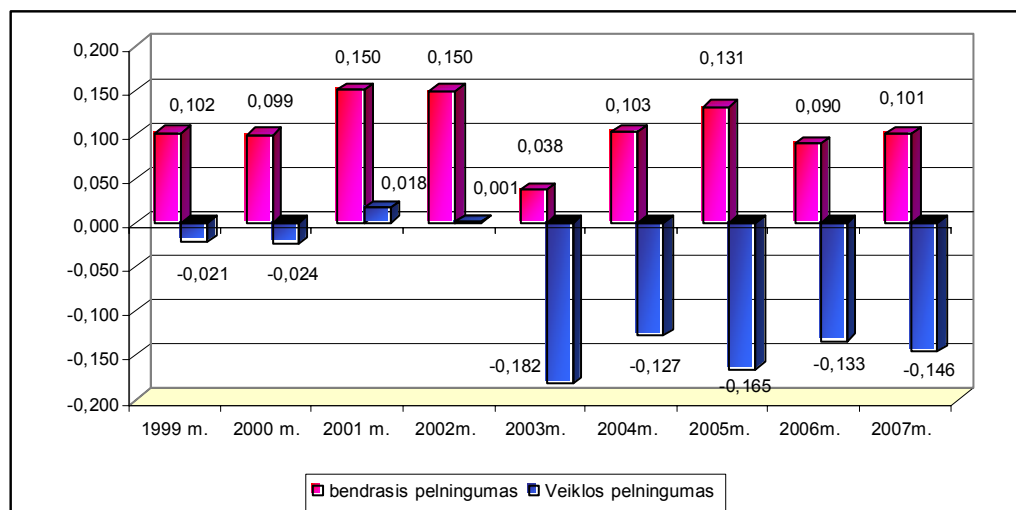

28 pav. UAB „Telšių vandenys“ pelningumo rodiklių pokytis nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt ir proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Šis rodiklis padeda įvertinti ar ne per brangi įmonės produkcijos gamyba ar suteikiamų paslaugų savikaina.

Atlikus pelningumo analizę matome, kad UAB „Telšių vandenys“ bendrasis pelningumas analizuojamu laikotarpiu beveik nepakito: 1999 m. vienam pardavimo litui teko 0,1 Lt bendrojo pelno, o 2007 m. – taip pat 0,1 Lt bendrojo pelno. Tai reiškia, kad analizuojamu laikotarpiu iš vieno pardavimų lito įmonė kasmet vidutiniškai uždirbo po 0,10 Lt. Galima teigti, kad daugiausia naudos atnešė 2004 – 2005 m., kai įmonės bendrasis pelningumas vienam pardavimų litui buvo lygus 0,15 Lt. Galima sakyti, kad 2003 m. buvo kriziniai metai įmonei, nes šis rodiklis siekė tik 4 centus už vieną pardavimų litą.

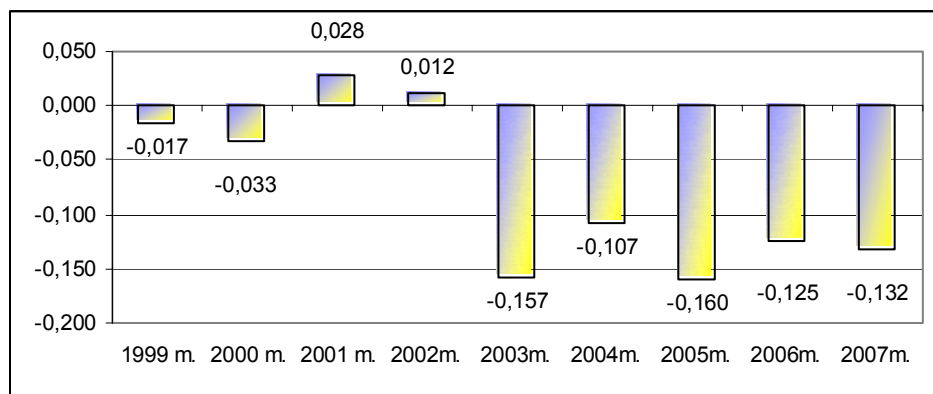
29 pav. UAB „Telšių vandenys“ bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklio pokytis, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Kiekvienos įmonės pelningumui didelės reikšmės turi tai, kaip ji pajėgia augant gamybai ir apyvartai kontroliuoti veiklos sąnaudas. Žinant bendrojo pelningumo kitimo tendencijas, matome, kad panašiu tempu mažėjo ir **veiklos pelningumo rodikliai**: 1999 m. šis rodiklis sudarė 0,02 Lt nuostolio nuo pardavimo pajamų, o 2007 m. šis rodiklis išaugo 7 kartus ir sudarė 0,15 Lt nuostolio nuo kiekvieno pardavimų lito.

Palyginus bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklius, matome, kad veiklos sąnaudos „suryja“ visą bendrojo pelno dalį: veiklos pelningumas 1999 m. buvo beveik 5 kartus mažesnis už bendrąjį pelningumą, o 2007 m. – mažesnis beveik 1,5 karto. Tai rodo, kad įmonei nepavyko suvaldyti veiklos sąnaudų, ir tai neigiamai atsiliepiama jos pelningumui.

Įprastinės veiklos pelningumo, ataskaitinių metų pelningumo ir grynojo pardavimų pelningumo rodikliai nesiskiria, tad jų pokytį galima apibūdinti taip: nuo 1999 m. iki 2007 m. šis rodiklis išliko neigiamu ir išaugo 7,8 karto .

30 pav. UAB „Telšių vandenys“ grynojo pardavimų pelningumo rodiklio pasikeitimas nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt

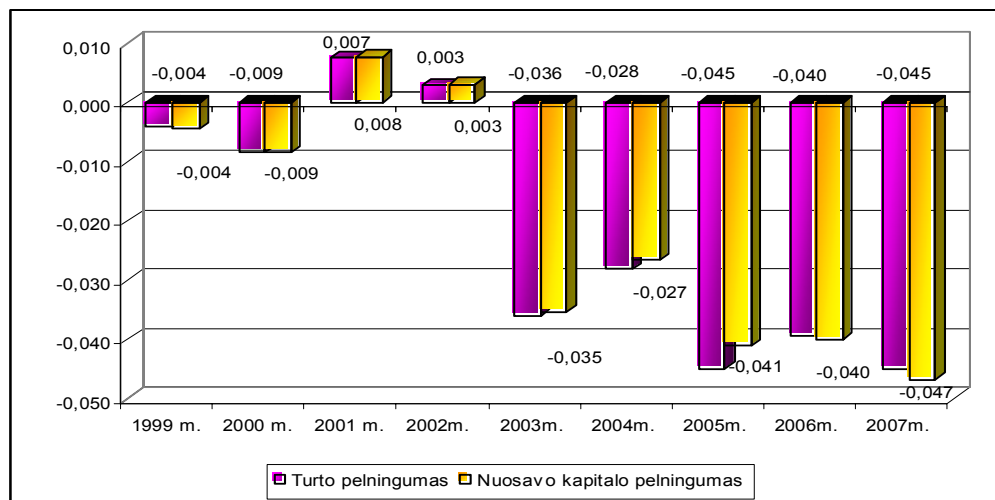
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Iš šių trijų rodiklių įmonės savininkams ir vadovams aktualiausias yra **grynasis įmonės pardavimų pelningumas**, todėl tikslinga jį paanalizuoti smulkiau. Šis rodiklis parodo, kiek grynojo pelno (pelno, skirto akcininkų dividendams ir įmonės reikmėms) gaunama iš kiekvieno pardavimų lito. 1999 m. UAB „Telšių vandenys“ grynasis pardavimų pelningumas buvo neigiamas ir sudarė 0,02 Lt nuostolio kiekvienam pardavimų litui, arba 2 proc. nuostolio nuo pardavimo pajamų. 2007 m. nuostolis padidėjo iki 0,13 Lt kiekvienam pardavimų litui, arba sudarė 13 proc. nuostolio nuo pardavimų. Tai rodo, kad per 1999 – 2007 m. įmonė neuždirbo grynojo pelno ir turėjo tenkintis tik bendrojo pelno teigiamais svyravimais.

Turto grąža (turto pelningumas) parodo, kiek grynojo pelno tenka vienam turto litui. Kaip parodyta 3.24 paveiksle, šis rodiklis visą analizuojamą laikotarpį išliko neigiamas. Remiantis įmonės dokumentais galima teigti, kad 1999 m. turto grąža siekė 0,4 proc. nuostolio nuo viso įmonės valdomo turto, o 2007 m. turto pelningumas taip pat išliko neigiamas ir siekė 4,5 proc. nuo viso turto. Vienas UAB „Telšių vandenys“ turimo turto litas 1999 m. uždirbo 0,004 Lt nuostolio, o 2007 m. – 0,05 Lt

nuostolio. Tik 2001 – 2002 turto pelningumo rodiklis buvo teigiamas ir siekė 0,007 Lt bei 0,003 Lt vienam turto litui. 2007 m. lyginant su 1999 m., valdomas turtas sumažėjo 9,5 proc., o pardavimo pajamos išaugo 22,4 proc., turto grąža sumažėjo 11 kartų.

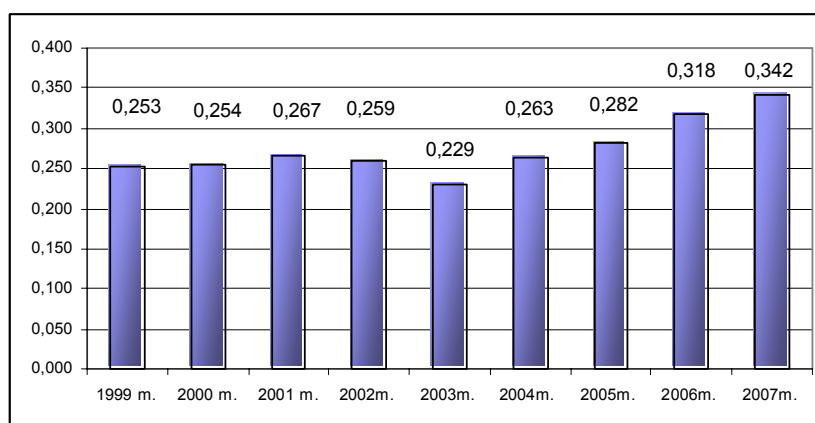

31 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio pasikeitimas nuo 1999 m. iki 2007 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Grynojo pelno dalį, tenkančią vienam savininkų nuosavybės litui, rodo **nuosavybės grąža (akcinio kapitalo pelningumas)**. 1999 m. UAB „Telšių vandenys“ nuosavybės grąža sudarė 0,4 proc. t.y. kiekvienas savininkų investuotas litas į įmonę jiems uždirbo kiek mažiau bei 0,5 cento nuostolio. Tuo tarpu 2007 m. nuosavybės grąža dar labiau sumažėjo ir siekė 0,5 cento nuostolio už vieną investuotą litą. Nuosavybės grąžos rodiklis teigiamas buvo tik 2001 m., kai vienas investuotas litas davė 0,08 centus pelno bei 2002 m., suteikė 0,03 cento už investuotą litą (žr. 40 pav.).

Turto apyvartumo rodiklis parodo, kiek kartų visas turtas panaudojamas pajamoms uždirbti. Nagrinėjamos įmonės turto apyvartumo rodiklis 1999 m. sudarė 25,3 proc., o 2007 m. – 34,2 proc.

32 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto apyvartumo rodiklio dinamika, Lt

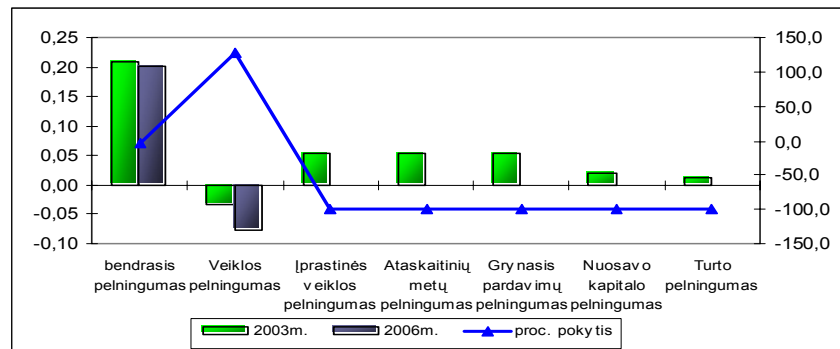
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Apibendrinant tai, kas buvo pasakyta apie įmonės pelningumą, galima daryti išvadą, kad visi turto ir nuosavo kapitalo pelningumą lemiantys veiksniai analizuojamu laikotarpiu buvo neigiami, išskyrus bendrojo pelningumo rodiklį, kuris, nors ir nežymiai, bet kito kasmet, o 2007 m. išlaikė 1999

m. bendrojo pelningumo rodiklio lygį. Turto apyvartumo rodiklis kito kasmet ir 2007 m. pasiekė 0,34 Lt ribą, išaugusių pardavimo (22,4 proc.) ir beveik nekitusios turto apimties (9,5 proc.) sąskaita. Visi apskaičiuoti pelningumo rodikliai pateikiami 18 priede.

2.6.2. UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo analizė

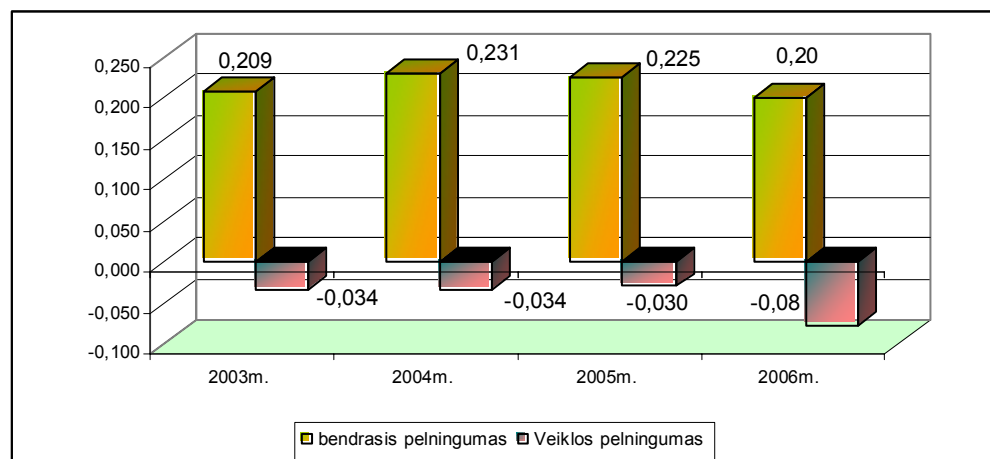
Atlikus UAB „Mažeikių vandenys“ 2003 – 2006 m. rodiklių analizę, galima teigti, kad analizuojamu laikotarpiu įmonės pelningumo rodikliai buvo teigiami, išskyrus vienintelį – veiklos pelningumo, rodiklį.

33 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo rodiklių pokytis 2003 - 2006 m. laikotarpiu, Lt ir proc.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Bendrojo pelningumo rodiklis analizuojamu laikotarpiu beveik nepakito: 2003 m. vienam pardavimo litui teko 0,21 Lt bendrojo pelno, o 2006 m. – taip pat 0,2 Lt bendrojo pelno. Tai reiškia, kad analizuojamu laikotarpiu iš vieno pardavimų lito įmonė kasmet vidutiniškai uždirbo po 0,20 Lt. Galima teigti, kad daugiausia, nors ir nežymios, naudos atnešė 2004 m., kai įmonės bendrasis pelningumas vienam pardavimų litui buvo lygus 0,23 Lt.

34 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklio dinamika 2003 – 2006 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Veiklos pelningumo rodiklių pokytis analizuojamu laikotarpiu buvo neigiamas. 2003 m. šis rodiklis sudarė 0,03 Lt nuostolio nuo pardavimų pajamų, o 2006 m. šis rodiklis išaugo beveik 3 kartus ir sudarė 0,08 Lt nuostolio nuo kiekvieno pardavimų lito. Nors įmonės bendrasis pelnas analizuojamu

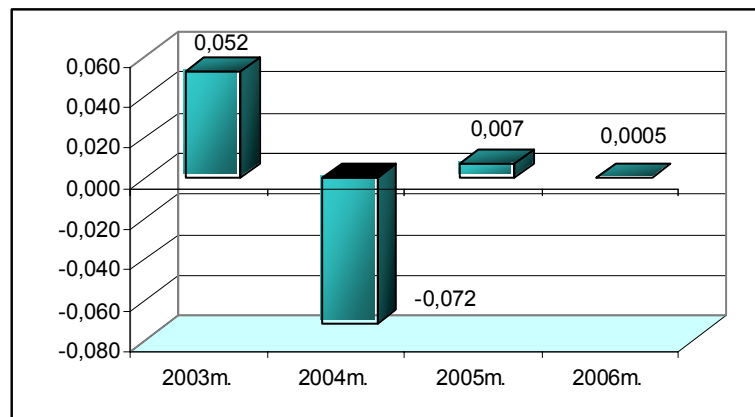
laikotarpiu buvo teigiamas, tačiau veiklos sąnaudoms kasmet didėjant po 11 proc., įmonė neišvengė veiklos nuostolių.

Palyginus bendrojo ir veiklos pelningumo rodiklius, matome, kad įmonei nepavyko suvaldyti veiklos sąnaudų, ir tai neigiamai atsiliepia įmonės pelningumui.

Įprastinės veiklos pelningumo, ataskaitinių metų pelningumo ir grynojo pardavimų pelningumo rodikliai nesiskiria, tad jų pokytį galima apibūdinti taip: 2003 - 2006 m. visi šie rodikliai išliko teigiamais, nors atnešamas pelnas nuo 0,05 Lt už vieną pardavimų litą sumažėjo iki 0,0005 Lt už vieną pardavimų litą (visų rodiklių pelnas sumažėjo 100 kartų).

Iš šių trijų rodiklių įmonės savininkams ir vadovams aktualiausias yra **grynasis įmonės pardavimų pelningumas**, todėl galima jį paanalizuoti detaliau (žr. 45 pav.). Šis rodiklis 2003 m. vienam pardavimų litui „uždirbo“ 0,05 Lt pelno, 2006 m. jis sumažėjo 100 kartų (iki 0,0005 Lt vienam pardavimų litui). 2004 m. buvo nuostolingi, vienam pardavimų litui teko 7 centai nuostolio, 2005 m. grynojo pelningumo rodiklis vėl tapo teigiamu ir išaugo 10 kartų (iki 0,7 cento vienam pardavimų litui).

2006 m. pelnas sumažėjo iki 0,05 centų kiekvienam pardavimų litui, arba sudarė 0,05 proc. pelno nuo pardavimų. Tam daugiausia įtakos turėjo 2006 m. 4,7 karto išaugusios kitos veiklos pajamos. Tai rodo, kad per 2003 - 2006 m. įmonė uždirbo, nors ir „simbolinį“, grynąjį pelną.

35 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ grynojo pardavimų pelningumo rodiklio pokytis 2003 – 2006 m. laikotarpiu, Lt

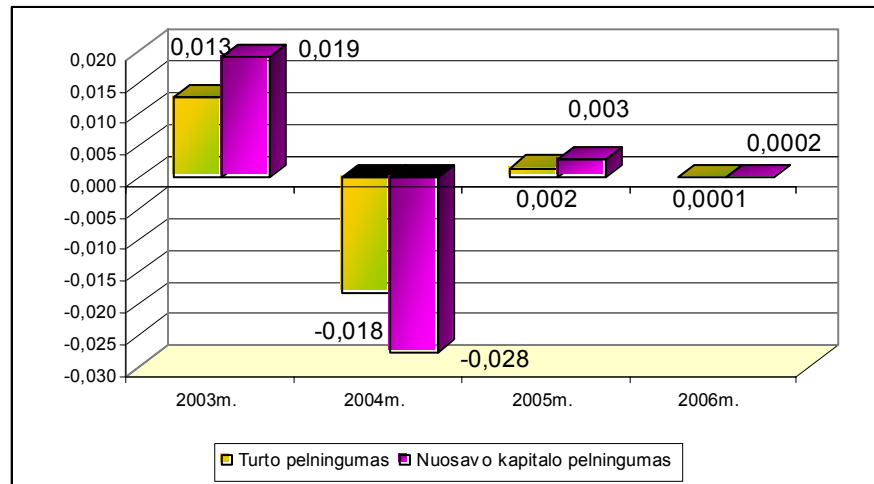
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Turto grąža (turto pelningumas) parodo, kiek grynojo pelno tenka vienam turto litui. Kaip parodyta 46 paveiksle, šis rodiklio vidurkis visą analizuojamą laikotarpį išliko teigiamas (36 pav.).

Remiantis įmonės pelno (nuostolio) ataskaita bei sudarytu ir audituotu balansu galima teigti, kad 2003 m. turto grąža siekė 1,3 proc. pelno nuo viso įmonės valdomo turto (arba 0,13 cento pelno vienam turto litui), o 2006 m. turto pelningumas taip pat išliko teigiamas ir siekė 0,01 proc. nuo viso turto. 2004 m. turto pelningumo rodiklis tapo neigiamu ir siekė beveik 2 centus nuostolio vienam turto litui.

Vienas UAB „Mažeikių vandenys“ turimo turto litas 2007 m. „uždirbo“ tik 0,0001 Lt pelno. Per analizuojamą laikotarpį turto pelningumo rodiklis sumažėjo 130 kartų ir 2007 m. buvo lygus nuliui.

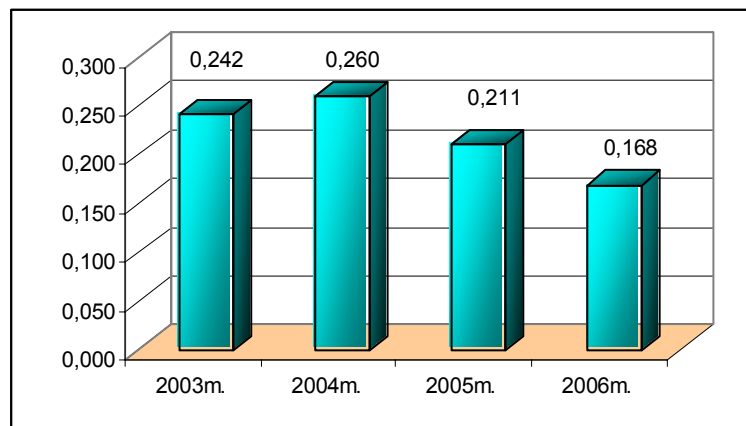
Nors įmonės valdomas turtas 2006 m. lyginant su 2003 m. padidėjo 75,4 proc., o pardavimo pajamos išaugo 11 proc., turto grąža sumažėjo 99,5 proc.

36 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio pokytis 2003 – 2006 m. laikotarpiu, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Nuosavybės grąža (akcinio kapitalo pelningumas) 2003 m. sudarė 1,9 proc., t.y. kiekvienas savininkų investuotas litas į įmonę jiems uždirbo kiek mažiau bei 2 centus pelno. Tuo tarpu 2007 m. nuosavybės grąža dar labiau sumažėjo ir siekė 0,02 proc. pelno vienam investuotam litui. Nuosavybės grąžos rodiklis neigiamas buvo tik 2004 m., kai vienas investuotas litas davė beveik 3 centus nuostolio.

37 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto apyvartumo rodiklio dinamika, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „Mažeikių vandenys“ **turto apyvartumo** rodiklis 2003 m. sudarė 24,2 proc. (arba 0,24 Lt pardavimų vienam turto litui), o 2006 m. – beveik 17 proc. (arba 0,17 Lt vienam turto litui). Galima teigti, kad šis rodiklis nukrito beveik 70 procentų.

Apibendrinant įmonės pelningumo rodiklius, galima teigti, kad visi turto ir nuosavo kapitalo pelningumą lemiantys veiksniai analizuojamu laikotarpiu buvo teigiami, išskyrus veiklos pelningumo rodiklį, kuris išliko neigiamu kiekvienais metais. Visi pelningumo rodikliai mažėjo kasmet (rodikliai pateikti 20 priede).

Išanalizavus UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo rodiklius, galima teigti, kad daugiausia įtakos vandentvarkos įmonių veiklos perspektyvoms turi bendrojo, veiklos, turto, nuosavo kapitalo pelningumo rodikliai. Galima teigti, kad visų šių rodiklių neigiamas pokytis turi didelės įtakos veiklos perspektyvoms. Veiklos pelningumo mažėjimas parodo veiklos sąnaudų didėjimą (kainos ir savikainos neatitikimą, investicijas, didelį darbo užmokestį ir kt.), nuosavo kapitalo pelningumo mažėjimas parodo, kad įmonė nesugeba efektyviai panaudoti savininkų lėšų turto pelningumo mažėjimas parodo netinkamą turto naudojimą.

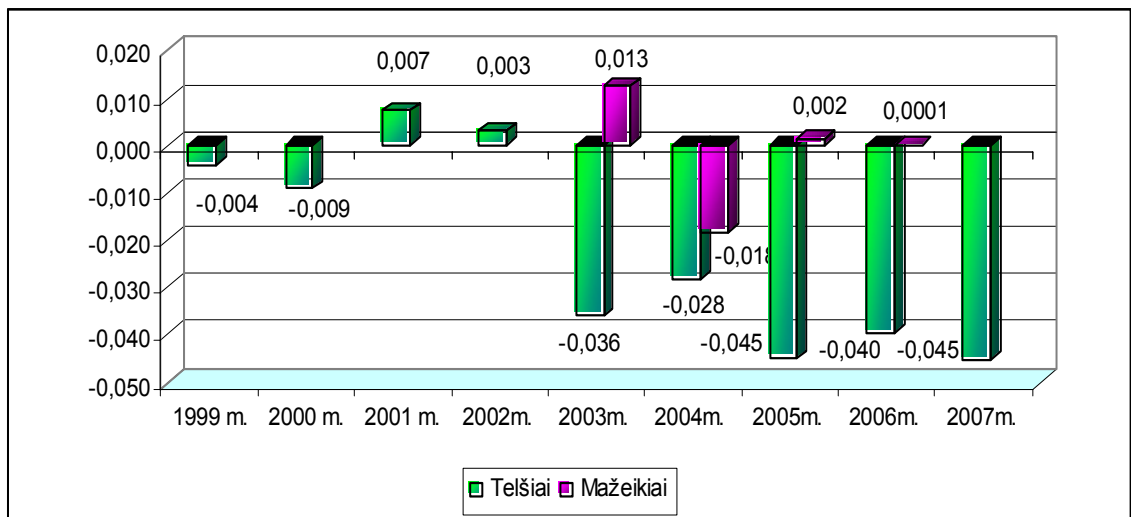
III. UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ IR UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ VEIKLOS PELNINGUMO ANALIZĖ IR 2008 – 2010 METŲ PROGNOZĖS

3.1. Pelningumo piramidinė analizė

Šiame darbe UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo piramidinė analizė atlikta naudojantis Du Ponto, L. Berstein, R. Schattke ir H. Jensen, R. Wilson ir G. McHugh modeliais (išsamūs skaičiavimai pateikti 19 ir 21 priede).

3.1.1. Turto pelningumo UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ įmonėse analizė

Turto grąžą lemia daug veiksnių, detali jų schema pateikiama 4 priede. Remiantis šia schema galima įvertinti veiksnių įtaką įmonės pelningumui bei nustatyti pelningumo rodiklių tarpusavio priklausomybę.

38 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ Du Ponto turto pelningumo dinamika 1999 – 2007 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis pateiktais duomenimis galima teigti, kad UAB „Telšių vandenys“ turto grąža analizuojamu laikotarpiu išliko neigiama, išskyrus 2001 – 2002 m. laikotarpį, kai šis rodiklis buvo teigiamas ir įmonei atnešė 0,7 bei 0,3 cento pelno vienam turto litui.

Didžiausios įtakos įmonės turto pelningumui turėjo neigiamas pardavimų pelningumas, „atnešęs“ vidutiniškai 7 centus nuostolius kasmet (nuostolis padidėjo beveik 8 kartus). Gaunamo nuostolio nesugebėjo padengti turto apyvartumas, 2007 m. išaugęs 35 procentais (5 lentelė).

UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumą įtakojo rodikliai

Rodiklis	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Turto pelningumas	-0,004	-0,009	0,034	0,003	-0,04	-0,028	-0,045	-0,040	-0,045
Pardavimų pelningumas	-0,017	-0,034	0,128	0,012	0,157	-0,107	-0,160	-0,125	-0,132
Turto apyvartumas	0,253	0,254	0,267	0,259	0,229	0,263	0,282	0,318	0,342

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „Mažeikių vandenys“ analizuojamu laikotarpiu turto pelningumo rodiklis buvo teigiamas, išskyrus 2004 m., kai turto pelningumo rodiklis siekė 1,8 proc. nuo viso turto.

2006 m. turto pelningumo rodiklis buvo 130 kartų mažesnis nei 2003 m.. Tam įtakos turėjo ypatingai sumažėjęs pardavimų pelningumas (104 kartų). Kiek mažesnės įtakos turėjo 1,6 karto sumažėjęs turto apyvartumas.

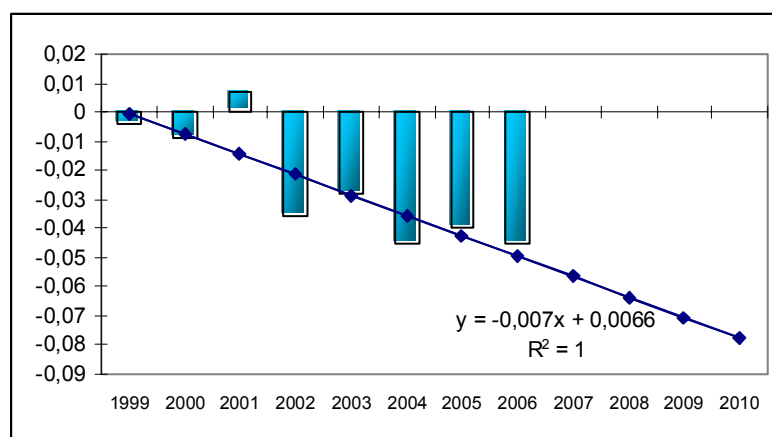
UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumą įtakojo rodikliai

Rodiklis	2003m.	2004m.	2005m.	2006m.
Turto pelningumas	0,013	-0,018	0,002	0,0001
Pardavimų pelningumas	0,052	-0,072	0,007	0,0005
Turto apyvartumas	0,242	0,255	0,211	0,153

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis pateiktais duomenimis ir pasinaudojus Trendo funkcija, galima atlikti ateities perspektyvų prognozę 2010 metams (žr. 39 pav. ir 40 pav.).

Remiantis UAB „Telšių vandenys“ ateities prognozėmis galima teigti, kad ateityje įmonė dirbs nuostolingai, nes grynojo pelno ir turto santykis išliks neigiamas ir 2010 metais sieks 0,08 Lt nuostolio kiekvienam savininkų turto litui.

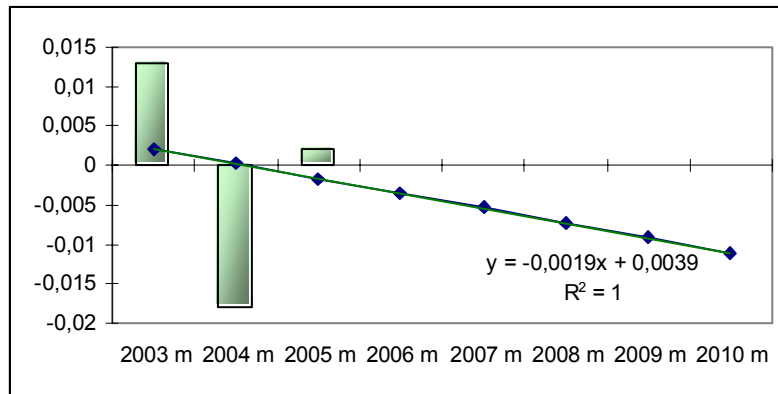

39 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Pasinaudojus Trendo funkcija ir apskaičiavus veiklos perspektyvas galima teigti, kad UAB „Mažeikių vandenys“ finansinė padėtis kiek geresnė nei UAB „Telšių vandenys“, nes 2006 m. gautas

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
 simbolinis teigiamas turto pelningumo rodiklis (0,01 cento 1 turto litui), 2010 m. 1 centu nuostoliu nuo kiekvieno turimo turto lito.

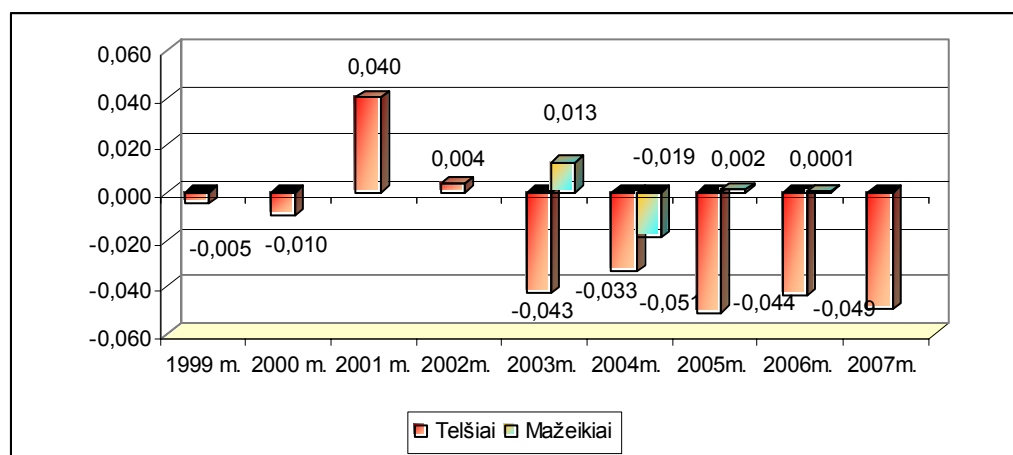

40 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt
 Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis pateiktais UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ duomenimis galima teigti, kad abiejų vandentvarkos įmonių turto pelningumo rodikliai yra žemi ir nepakankami sėkmingai įmonės veiklai. Tačiau, žinant tai, kad vandentvarkos įmonių steigėjos išimtinai yra savivaldybės, teikiančios dotacijas ir subsidijas, galima teigti, kad abi įmonės veiklą galės plėtoti ir ateityje. Tačiau patiriami nuostoliai ir toliau „guls ant vartotojų pečių“, kurie visada yra nepatenkinti didėjančiais mokesčiais ar savivaldybės įmonių teikiamų paslaugų tarifais.

Du Ponto piramidinę analizę L. Berstein išskaido į pardavimų pelningumo ir turto apyvartumo sandaugą, taip pat išskiriamas apyvartinis kapitalas, kuris ypač svarbus analitiniu požiūriu.

UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumas, skaičiuotas pagal L. Berstein, išlaiko neigiamas pozicijas ir nuostolis didėja nuo 0,5 iki 5 centų kiekvienam turto litui.

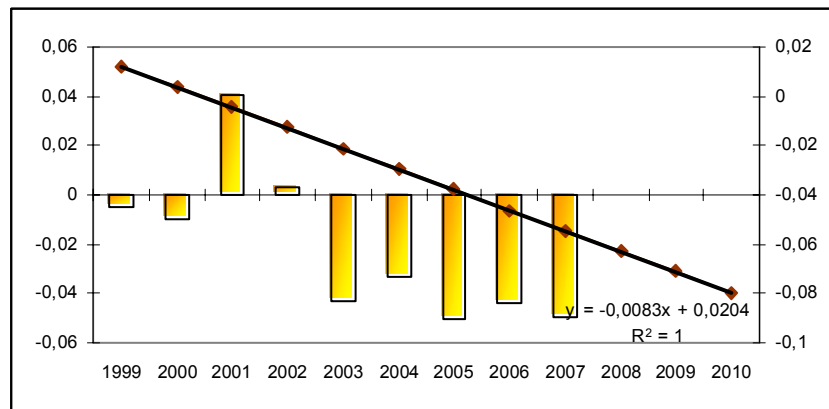
41 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal L. Berstein, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Tuo tarpu UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas išlaiko teigiamas pozicijas, nors turto pelningumas vienam turto litui 2007 metais sumažėjo 130 kartų.

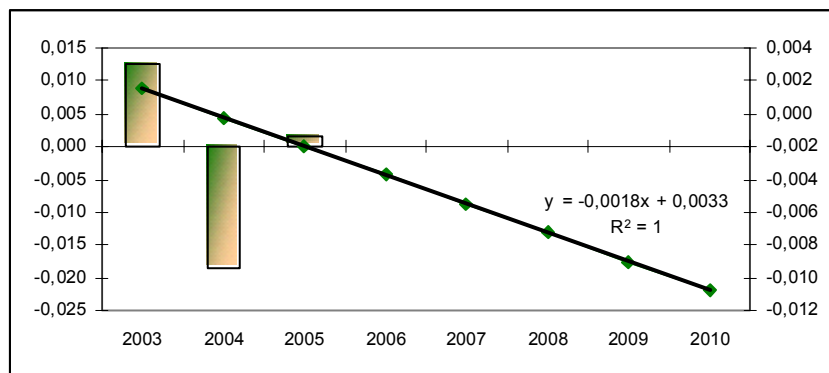

Didžiausios įtakos UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo neigiamai reikšmei turėjo 7,8 karto padidėjęs nuostolis, tenkantis vienam pardavimų litui, kiek mažiau įtakos turėjo 1,3 karto išaugęs turto apyvartumas.

42 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

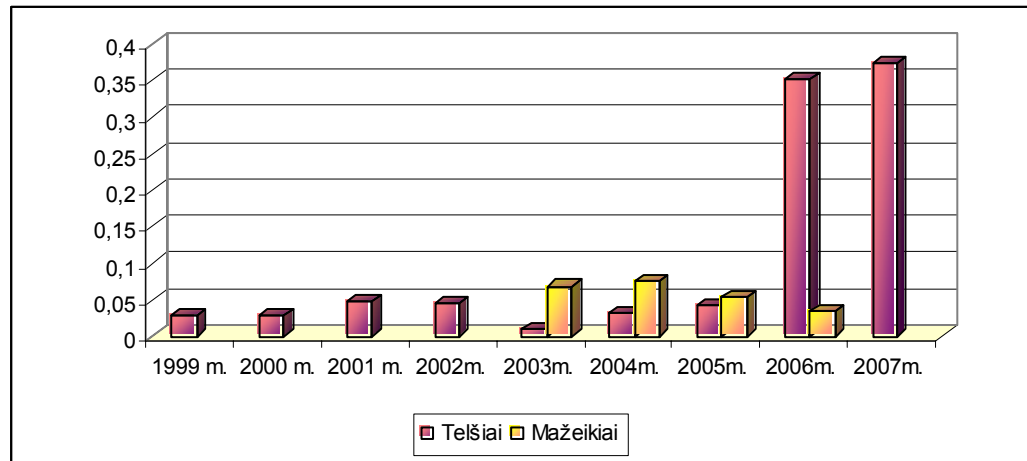
Remiantis pateiktais duomenimis ir apskaičiuota Trendo funkcija galima daryti išvadą, kad abiejų analizuotų įmonių (UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“) turto pelningumas, apskaičiuotas pagal L. Berstein, visiškai atitinka turto pelningumo prognozes, apskaičiuotas Du Ponto metodu (žr. 55 pav. ir 56 pav.).

43 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Galima teigti, jei įmonių padėtis artimiausiu laiku nesikeis, jos „neišbris“ iš nuostolių, jų veikla ir toliau bus nepelninga.

Turto pelningumas pagal R. Schattke UAB „Telšių vandenys“ 1999 – 2007 m. laikotarpiu, skirtingai nei anksčiau aptarti būdai, gaunamas teigiamas. Kaip galima matyti grafike, 1999 m. turto pelningumas siekė 3 proc., arba 0,03 Lt kiekvienam turto litui. 2007 m. šis rodiklis išaugo iki 37 proc. nuo viso turto arba iki 0,37 Lt kiekvienam turto litui.

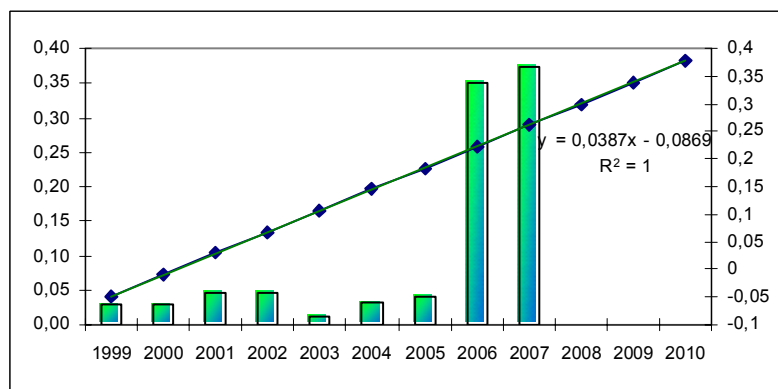
44 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal R. Schattke, Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Tai galima paaiškinti tuo, kad R. Schattke ir H. Jensen, skirtingai nei L. Berstein, turto pelningumui skaičiuoti naudoja ne grynojo pelno ir viso turto santykį, bet bendrojo pelno ir turto santykį. Bendrasis pelnas parodo kaip įmonė sugeba valdyti paslaugos savikainą, o grynasis pelnas įvertina pagrindinę, nepagrindinę bei investicinę įmonės veiklą. Bendrasis pelnas atspindi įmonės veiklos rezultata, o grynasis pelnas parodo galutinį rezultatą ir yra įdomesnis įmonės savininkams bei investuotojams.

UAB „Mažeikių vandenys“ 2003 – 2006 m. laikotarpiu turto pelningumas pagal R. Schattke taip pat yra teigiamas, tačiau šis rodiklis palaipsniui mažėja vidutiniškai po 6 procentus kasmet (nuo 6,8 proc. 2003 m. iki 3,4 proc. 2007 m.).

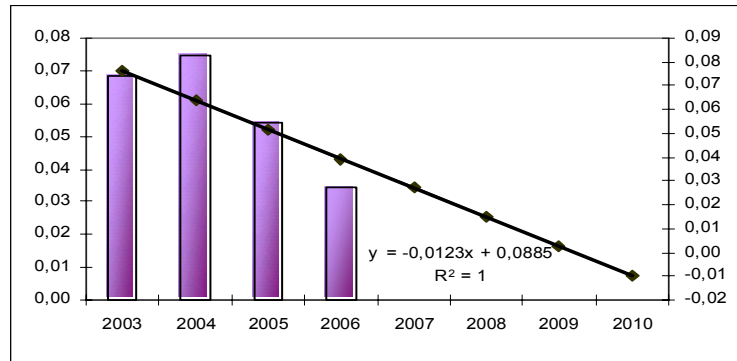
Remiantis atliktais skaičiavimais ir panaudota Trendo lygtimi galima daryti tokias išvadas: UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumas turėtų didėti ir 2010 m. pasiekti 38 proc. nuo viso turto, arba 0,38 Lt bendrojo pelno vienam turto litui (kitoms sąlygoms nesikeičiant).

45 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Išanalizavus UAB „Mažeikių vandenys“ duomenis ir atlikus skaičiavimus, galima teigti, kad įmonės pelningumas turėtų mažėti ir 2010 m. pasiekti 1 centą bendrojo pelno kiekvienam turto litui.

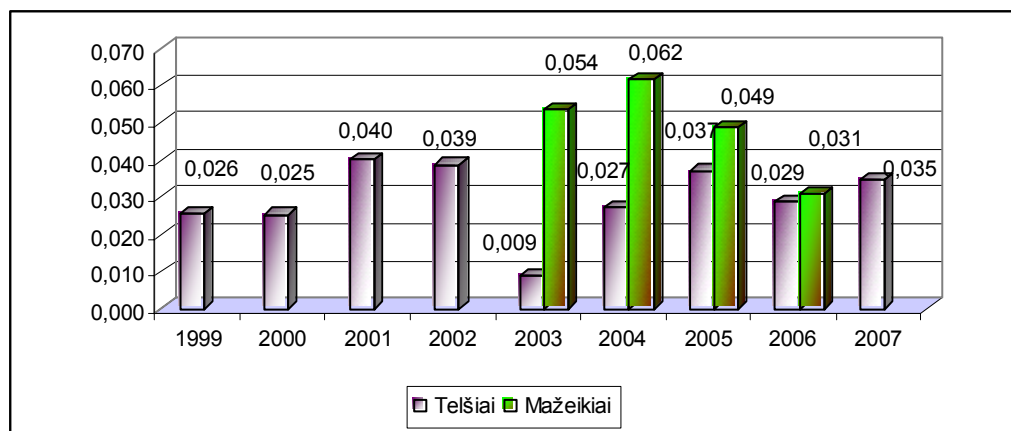

46 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Apibendrinant galima teigti, kad, jei įmonės pasirinktų turto pelningumo skaičiavimą pagal R. Schattke, UAB „Telšių vandenys“ rodikliai pagerėtų, o UAB „Mažeikių vandenys“ rodikliai išliktų tokie patys, kaip ir skaičiuojant L. Bernstein metodu. Tam įtakos turi skaičiavimo būdas - R. Schattke perdavimų pelningumo skaičiavimui naudoja bendrojo pelno rodiklį, o L. Bernstein – grynojo pelno rodiklį.

Skaičiuojant turto pelningumą pagal R. Wilson UAB „Telšių vandenys“ rodikliai išlieka panašūs į rodiklius, skaičiuotus pagal R. Schattke metodą. Per analizuojamą laikotarpį turto pelningumo rodiklis išaugo 35 procentais arba 1,3 karto.

47 pav. UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumas pagal R. Wilson, 1999 – 2007 m. laikotarpiu Lt

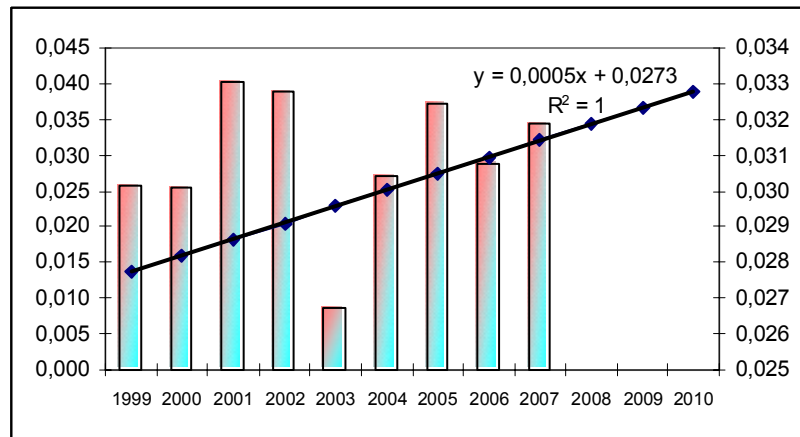
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Kriziniais metais galima laikyti 2003 m., kai vienam turto litui teko tik 0,9 cento bendrojo pelno, tačiau 2004 m. turto pelningumo rodiklis vėl išaugo 3 kartus (iki beveik 3 centų vienam turto litui).

UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo rodikliai, skaičiuoti R. Wilson metodu, apie 10 proc. skiriasi nuo rodiklių, skaičiuotų R. Schattke metodu.

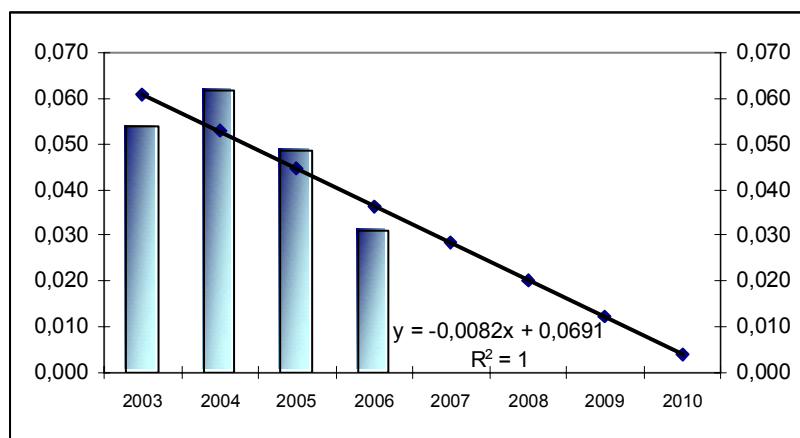
Apskaičiavus duomenis R. Wilson metodu, matome, kad turto pelningumas nors ir mažėja kasmet, bet išlieka teigiamu (analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 43 proc.).

Remiantis apskaičiuotomis reikšmėmis bei panaudojus Trendo funkciją galima teigti, kad 2010 m. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo rodiklis turėtų siekti 0,33 Lt bendrojo pelno kiekvienam turto litui. Šiam rezultatui pasiekti daugiausiai įtakos turės turto apyvartumo rodiklis (2007 m. (palyginus su 1999 m.) padidėjęs 32 proc.).

48 pav. UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „Mažeikių vandenys“ ateities perspektyvinė analizė parodė, kad turto pelningumas turėtų mažėti ir 2010 m. siekti tik 0,4 cento kiekvienam turto litui. Tam daugiausia įtakos daro turto apyvartumo rodiklis (2007 m. šis rodiklis palyginus su 1999 m. padidėjo 40 proc.).

49 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo prognozė 2010 m., Lt
Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Galima teigti, kad R. Wilson metodu skaičiuoti rodikliai skiriasi nuo R. Schattke skaičiuotų rodiklių tuo, kad turto apyvartumas skaičiuojamas skirtingai. R. Schattke turto apyvartumą skaičiuoja kaip pardavimų ir ilgalaikio turto santykį, o R. Wilson – pardavimų ir investuoto turto santykį. Todėl ir gaunamas nedidelis nuokrypis tarp rodiklių.

Apibendrinant turto pelningumo piramidinės analizę svarbu išskirti veiksnį, turintį didžiausios įtakos ilgesniu laikotarpiu. Ši analizė parodo dėsningumus bei padeda įmonės vadovams priimti efektyvius sprendimus.

Kaip matome (19 priedas), UAB „Telšių vandenys“ turto pelningumo rodiklis neigiamas tik L. Berstein modelyje, nes šis autorius pardavimų pelningumo rodikliui skaičiuoti rekomenduoja grynojo

K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms
pelno ir pardavimų santykį. Kiti du mokslininkai rekomenduoja naudoti bendrojo pelno rodiklio ir pardavimų santykį skaičiuojant pardavimų pelningumą.

R. Schattke ir R. Wilson metodu apskaičiuoti rodikliai yra panašūs, nes naudojamosi panašia metodika: pardavimų pelningumui skaičiuoti naudojamosi bendrojo pelno ir pardavimų santykis, o turto apyvartumui skaičiuoti naudojama kiek skirtinga metodika.

Analizuojant L. Berstein turto pelningumo skaičiavimo schemą galima daryti išvadą, kad turto pelningumo rodiklį labiausiai įtakojo 686 proc. sumažėjęs pardavimų pelningumas, o turto apyvartumas, padidėjęs 32 proc. žymios įtakos turto pelningumo rodiklio pokyčiui neturėjo.

Remiantis R. Schattke pasiūlyta schema galima teigti, kad turto pelningumas 1999 - 2007 m. laikotarpiu didėjo nuo 2,9 proc. iki 4,9 proc. Analizuojamu laikotarpiu pastebimi abiejų turto pelningumą įtakančių veiksnių pokyčiai: pardavimų pelningumo pokytis nedidelis (-1,1 proc.), o turto apyvartumo pokytis padidėjo 31,8 proc.

Atlikus skaičiavimus pagal R. Wilson metodą, galima daryti išvadą, kad 34 proc. padidėjusį turto pelningumo rodiklį daugiau įtakojo turto apyvartumas (padidėjo 36 proc.), nei pardavimų pelningumas, sumažėjęs simboliškai (1,1 proc.).

UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo piramidinė analizė pagal tris modelius parodė, kad turto pelningumo rodiklis lieka teigiamu naudojant R. Schattke ir R. Wilson modelius, o naudojant L. Berstein modelį, nors turto pelningumo rodiklis išliko teigiamu, tačiau jis balansuoja ant neigiamo dydžio ribos. Visais būdais apskaičiuotas turto pelningumas mažėja kasmet (21 priedas).

Remiantis pateikta analize galima teigti, kad turto pelningumo rodiklį pagal L. Berstein labiausiai įtakojo beveik 100 proc. sumažėjęs pardavimų pelningumas, kiek mažesnės įtakos turėjo 30 proc. sumažėjęs turto apyvartumo rodiklis.

Turto pelningumo pokytį (-50 proc.) pagal R. Schattke labiausiai įtakojo turto apyvartumo rodiklio mažėjimas (-48 proc.) bei pardavimų pelningumo mažėjimas (- 4 proc.).

Pagal R. Wilson modelį apskaičiuotas turto pelningumo rodiklis taip pat mažėja 42 proc., nes turto apyvartumo rodiklis sumažėjo 40 proc., o pardavimų pelningumas sumažėjo beveik 4 proc.

Apibendrinant UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo piramidinės analizės duomenis galima teigti, kad turto pelningumo rodiklio padidėjimo galima pasiekti vienu iš dviejų būdų: didinant pardavimų pelningumą arba didinant turto apyvartumą. Jei pardavimų pelningumas mažas reiktų siekti turto apyvartumo didėjimo ir taip išvengti turto pelningumo sumažėjimo.

3.1.2. Kapitalo pelningumo UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ įmonėse analizė

Dažniausiai naudojamas kapitalo pelningumo rodiklis apskaičiuojamas naudojantis Du Ponto metodu grynąjį pelną dalinant iš nuosavo kapitalo. Tačiau jis gali būti apskaičiuojamas su pastoviu

K. Onaitytė. *Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms* kapitalu. Analizuojant pastovaus kapitalo pelningumą per išskaidytą Du Ponto formulę, galima apskaičiuoti dviejų veiksnių – pastovaus kapitalo pelningumo ir kapitalo struktūros koeficiento įtaką.

8 lentelė

UAB „Telšių vandenys“ kapitalo pelningumo piramidinės analizės duomenys

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Du Ponto nuosavo kapitalo pelningumas	-0,004	-0,009	0,008	0,003	-0,037	-0,028	-0,046	-0,040	-0,047
Du Ponto pastovaus kapitalo pelningumas	-0,004	-0,009	0,008	0,003	-0,037	-0,028	-0,046	-0,040	-0,047
Nuosavo kapitalo pelningumas pagal Berstein	-0,004	-0,009	0,008	0,003	-0,037	-0,028	-0,046	-0,040	-0,047

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 7 lentelėje pateiktais duomenimis galima teigti, kad skaičiuojant kapitalo pelningumą visais pasirinktais būdais, rodiklių nuokrypio nėra. Dėl gaunamo nuostolio, kapitalo pelningumas išlieka neigiamu ir nuostolis vienam nuosavo kapitalo litui kasmet didėja (nuo 0,4 proc. 1999 m. iki 4,7 proc. 2007 m.).

Tuo tarpu UAB „Mažeikių vandenys“ kapitalo pelningumo rodikliai skiriasi. Naudojant nuosavo kapitalo rodiklį skaičiuojant kapitalo pelningumą, kapitalo pelningumo rodiklis yra didesnis nei naudojant pastovaus kapitalo rodiklį. Nors analizuojamu laikotarpiu kapitalo pelningumas išlieka teigiamu, tačiau jis nuolat mažėja. 1999 m. šis rodiklis atitiko 1,9 proc. arba 1,9 cento kiekvienam kapitalo litui, o 2007 m. šis rodiklis siekė tik 0,02 proc. arba 0,02 cento kiekvienam kapitalo litui.

Naudojant pastovaus kapitalo rodiklį, kapitalo pelningumas yra dar mažesnis ir analogiškai siekia 0,14 proc. (0,14 cento kiekvienam kapitalo litui) ir 0,01 proc. (0,01 cento vienam kapitalo litui).

9 lentelė

UAB „Mažeikių vandenys“ kapitalo pelningumo piramidinės analizės duomenys

	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Du Ponto nuosavo kapitalo pelningumas	0,019	-0,028	0,003	0,0002
Du Ponto pastovaus kapitalo pelningumas	0,014	-0,020	0,002	0,0001
Nuosavo kapitalo pelningumas pagal Berstein	0,019	-0,028	0,003	0,0002

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Apibendrinant 7 ir 8 lentelių duomenis galima teigti, kad nuosavo kapitalo pelningumas priklauso nuo pastovaus kapitalo pelningumo ir pastovaus kapitalo struktūros kitimo. Taip pat nuosavo kapitalo pelningumą įtakoja pardavimų pelningumas ir kapitalo apyvartumas.

3.2. Pelningumo rodiklių naudojimas siekiant nustatyti įmonės kainodarą

Vandentvarkos įmonių kainodarai apibūdinti galima naudoti šiuos pelningumo rodiklius – bendrąjį pelningumą, veiklos pelningumą, turto pelningumą, antkainį nuo pagaminimo savikainos, antkainį nuo tipinės veiklos sąnaudų bei Berrio rodiklį. Šie rodikliai yra patikimi ir informatyvūs.

Bendrojo pelningumo, veiklos pelningumo, turto pelningumo rodikliai buvo aptarti darbo 2.6 dalyje, todėl šioje darbo dalyje plačiau aptarsime antkainį nuo pagaminimo savikainos, antkainį nuo tipinės veiklos sąnaudų bei Berrio rodiklius, turinčius įtakos įmonės pelningumui ir ateities veiklos perspektyvoms.

10 lentelė

UAB „Telšių vandenys“ kainodarą lemiantys rodikliai

Rodiklis	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antkainis nuo pagaminimo savikainos	0,113	0,110	0,177	0,176	0,039	0,115	0,151	0,098	0,112
Antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų	-0,170	-0,195	0,132	0,004	-0,827	-0,554	-0,557	-0,598	-0,592
Berio rodiklis	0,830	0,805	1,132	1,004	0,173	0,446	0,443	0,402	0,408

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Antkainis nuo pardavimo savikainos parodo, kiek suteiktos paslaugos kaina yra didesnė už paslaugos savikainą. Jei įmonė nustato per mažą antkainį nuo savikainos, galima patirti veiklos nuostolių. Kaip matome iš 9 lentelėje pateiktų duomenų, UAB „Telšių vandenys“ suteiktų paslaugų antkainis yra pakankamai nedidelis. Jis sudaro tik 0,11 Lt nuo kiekvieno pardavimo lito arba 11 procentų nuo pardavimų. Todėl įmonė patiria veiklos nuostolį. Tai patvirtina ir neigiamas antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų.

Jei įmonė padidintų antkainį nuo pagaminimo savikainos nuo 0,11 Lt iki 0,26 Lt nuo kiekvieno pardavimų lito (eliminavus suvartojimo mažėjimą pakilus kainai), įmonė galėtų gauti pelną (10 lentelė).

UAB „Telšių vandenys“ kainodaros pokyčiai

	2007	2007*	2007*
Pardavimo pajamos	6231982	7006557,5	7062609,96
Pardavimo savikaina	5605246	5605246	5605246
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	626736	1401311,5	1457363,96
Veiklos sąnaudos	1535193		
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	-908457	-133881,5	-77829,04
Kita veikla	73896		
Finansinė ir investicinė veikla	12061		
Įprastinės veiklos pelnas (nuostoliai)	-822500	-47924,50	8127,96
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-822500	-47924,50	8127,96
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-822500	-47924,50	8127,96
Berio rodiklis	0,11	0,25	0,26

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

* įmonės pelno (nuostolio) ataskaita padidinus antkainį paslaugai

Jei įmonė pakeistų teikiamos paslaugos kainą, t.y. padidintų antkainį nuo 0,11 iki 0,26 Lt kiekvienam pardavimų litui, gerėtų visi kiti veiklos rodikliai.

UAB „Telšių vandenys“ kainodaros įtaka pelningumo rodikliams

	2007	2007*
Bendrasis pelningumas	0,101	0,21
Veiklos pelningumas	-0,146	-0,01
Turto pelningumas	-0,045	0,0004
ROA	-0,050	0,0004
Nuosavo turto pelningumas	-0,047	0,0005
Ilgalaikio turto pelningumas	-0,049	0,0005
Antkainis nuo pagaminimo savikainos	0,11	0,26
Antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų	-0,59	-0,05
Berio rodiklis	0,41	0,95

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

* pelningumo rodikliai padidinus antkainį paslaugai

Jei UAB „Telšių vandenys“ paslaugos kainą padidintų 0,15 Lt kiekvienam pardavimų litui, pasikeistų pelningumo rodikliai. Bendrojo pelningumo rodiklis padidėtų 11 procentinių punktų, veiklos pelningumo nuostolis sumažėtų 13,6 proc. punktų, 5 proc. punktais padidėtų turto pelningumas, nuosavo kapitalo pelningumas didėtų 4,8 proc. punktais, ilgalaikio turto pelningumą išaugtų taip pat 5 proc. punktais. Taip pat sumažėtų antkainio nuo tipinės veiklos sąnaudų išaugtų 54 proc. punktais. Tiek pat išaugtų Berrio rodiklis. Įmonės veikla nebebūtų nuostolinga (būtų gautas grynasis pelnas).

Antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų šiame darbe neskaičiuojamas, nes įmonei itin sunku sumažinti veiklos sąnaudas, kurias sudaro tinklų aptarnavimas, vandens tiekimas, nuotekų šalinimas bei valymas. Kadangi įmonė nuolat atnauja vandentiekio tinklą, yra įdiegusi naujausią ir modernią nuotekų šalinimo ir susidariusio dumblo valymo įrangą bei rengiamasi paleisti naują fosforo ir azoto šalinimo įrenginių liniją, beveik neįmanoma sumažinti veiklos sąnaudų.

UAB „Mažeikių vandenys“ veikla nėra nuostolinga, bet vis tiek tikslinga „pažiūrėti“ ar įmonė tinkamai nustačiusi paslaugos kainą.

13 lentelė

UAB „Mažeikių vandenys“ kainodarą lemiantys rodikliai

Rodiklis	2003	2004	2005	2006
Antkainis nuo pagaminimo savikainos	0,26	0,30	0,29	0,25
Antkainis nuo tipinės veiklos	-0,14	-0,13	-0,12	-0,28
Berio rodiklis	0,86	0,87	0,88	0,72

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Remiantis lentelės duomenimis galima teigti, kad įmonės skaičiuojamas antkainis nuo pagaminimo savikainos yra pakankamai aukštas, o įmonės veikla pelninga. Tai galima įrodyti apskaičiuavus kainodaros pokyčius.

14 lentelė

UAB „Mažeikių vandenys“ kainodaros pokyčiai

Rodiklis	2006	2006*	2006*
Pardavimo pajamos	6186147	6129694	6228561
Pardavimo savikaina	4943302	4943302	4943302
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	1242845	1186392	1285258,52
Veiklos sąnaudos	1724536		
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	-481691	-538144	-439277
Kita veikla	482623		
Finansinė ir investicinė veikla	1989		
Įprastinės veiklos pelnas (nuostoliai)	2921	-53532	45335
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	2921	-53532	45335
Grynasis pelnas (nuostoliai)	2921	-53532	45335
Berio rodiklis	0,25	0,24	0,26

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

* įmonės pelno (nuostolio) ataskaita padidinus/sumažinus antkainį paslaugai

Remiantis atliktais skaičiavimais galima teigti, kad įmonės vykdoma kainų politika yra tinkama ir pakankama, nes įmonės veikla pakankamai pelninga. Norint gauti didesnę pelną, UAB „Mažeikių vandenys“ turėtų padidinti antkainio tarifą vienu centu, o grynojo pelno eilutė (kitiems rodikliams nesikeičiant) išaugtų 15,5 karto.

Įmonei padidinus paslaugos antkainį, pelningumo rodikliai keistųsi nežymiai. Padidėjus pardavimo pajamoms, bendras pelningumo rodiklis išaugtų tik 0,9 proc. punktais, veiklos pelningumo nuostolis sumažėtų tik 0,8 proc. punktais, turto pelningumas padidėtų 0,1 proc. punktu, nuosavo kapitalo pelningumas išaugtų 0,1 proc. punktu, o ilgalaikio turto pelningumas padidėtų tik 0,04 proc. punktu (žr. 13 lentelę).

15 lentelė

UAB „Mažeikių vandenys“ kainodaros įtaka pelningumo rodikliams

Rodiklis	2006	2006*
Bendrasis pelningumas	0,201	0,21

Veiklos pelningumas	-0,078	-0,07
Turto pelningumas	0,0001	0,0011
ROA	-0,012	-0,0109
Nuosavo turto pelningumas	0,0002	0,0030
Ilgalaikio turto pelningumas	0,00008	0,0012
Antkainis nuo pagaminimo savikainos	0,25	0,26
Antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų	-0,28	-0,25
Berio rodiklis	0,72	0,75

Šaltinis: sudaryta autoriaus

Tad galima daryti išvadą, kad UAB „Mažeikių vandenys“, padidinę paslaugos kainą, ir gavę didesnę grynąjį pelną, žymių pelningumo rodiklių pokyčių nepajustų.

Kadangi UAB „Telšių vandenys“ antkainis nuo tipinės veiklos sąnaudų šiame darbe nebuvo kaičiuotas, tai ir UAB „Mažeikių vandenys“ šis rodiklis neskaičiuojamas.

Apibendrinant paslaugos kainodaros ypatumus galima teigti, kad įmonei didinti paslaugos kainą apsimoka tada, kai jos veikla yra nuostolinga (UAB „Telšių vandenys“ pavyzdys) arba norint gauti didesnę grynąjį pelną (UAB „Mažeikių vandenys“ pavyzdys).

Jei įmonė veikia natūralios monopolijos pagrindu, jos teikiamos paslaugos kainos didėjimas neturi didelės (arba visiškai jokios) įtakos paslaugos naudotojų vartojamam kiekiui. Kadangi vandentvarkos įmonės yra natūralios monopolijos atstovės, galima teigti, kad, įmonė, norėdama padidinti pelną, gali kelti paslaugos kainą visiškai nebijodama prarasti dalies klientų.

Kadangi UAB „Telšių vandenys“ ilgą laikotarpį dirbo nuostolingai, įmonės vadovybė (savivaldybei patvirtinus) nuo 2008 m. sausio 1 d. įvedė abonentinį mėnesinį mokestį už šalto vandens skaitliuką visiems paslaugos vartotojams. Taip tikimasi „uždirbti“ daugiau pajamų, tuo pačiu gauti didesnę pelną.

3.3. Bankroto tikimybės analizė vandentvarkos įmonėse

Bankroto tikimybė šiame darbe bus skaičiuojama naudojantis Altmano, Fulmerio, Blanko modeliais.

Remiantis atliktais skaičiavimais galima teigti, kad įmonei bankrotas negresia, išskyrus Z_4 rodiklį, apskaičiuotą lietuviškos atskaitomybės metodu (žr. 15 lentelę). Kadangi įmonė neturi ilgalaikių įsipareigojimų, todėl jos nuosavybės ir skolinto kapitalo santykis yra teigiamas ir gaunamas didelis teigiamas skaičius.

16 lentelė

UAB „Telšių vandenys“ bankroto tikimybė pagal Altmano modelį

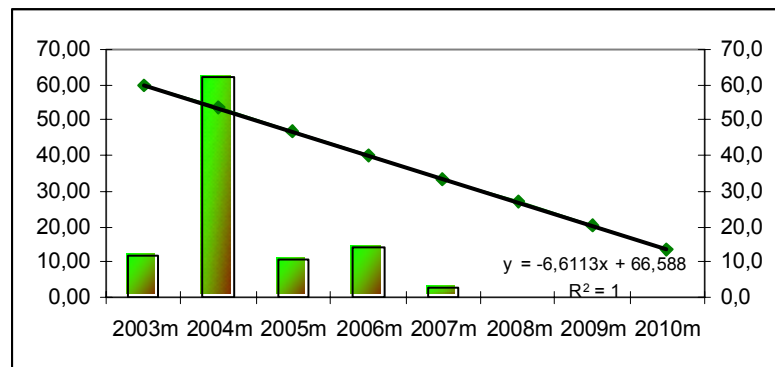
	1999 m.	2000 m.	2001 m.	2002m.	2003m.	2004m.	2005m.	2006m.	2007m.
Z_1	29,05	47,48	41,34	37,01	48,79	169,46	43,45	79,34	25,87
Z_2	19,98	32,93	28,92	25,77	33,09	118,58	27,24	55,50	18,06
Z_3	50,00	82,23	72,26	64,49	82,85	296,59	68,56	138,43	44,62

Z₄	-38,11	-30,26	-25,32	-24,73	-22,64	-23,58	-37,92	-47,24	-77,83
----------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Skaičiuojant bankroto tikimybę Fulmerio metodu, matome, kad įmonei bankrotas taip pat negresia (žr. 65 pav.).

Remiantis Trendo funkcija galima teigti, kad ir ateityje įmonė nesusidurs su bankroto grėsme (bent jau iki 2012 m., jei priimtume sąlygą, kad rodikliai nesikeis).

50 pav. UAB „Telšių vandenys“ bankroto prognozė 2010 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Pasinaudojus Blanko bankroto skaičiavimo metodu, galima sakyti, kad įmonės bankroto tikimybė labai maža ir artimiausiais metais bankrotas jai negresia.

17 lentelė

Bankroto tikimybė pagal Blanko modelį

	2001 m.	2003	2005	2007
NA + AM	17568749	17175440	17189047,5	17102156
KN	19708008	19576013,5	20874284,5	17984954
NA + A_M < K_N	l. maža	l. maža	l. maža	l. maža

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Todėl, remiantis atliktais skaičiavimais, galima daryti išvadą, kad tolesnė įmonės veikla bus sėkminga, nes įmonė turi pakankamai turto ir pajėgumų mokumui užtikrinti.

UAB „Mažeikių vandenys“ tikimybė bankrutuoti yra žymiai didesnė nei UAB „Telšių vandenys“, tačiau įvertinus tai, kad įmonė priklauso savivaldybei, galima daryti išvadą – įmonės bankroto tikimybė labai maža.

Remiantis E. Altmano modeliu galima teigti, kad 2003 – 2006 m. laikotarpiu bankroto tikimybė įmonėje išliko pakankamai didelė. Tam daugiausiai įtakos turėjo apyvartinio kapitalo trūkumas.

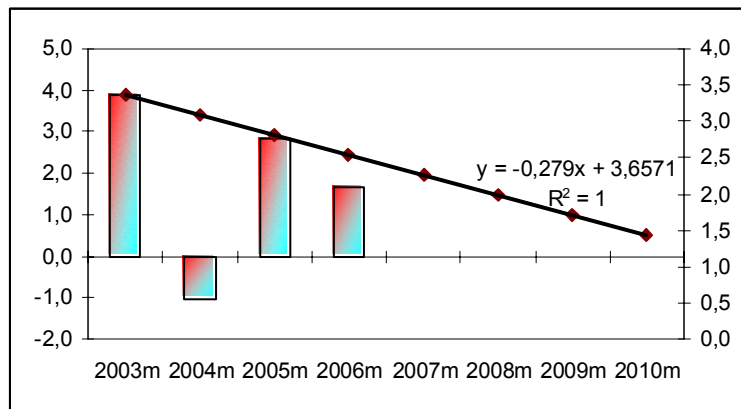
18 lentelė

UAB „Mažeikių vandenys“ bankroto tikimybė pagal Altmano modelį

	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Z₁	1,49	1,44	1,39	1,12
Z₂	1,08	0,97	0,99	0,80
Z₃	3,91	-1,05	2,82	1,69
Z₄	-16,74	-20,32	-30,01	247,85

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Apskaičiavus bankroto tikimybę Fulmerio metodu, galima teigti, kad įmonei bankrotas negresia ir, remiantis Trendo funkcija, ji neturėtų su mokumo problemomis susidurti artimiausioje ateityje (iki 2014 m.).

51 pav. UAB „Mažeikių vandenys“ bankroto prognozė 2010 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Naudojant Blanko bankroto prognozavimo modelį matome, kad UAB „Mažeikių vandenys“ turi mokumo problemų ir tai gali atsiliiepti įmonės veiklos perspektyvoms.

19 lentelė

Bankroto tikimybė pagal Blanko modelį

	2004 m.	2006 m.
NA + AM	15344118	31071897
KN+ BTK	16936445	
KN+ BIK + BTK		20984544
	didelė	I. didelė

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

Išanalizavus bankroto tikimybę UAB „Mažeikių vandenys“ galima teigti, kad įmonės padėtis nėra stabili, ir nors ji kasmet gauna grynąjį pelną, tačiau tai neapsaugo nuo galimo bankroto. Tam įtakos turi tik nuo 2005 m. gaunama valstybės parama dotacijų ir subsidijų forma.

Apibendrinant bankroto tikimybę vandentvarkos įmonėse galima daryti išvadą, kad ir kaip nuostolingai įmonė dirbtų ir bankroto tikimybės rodikliai būtų žemi, įmonės vadovai iš dalies nesuinteresuoti keisti įmonės finansinės padėties dėl daugelio priežasčių: taip paprasčiau pasiteisinti prieš vartotojus ir lengviau didinti vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir kitų paslaugų įkainius, užtikrinama valstybės parama dotacijų ir subsidijų forma.

Kadangi vandentvarkos ūkis iš dalies priklauso savivaldybei, nuostolį gaunanti įmonė išlaikoma jos sąskaita. Tad tikimybės, kad įmonės bankrutuos – nėra.

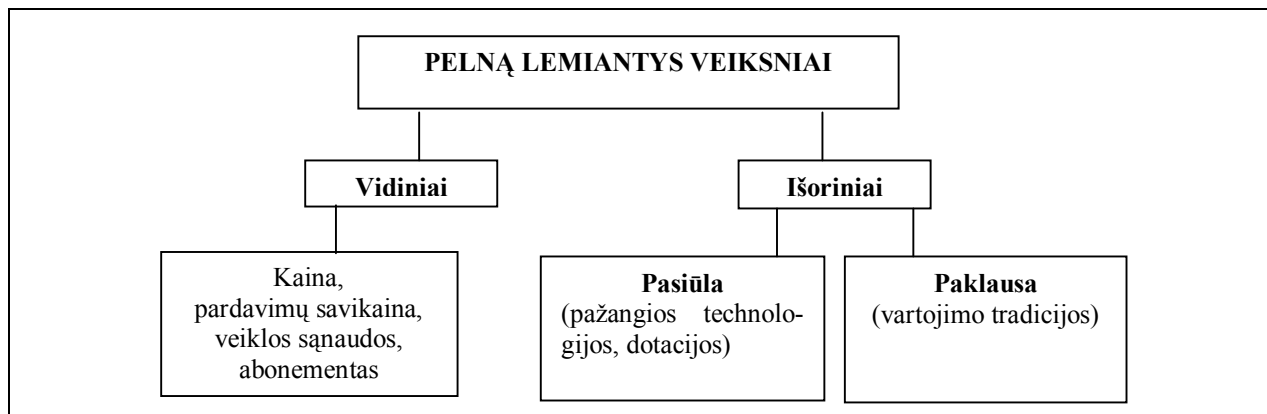
3.4. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių vertinimo procesas

Vandentvarkos šakoje svarbu surasti tinkamą modelį, geriausiai parodantį įmonių veiklos pelną (nuostolį) įtakančius veiksnius. Sudarytas modelis turėtų atspindėti rodiklius, geriausiai apibūdinančius įmonės gaunamą pelną (nuostolį) bei nustatyti jų įtaką veiklos perspektyvoms.

Vandentvarkos įmonių pelningumo vertinimo proceso schema sudaryta iš keturių etapų:

1. pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių išskyrimo;
2. veiklos struktūros vertinimo bei turto ir nuosavo kapitalo įtakos pelnui (nuostoliui);
3. pelningumo rodiklių analizės;
4. vandentvarkos įmonių bankroto tikimybės vertinimo.

Pirmuoju etapu siekiama išsiaiškinti svarbiausius išorinius ir vidinius veiksnius, turinčius įtakos įmonės pelno (nuostolio) dydžiui.

52 pav. I etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksnių schema

Šaltinis: sudaryta autoriaus

Kadangi įmonė veikia natūralaus monopolio sąlygomis, tradiciniai paklausos ir pasiūlos tarpusavio veiksniai didelės įtakos neturi. Paslaugos suvartojamas kiekis visiškai neelastingas kainos atžvilgiu (UAB „Telšių vandenys“, norėdama užtikrinti didesnes pajamas ir galimą gauti didesnę pelną nuo 2008 m. įvedė abonentinį mokestį už šalto vandens skaitliuką).

Vandentvarkos įmonėms ypač svarbu teisingai apskaityti suvartojamo vandens kiekį. O tai yra pakankamai sudėtinga dėl butuose įrengtų vandens suvartojamo kiekio apskaitos prietaisų. Vandentvarkos įmonėms būtų žymiai patogiau, jei būtų atsiskaitoma už patiektą vandenį pagal įvadinį namo skaitiklį (būtų sutaupoma lėšų vandens apskaitai eksploatuoti, administruoti, mokesčiams apmokėti), tačiau tam prieštarautų gyventojai, nesutinkantys mokėti už kaimynų padarytus nuostolius.

Įmonės sąnaudas didina, o tuo pačiu galimą gauti pelną mažina ir atsiskaitymo už geriamąjį vandenį, skirtą karšto vandens paruošimui metodika. Pagal dabar galiojančius teisės aktus, karšto vandens tiekėjas privalo atsiskaityti su vandens tiekėju už geriamąjį vandenį, skirtą karšto vandens ruošimui. Kadangi daug vartotojų vėluoja ar visiškai neapmoka sąskaitų, vandentvarkos įmonės gauna mažesnes pajamas už suteiktas paslaugas.

Vandens tiekėjams svarbios ir nuotekų tvarkymo bei susidariusio dumblo šalinimo sąnaudos. Išvalyto dumblo panaudojimas nėra reglamentuotas įstatymais ar teisiniais aktais. Pagal galiojančius aplinkosaugos teisės aktus, dumblo negalima išvežti į sąvartynus, privaloma juos saugoti

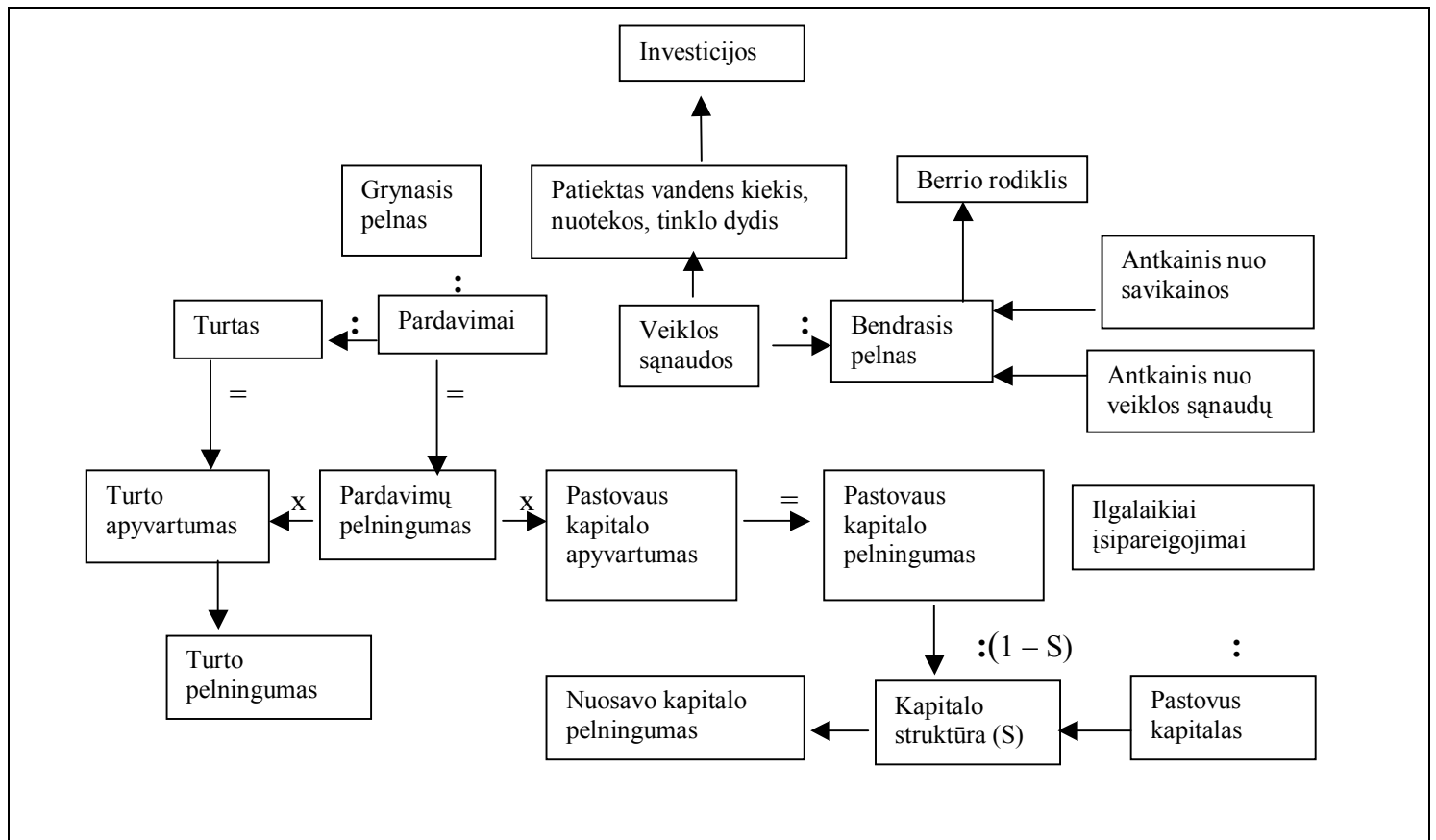
K. Onaitytė. Vandentvarkos įmonių pelną (nuostoli) lemiančių veiksnių analizė ir jų įtaka veiklos perspektyvoms vandentvarkos įmonių teritorijose. Tai taip pat didina vandens tiekimo sąnaudas ir dalis saugojimo sąnaudų perkeliama ant vartotojo „pečių“. Todėl privalu siekti teisinio šios problemos sprendimo šalies mastu.

Todėl antruoju etapu norima įvertinti įmonės veiklos struktūrą bei turto ir nuosavo kapitalo pelningumą labiausiai įtakojančius veiksnius. Turto ir nuosavo kapitalo pelningumo vertinimas remiasi Schattke ir Du Ponto piramidine pelningumo analize (žr.53 pav.).

Atlikus dviejų vandentvarkos įmonių analizę ir palyginus gautus duomenis galima teigti, kad įmonės veiklos sąnaudoms daugiausia įtakos turi patiekto į tinklus vandens bei nuotekų kiekis ir aptarnaujamų tinklų dydis. Kuo didesnis aptarnaujamas tinklas, tuo didesnių investicijų reikia tinklo atnaujinimui, modernios įrangos įsigijimui, senų vandens apskaitos prietaisų keitimui. Kadangi vandentvarkos įmonės aptarnauja senus (dažnai morališkai pasenusius) tinklus, reikia didelių investicijų, kad vartotojai būtų patenkinti tiekiamo vandens kokybe bei priimtina kaina (am sėkmingai naudojamos Europos Sąjungos lėšos).

Turto pelningumo rodikliui daugiau įtakos turi turto apyvartumas, nei pardavimų pelningumas (abiejų analizuotų įmonių duomenimis turto apyvartumas kito daugiau nei pardavimų pelningumas – UAB „Telšių vandenys“ šis rodiklis padidėjo 32 proc., o UAB „Mažeikių vandenys“ – sumažėjo 48 proc.).

Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio pokytį vandentvarkos įmonėse daugiau lemia pastovaus kapitalo pelningumo rodiklio pasikeitimai. Remiantis abiejų analizuotų įmonių rodikliais galima teigti, kad pardavimų pelningumo pokytis turi didesnės įtakos pastovaus kapitalo pelningumo rodikliui nei pastovaus kapitalo apyvartumo rodiklis.

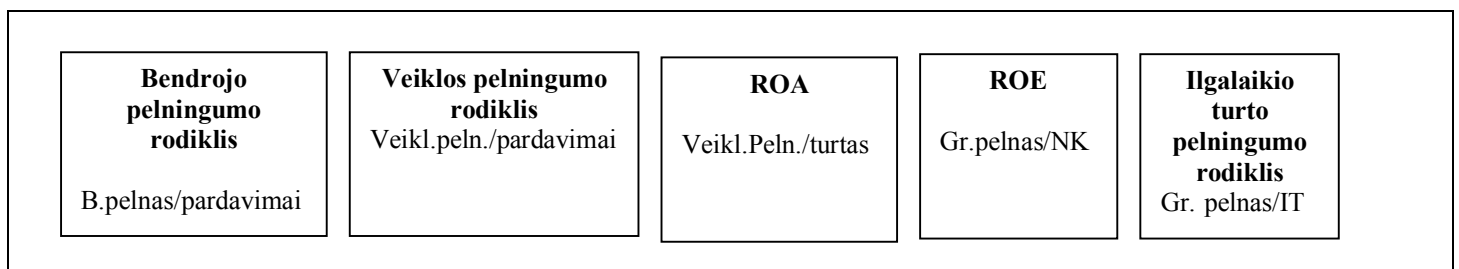

53 pav. II etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksmų schema

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis Du Ponto ir Schattke modeliais

Trečiuoju vandentvarkos įmonių veiklos vertinimo etapu siekiama išsiaiškinti pelningumo rodiklius, geriausiai atspindinčius įmonės finansinę būklę bei veiklos perspektyvas.

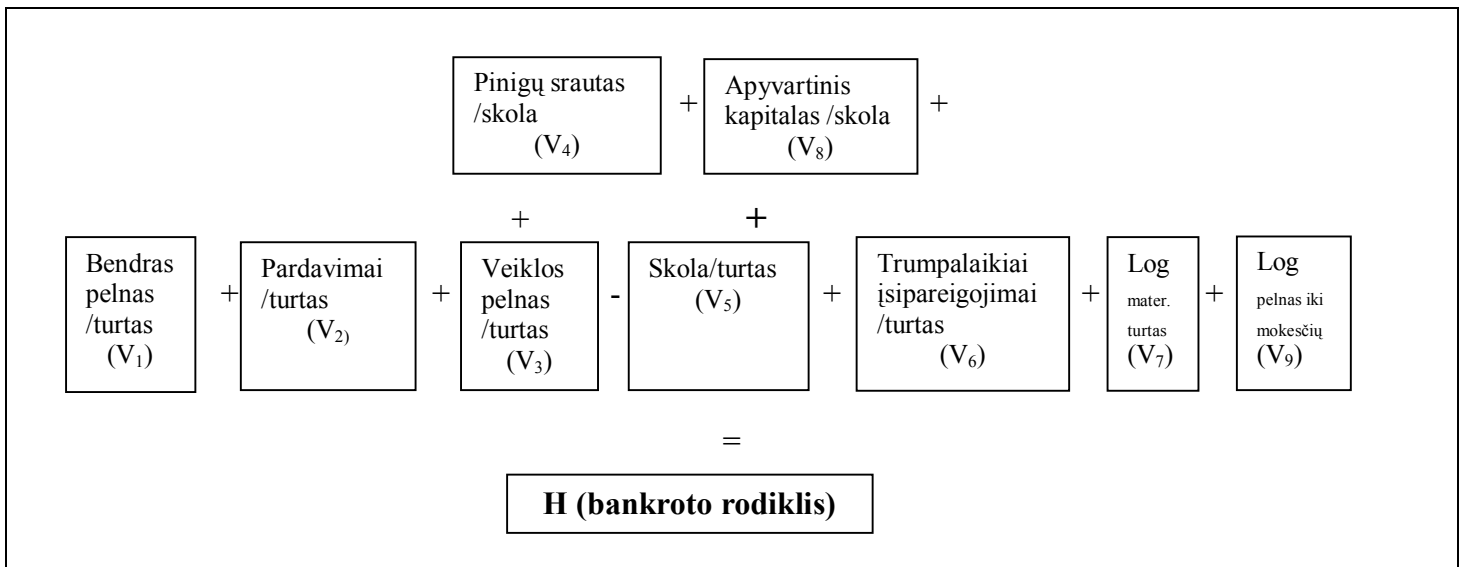
Kadangi įmonės veiklą pakankamai vaizdžiai apibūdina bendrasis pelnas, svarbu apskaičiuoti bendrojo pelningumo rodiklį. Žymiai didesnės įtakos vandentvarkos įmonių veiklai turi veiklos pelnas, nes didžioji sąnaudų dalis perkeliama į veiklos sąnaudas. Todėl ypač svarbu apskaičiuoti pelningumo rodiklius, susijusius su veiklos pelnu. Taip pat svarbi pelno dalis nuosavo kapitalo litui (savininkų investuotam litui) bei ilgalaikio turto pelningumo rodiklis, parodantis, kiek „naudos duoda“ ilgalaikio turto (įrengimų, statinių ir kt.) litas.

54 pav. III etapas: Vandentvarkos įmonės pelną lemiančių veiksmų schema

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis Du Ponto ir Schattke modeliais

Ketvirtuoju etapu siekiama išsiaiškinti įmonės bankroto tikimybę artimiausioje ateityje (55 pav.).

55 pav. IV etapas: Bankroto tikimybės vertinimas

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis Fulmerio modeliu

Kadangi vandentvarkos įmonės dažniausiai dirba nepelningai, bankroto tikimybei apskaičiuoti tikslinga naudoti Fulmerio metodą, kuriame nelieta grynojo pelno rodiklio (kuris dažniausiai būna neigiamas), o naudojamas veiklos pelnas ar pelnas iki mokesčių. Vardiklyje naudojamas turto rodiklis.

Darbo pradžioje suformuluota **hipotezė**, kad atskirų elementų tarpusavio ryšių išskyrimas ir sisteminis jų vertinimas leidžia išskirti esminius pelno rodiklius lemiančius veiksnius, kurių išsami analizė suteikia galimybę ateityje didinti įmonės pelningumo lygį, pasitvirtino. Galima teigti, kad vandentvarkos įmonių pelningumo rodiklių pokytį lemia įmonių veiklos sąnaudų dydis (patiektas į tinklus vanduo, nuotekų kiekis, nuotekų šalinimo kaštai, aptarnaujamų tinklų dydis, dumblo saugojimo kaštai). Ypač svarbūs pardavimų pelningumo, pastovaus kapitalo pelningumo ir turto apyvartumo rodikliai.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Remiantis ekonomikos teorija galima išskirti keletą pelningumo lygį apibūdinančių metodų ir modelių (Du Ponto, R. Schattke ir H. Jensen, L. Berstein, R. Willson ir G. McHugh) bei bankroto tikimybės skaičiavimo modelius (E. Altmano, Blanko, Fulmerio).

Siekiant nustatyti pelną (nuostolį) lemiančius veiksnius, atlikta UAB „Telšių vandenys“ bei UAB „Mažeikių vandenys“ veiklos finansinė analizė. Galima teigti, kad įmonių padėtis išlieka pakankamai stabili (UAB „Telšių vandenys“ turi tik trumpalaikių įsipareigojimų ir tai užtikrina stabilią įmonės padėtį, UAB „Mažeikių vandenys“ turi ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų, neturinčių didelės įtakos veiklos perspektyvoms). Veiklos pelno rodiklio didėjimą abiejose įmonėse skatina kasmet didėjančios veiklos sąnaudos. Todėl analizuojamų įmonių grynojo pelno rodiklis nedidelis (UAB „Mažeikių vandenys“ atveju) arba neigiamas (UAB „Telšių vandenys“ atveju).

Nustatant vandentvarkos įmonių veiklos pelningumo lygį skaičiuojami bendrojo pardavimų pelningumo, veiklos pelningumo, grynojo pardavimų pelningumo, turto grąžos bei turto apyvartumo rodikliai. Visi apskaičiuoti rodikliai analizuojamu laikotarpiu kasmet mažėjo. Tam įtakos turėjo didėjanti paslaugos savikaina, iš dalies šaldytos kainos, patiriami veiklos nuostoliai.

Atlikus UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumo piramidinę analizę galima teigti, kad didžiausios įtakos įmonės veiklos pelningumui turėjo turto pelningumo rodiklis. Jo pokytį lėmė pardavimų pelningumas (jo mažėjimas), o ne turto apyvartumas (tai patvirtina Du Ponto ir L. Berstein turto pelningumo modeliai). Remiantis R. Schattke pasiūlyta schema galima teigti, kad turto pelningumo rodiklis analizuojamu laikotarpiu didėjo (didėjimą lėmė turto apyvartumo pokytis). Atlikus skaičiavimus pagal R. Wilson metodą, galima daryti išvadą, kad padidėjusį turto pelningumo rodiklį lėmė didėjantis turto apyvartumas, o ne pardavimų pelningumas, sumažėjęs simboliškai. Apibendrinant UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ turto pelningumo piramidinės analizės duomenis galima teigti, kad turto pelningumo rodiklio padidėjimo galima pasiekti didinant pardavimų pelningumą arba didinant turto apyvartumą.

Atlikus UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Mažeikių vandenys“ nuosavo kapitalo pelningumo analizę galima teigti, kad gaunamas nuostolis (ar nedidelis pelnas) dėl pastovaus kapitalo pelningumo (nuostolio) didėjimo, kurį lėmė pardavimų pelningumo mažėjimas.

Atlikus vandentvarkos įmonių pelną ir jį lemiančių veiksnių analizę galima teigti, kad 2008 – 2010 m. laikotarpiu, jei nebus imtasi priemonių gerinti įmonių finansinius rodiklius, o bus vykdoma tokia pat ar labai panaši įmonių valdymo politika, UAB „Telšių vandenys“ turėtų dirbti nuostolingai (turto pelningumas pagal Du Pontą ir L. Berstein – 0,8 proc. viso turto), remiantis R. Schattke – įmonė dirbs pelningai – (38 proc. nuo viso turto), pagal R. Wilson – 33 proc. nuo viso turto, o UAB „Mažeikių vandenys“ pelningumas turėtų mažėti (pagal Du Pontą ir L. Berstein nuo 1 proc. pelno iki 1 proc. nuostolio visam turtui, pagal R. Schattke – 1 proc., R. Wilson metodu – 4 proc. visam turtui).

□ Įmonės veiklos perspektyvoms įtakos turi ir bankroto tikimybė. Atlikus analizę galima teigti, kad UAB „Telšių vandenys“ bankroto tikimybė itin maža, o UAB „Mažeikių vandenys“ bankroto tikimybė pakankamai didelė. Rodikliams įtakos turi ilgalaikių išipareigojimų dydis (UAB „Telšių vandenys“ jų neturi). Galima teigti, kad vandentvarkos įmonėms bankrutuoti neįmanoma, nes jos priklauso savivaldybėms.

Vandentvarkos įmonių pelningumo vertinimo schemą siūloma sudaryti iš keturių etapų – pelną (nuostolį) lemiančių veiksnių išskyrimas, veiklos struktūros bei turto ir nuosavo kapitalo įtakos pelniui (nuostoliui) vertinimas, pelningumo rodiklių analizė, vandentvarkos įmonių bankroto tikimybės vertinimas.

Siekiant vandentvarkos įmonių didesnio pelningumo teikiamos šios **rekomendacijos**:

1. Vandentvarkos įmonių veiklos pelningumui apskaičiuoti tikslinga naudoti Du Ponto nuosavo kapitalo bei R. Schattke ir H. Jensen turto pelningumo modelius. Šie modeliai geriausiai apibūdina vandentvarkos įmonių pelningumo lygį bei ateities perspektyvas.
2. Bankroto tikimybės skaičiavimui rekomenduotina taikyti Fulmerio metodą, geriausiai apibūdinanti dabartinę įmonės finansinę padėtį bei artimiausios ateities perspektyvas.
3. Atlikus vandentvarkos įmonių kainodarą lemiančių rodiklių skaičiavimus (prognozę) rekomenduotina padidinti antkainį nuo pardavimo savikainos, taip užtikrinant didesnes įplaukas, tačiau tai tiesiogiai atsileptų vartotojui (kiltų paslaugos kaina).
4. Išdalinti suvartoto, tačiau neapmokėto vandens ir nuotekų skirtumą visiems daugiabučio namo gyventojams (taip pat didėtų vartotojų nepasitenkinimas paslaugos kainos kilimu ir mokėjimu už nesąžiningą kaimyną).
5. Individualiems gyvenamiesiems namams įvesti vandens apskaitos skaitliukus prie vandentiekio įvado į namų valdą. Taip tiksliau būtų apskaičiuojamas suvartotas vandens ir pašalintų nuotekų kiekis.
6. Galima siūlyti suvartoto vandens kiekio ir išvalytų nuotekų skirtumą apmokėti savivaldybei numatant metiniame biudžete eilutę šiai kompensacijai.
7. Norint sumažinti dumblo saugojimo kaštus, reikėtų priimti sprendimą dėl centralizuoto apskrities vandentvarkos įmonėse gaunamo dumblo saugojimo tam tikrose aikštelėse. Taip pat patartina išvalytą dumblą naudoti kaip papildomą energetinį išteklių elektros energijos gamybai ar patalpų šildymui bei žemės ūkyje (rekultivuojant nederlingas žemes, kompostuojant ir taip gaunant natūralią trąšą).

Darbo pradžioje suformuluota **hipotezė** pasitvirtino. Galima teigti, kad vandentvarkos įmonių pelningumo rodiklių pokytį lemia įmonių veiklos sąnaudų dydis (patiektas į tinklus vanduo, nuotekų kiekis, nuotekų šalinimo kaštai, aptarnaujamų tinklų dydis, dumblo saugojimo kaštai). Ypač svarbūs pardavimų pelningumo, pastovaus kapitalo pelningumo ir turto apyvartumo rodikliai.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

KNYGOS

1. Aleknavičienė V. (2005). Finansai ir kreditas. Vilnius: Enciklopedija.
2. Bgučiūnienė I. (2002). Pardavimo valdymas: vadovėlis. Kaunas: Technologija.
3. Buškevičiūtė E., Mačerinskienė I. (2004). Finansų analizė. Kaunas: Technologija.
4. Černius G. (2005). Apskaitos ir mokesčių derinimas: kaip laikantis VAS, nepažeisti mokesčių įstatymų. Vilnius: Mokesčių srautas.
5. Černius G. (1995). Apskaitininko vadovas. Vilniū: Pačiolis.
6. Įmonės finansų valdymas. (1997). Kaunas: Technologija.
7. V. Gronskas (2005). Ekonominė analizė. K. Technologija
8. Juozaitienė L. (2007). Įmonės finansai. Analizė ir valdymas. Šiauliai: ŠUL.
9. Kalčinskas G., Černius G. (1998). Finansinė ir menedžemento apskaita. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas.
10. Kvedaraitė V. (1995). Firmų finansinių rodiklių palyginamoji analizė. Vilnius: Lietuvos informacijos centras.
11. Kvedaraitė V. (1996). Firmos finansinė analizė. Vilnius: Lietuvos informacijos centras.
12. Kvedaraitė V. (1996). Pelningumo analizė ir prognozavimas. Vilnius: Lietuvos informacijos centras.
13. Kvedaraitė V. (1997). Įmonės finansų valdymas. Vilnius.
14. Lydeka Z., Drilingas B. (2002). Firmos ekonomikos pagrindai. Vilnius: Pačiolis.
15. Mackevičius J. (1994). Apskaita. Vilnius.
16. Mackevičius J., Poškaitė D. (1998). Finansinė analizė. Vilnius: Katalikų pasaulis.
17. Mackevičius J. (2005). Įmonių veiklos analizė. Vilnius.
18. Martinkus B., Žilinskas V. (1997). Ekonomikos pagrindai. Kaunas: Technologija.
19. Obi C. P. (1999). Verslo finansų pagrindai. Kaunas: Technologija.
20. Pass Ch. (1997). Ekonomikos terminų žodynas. Vilnius: Baltijos bisnis.
21. Radavičius E. (1997). Įmonės finansai: analizė ir prognozės. Vilnius. Ekonomikos mokymo centras.
22. Rutkauskas A., Damašienė V. (2002). Finansų valdymas. Šiauliai. ŠUL
23. Sakalas A, Savanevičienė A. (2003). „Įmonės krizių vadyba“. Kaunas: Technologija.
24. Siepinska M. (1991). Ocena biezacej I rozwojewej dzialalnosci firmy. Krakow: P. W. Stabill.
25. Smalenskas G. Finansinė atskaitomybė ir jos rodikliai. Vilnius. 1998
26. Šlekienė D., Klimavičienė I. (1999). Įmonės veiklos finansinis vertinimas. Kaunas: KTU.

27. Vainienė R. Ekonomikos terminų žodynas: apie 1400 terminų. Vilnius: Tyto alba.
28. Walsch C. (2007). Pagrindiniai vadybos rodikliai. Verslo žinios.
29. Wonnacott P. (1998). Mikroekonomika Kaunas: Litera Universitai.

STRAIPSNIAI LEIDINIUOSE

30. D. Beiga. (2006). Verslo apskaitos standartai – įsigaliojimo priežastys, esminės naujovės ir tolesnė plėtra. E. Galvanausko tarptautinė mokslinė konferencija. Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir perspektyvos. 2006 Nr.1 (6), p. 18 – 27.
31. Bivainis J., Garškaitė K. (2000). „Įmonių bankroto grėsmės įvertinimas“. Vilnius. Ekonomika. Nr. 51. p. 7 - 19.
32. Bivainis J., Garškaitė K. (2002) „Antikrizinio įmonės valdymo priemonės“. Ekonomika. Vilnius.
33. Brazaitis Z., Subačienė R. (2006). Naujai apie įmonių veiklos analizę. Ekonomika. Nr. 73, p. 111 – 113.
34. Cash flow analysis (1998). Money&finance. The staff entrepreneur magazine. Nr. 10
35. Galinienė B., Mašalaitytė L. (2007). Verslo vertinimo kokybei tyrintys įtakos finansinės veiklos aspektai. Ekonomika. Nr. 77, p. 7 – 23.
36. Gekas V. (2002). Marža – Albai didelis pelnas. Vadovo pasaulis. Nr. 10, p. 16 – 21.
37. Mackevičius J., Poškaitė D. (1999). Turto pelningumo analizės metodikos. Organizacijų vadyba.: sisteminiai tyrimai. Nr. 9, p. 65 - 78
38. Mackevičius J., Poškaitė D. (1999). Kapitalo pelningumo rodiklių skaičiavimo ir analizės tobulinimas. Ekonomika. Nr. 46, p. 51 – 62
39. Mackevičius J. (2005). Įmonių veiklos rizikų rūšys ir jų vertinimo būtinumas. Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir perspektyvos. Nr. 5.
40. Mackevičius J. Rakštelienė A. (2005). Altman modelių taikymas Lietuvos įmonių bankrotui prognozuoti. Pinigų studijos. Nr. 1, p. 24 – 40.
41. Mackevičius J.(2006). Finansinių santykinių rodiklių skaičiavimas ir grupavimas. Ekonomika. Nr. 75, p. 20 – 31.
42. Poškaitė D., Novikovas M. (2006). Pelningumo rodiklių naudojimas siekiant nustatyti sandorių tarp asocijuotų asmenų kainodarą. Ekonomika. Nr. 76, p. 71 – 86
43. Purlys C. (2002). Įmonių bankroto proceso ekonominio efektyvumo didinimo kryptys. Ekonomika. Nr. 54, p. 135 – 144.
44. Senkus K. (2004). Pinigų srautų valdymas. Ekonomika. Nr. 67, p. 1 – 7.
45. Smullen J. (2001). Transfer Pricing for Financial Institutions. Cambridge: Woodhead Publishing. P. 160.

MEDŽIAGA INTERNETE

46. Abromavičius A. (2005). Įžanga. Vandentvarka. Nr. 22, psl. 2. [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.lvta.lt](http://www.lvta.lt)
47. Abromavičius A. (2005). Įžanga. Vandentvarka. Nr. 23, psl. 2 - 8. [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.lvta.lt](http://www.lvta.lt)
48. J. Bazys. Telšių vandentiekiai – 50 metų. [žiūrėta 2006-12-15]. Prieiga per internetą: <http://www.telsiuvandenys.lt>
49. Benikšas S. (2008). Iš LVTA prezidento pranešimo VI suvažiavimo dalyviams. Vandentvarka. Nr. 32, psl. 3 - 4. [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.LVTA.lt](http://www.LVTA.lt)
50. Bučiūnienė I. (2002). Tarptautinė ekonomika ir vadyba. Ekonomika ir vadyba. Nr. 3.
51. Burgerstahlwer D., Hail L., Leuz C. (2004). The importance of Reporting Incentives: earnings Management in European private and Public Firms. Financial Institutions Center. July. p. 49. [žiūrėta 2008-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.ugent.be>
52. Dumbrasukas A., Punys P. (2001). Vandenių inžinerija šalies mokslo sistemoje. Aplinkos tyrimai, inžinerija ir vadyba. Nr. 3, p. 71 – 78. [žiūrėta 2008-03-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.vva.lt](http://www.vva.lt)
53. Cabrillo F. Depoorter B. Bankruptcy proceedings. [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.scribd.com](http://www.scribd.com).
54. Česonis V., Driukas A. ir kt. (2006). Nemokumo samprata ir jo teisinio reglamentavimo analizė. Taikomasis mokslinis tyrimo darbas. Nacionalinė verslo administratorių asociacija. Vilnius. [žiūrėta 2007-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.ukmin.lt](http://www.ukmin.lt)
55. Ferris K. (1998). Accounting Dilemmas in Valuation Analysis. Thunderbird. [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.t-bird.edu](http://www.t-bird.edu)
56. Friebel G. (2004). Earnings manipulation and Incentives in Firms. Oktober. P. 26. [žiūrėta 2008-03-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.nes.ru/public-presentations](http://www.nes.ru/public-presentations)
57. Janulionis D. (2004). Palyginamoji analizė vandentvarkos ūkyje. Vandentvarka. Nr. 19, psl. 3-6. [žiūrėta 2008-02-15]. Prieiga per internetą: [http:// www.LVTA.lt](http://www.LVTA.lt)
58. Lietuvos dumblo tvarkymo programoje – Šiauliai prioritetas. (2006). [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.siauliuvandenys.lt](http://www.siauliuvandenys.lt)
59. Lebedžinskaitė R. Bankroto diagnozavimo modelių analizė. [žiūrėta 2007-12-15]. Prieiga per internetą: <http://ev.lzuu.lt>.
60. Lietuvos vandens išteklių vizija 2025 metams. [žiūrėta 2008-02-15]. Prieiga per internetą: <http://www.google.lt>

61. Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos VI suvažiavimo rezoliucija. Vandentvarka. Nr. 32, psl. 15. [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: [http:// www.LVTA.lt](http://www.LVTA.lt)
62. LVTA 2002 – 2003 m. veiklos ataskaita. (2004). Vandentvarka. Nr. 18, psl. 2- 7. [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http:// www.LVTA.lt>
63. LVTA 2004 – 2005 m. veiklos ataskaita. (2006). Vandentvarka. Nr. 24, psl. 2- 9. [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http:// www.LVTA.lt>
64. Naujas projektas sumažins nuotekų dumblo kiekį ir panaikins jo kvapą mieste. (2007). [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: <http:// www.spec.lt>
65. Nedzveckas J. (2002). Ekonomika ir vadyba. Nr. 3.
66. Prognozavimas pagal kelis kriterijus. [žiūrėta 2008-02-16]. Prieiga per internetą: <http:// www.vgtu.lt>
67. Purlys Č., Rainys G. (2001). Įmonių bankrotai ir jų prevencija. Lietuvos ekonomikos apžvalga Nr. 1, p. 86 – 97. [žiūrėta 2008-02-16]. Prieiga per internetą: http:// www.lb.lt/lt/leidiniai/pinigu_studijos2005_1
68. Šulga V. Tariamasis vandens netekties valdymas. (2005). Vandentvarka. Nr. 21, psl. 6 [žiūrėta 2007-10-05]. Prieiga per internetą: <http:// www.LVTA.lt>
69. Tendencijų analizė. [žiūrėta 2008-02-16]. Prieiga per internetą: <http:// 193.219.166.69/grazina/>
70. UAB „Kauno vandenys“ – naujas veiklos planavimo, biudžetų sudarymo ir kontrolės projektas. Vandentvarka. Nr. 22, psl. 3- 5. [žiūrėta 2008-05-05]. Prieiga per internetą: <http:// www.LVTA.lt>
71. UAB „Telšių vandenys“. [žiūrėta 2006-12-15]. Prieiga per internetą: <http:// www.telsiuvandenys.lt/>
72. Vandens kaina. Vandentvarka. Nr. 29, psl. 2- 3. [žiūrėta 2008-02-15]. Prieiga per internetą: <http:// www.LVTA.lt>
73. 36 Verslo apskaitos standartas. (2005). Prieiga per internetą: <http://www.buhalteris.lt>
74. Žvinklys J. (2007). Sąnaudų skirstymas į pastoviasias ir kintamasias. [žiūrėta 2008-05-01]. Prieiga per internetą: <http:// www.vva.lt>

ĮSTATYMINĖ BAZĖ

75. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymas Nr. IK-123 „Dėl LR pelno mokesčio įstatymo 40 straipsnio 2 dalies ir LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies igyvendinimo taisyklių“. (2004). Valstybės žinios. Nr. 58.
76. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas. (2002). Valstybės žinios. Nr. 58.
77. Lietuvos Respublikos Seimas. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas. 2001. prieiga per internetą: <http:// www3.lrs.lt> žiūrėta 2006 – 12 – 14

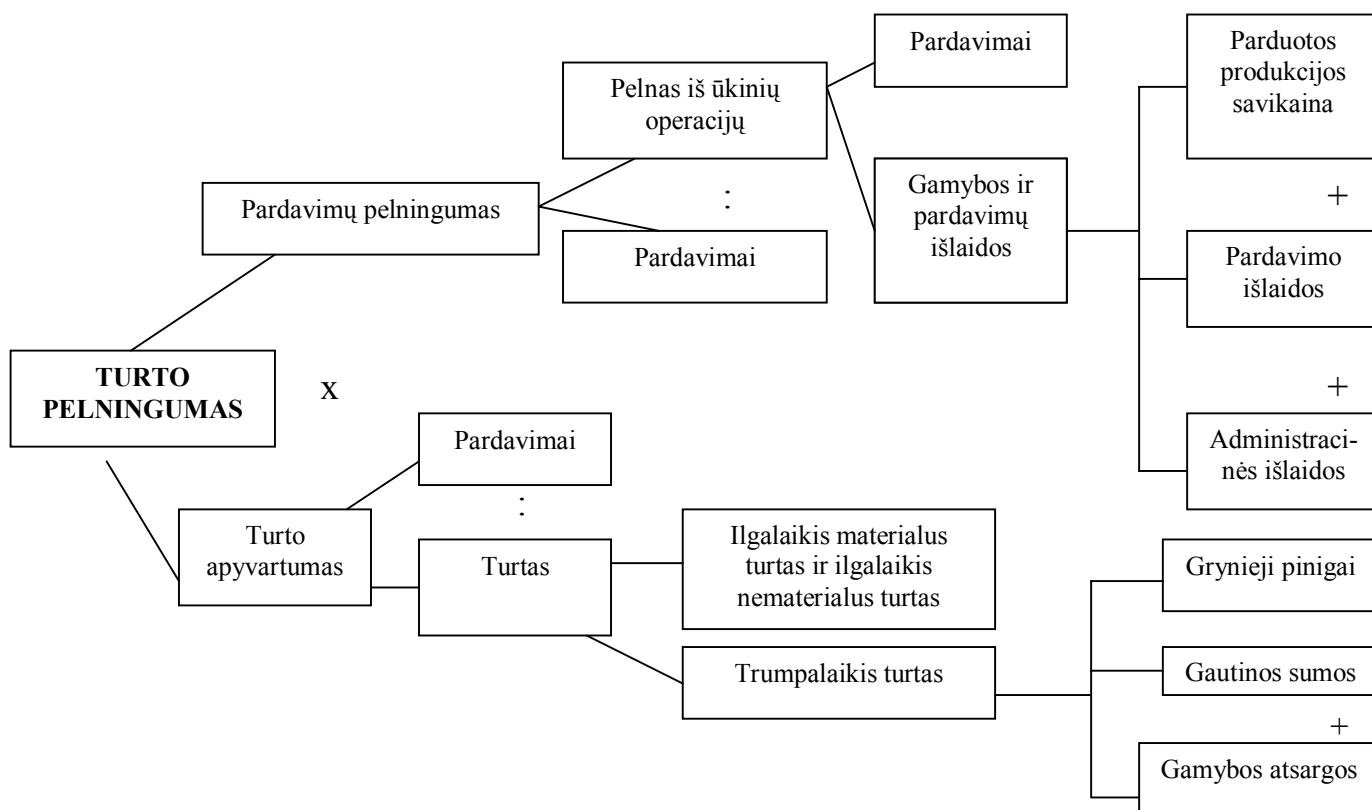
78. Lietuvos Respublikos Seimas. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas. 2001. prieiga per internetą: [http:// www3.lrs.lt](http://www3.lrs.lt) žiūrėta 2006 – 12 – 14
79. Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 54 – 1492; 1999, Nr.55 – 1772; Nr.47 – 1340)
80. Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas. Nauja dokumento redakcija. Nr. IX -1895, 2003 – 12 – 16, Žin., 2004, Nr. 4 – 24
81. Valstybės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimas Nr.O3-99 „Dėl įmonės technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos patvirtinimo“. Valstybės žinios. Nr. 116-5316 (su vėlesniais papildymais ir pakeitimais). 2003 m. gruodžio 1 d.

PRIEDAI

TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL

R. SCHATTKÉ IR H. JENSEN

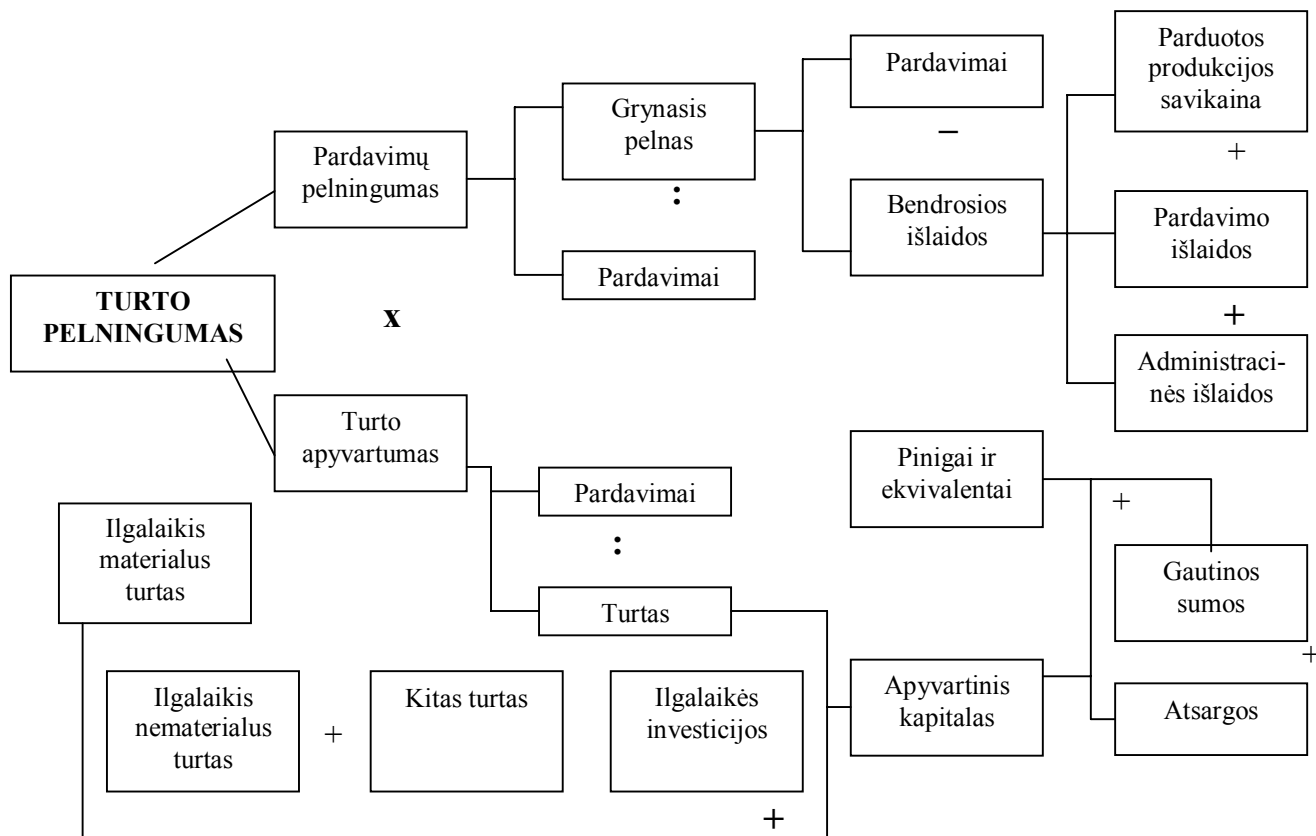

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis Mackevičius J. Finansinių santykinių rodiklių skaičiavimas ir grupavimas.

Ekonomika. 2006 . Nr. 75, p. 20 – 31.

2 priedas

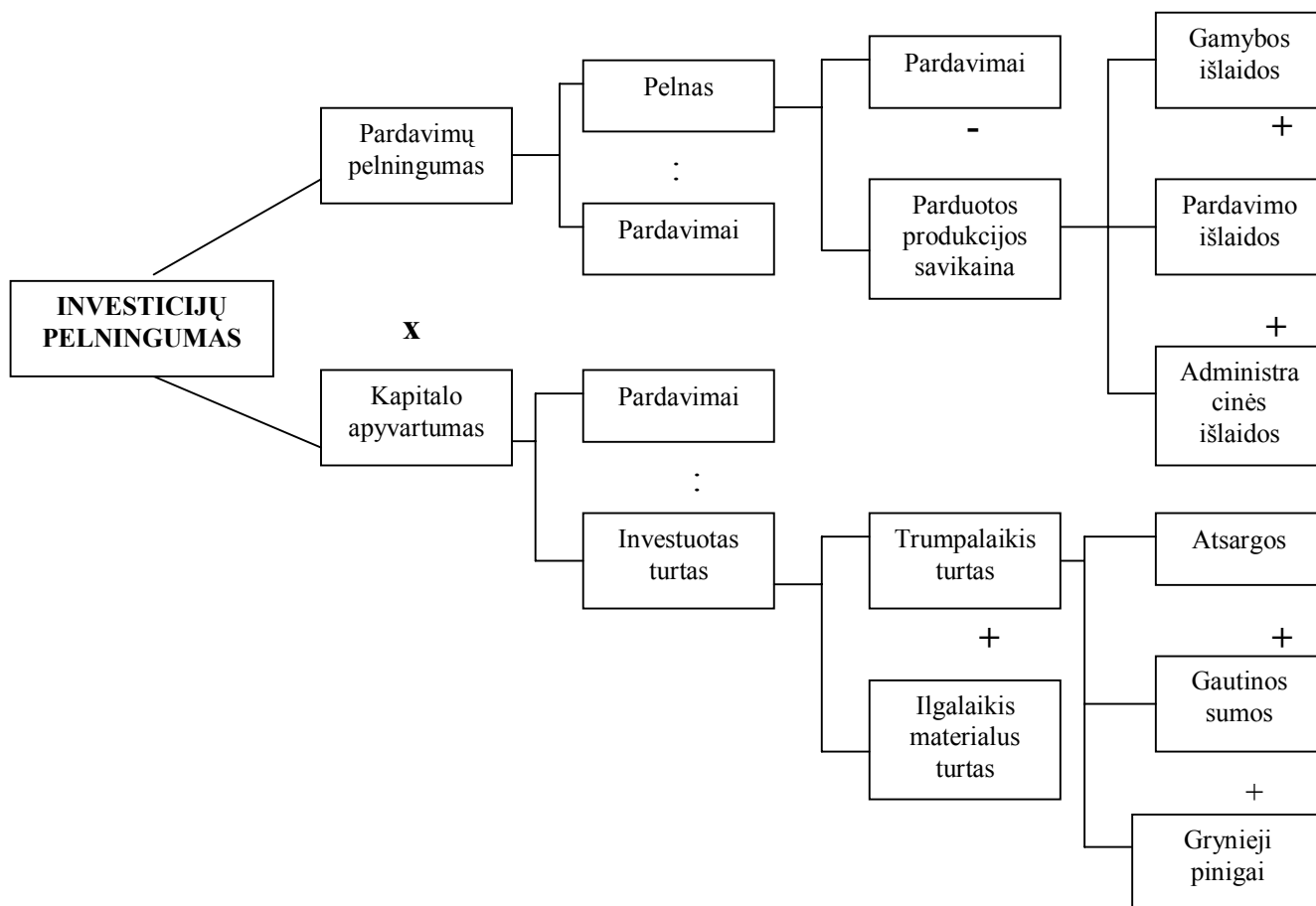
TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL L. BERSTEIN

Šaltinis: Mackevičius J., Poškaitė D. (1999). Turto pelningumo analizės metodikos// Organizacijų vadyba: Sisteminiai tyrimai. Nr.9, psl. 65 - 79

TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL

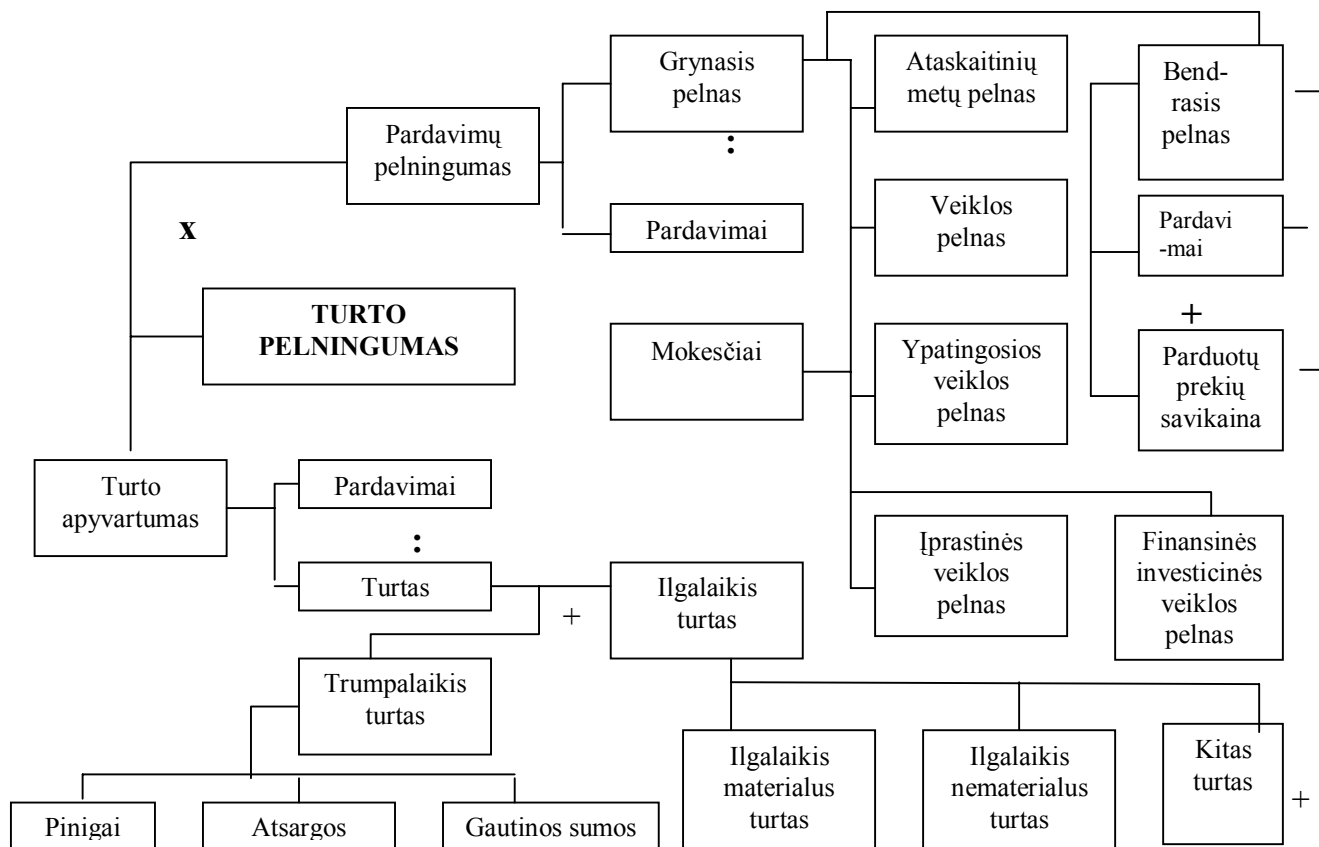
R. WILSON IR G. MCHUGH

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis Mackevičius J. Finansinių santykinių rodiklių skaičiavimas ir grupavimas.

Ekonomika. 2006 . Nr. 75, p. 20 – 31.

TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ PAGAL DU PONT, REMIANTIS LIETUVIŠKA ATSKAITOMYBE

Šaltiniss: sudaryta autoriaus, remiantis L. Juozaitienė. Įmonės finansai: analizė ir valdymas. ŠUL, 2007

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ BALANSAS 1999 – 2007 M.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ilgalaikis turtas	17978683	17351471	17169603	17062967	16543900	16372828	17217454	16795030	16795030
I. Nematerialus turtas	8286	39021	29452	7588	19512	43695	102941	105030	105030
1. Plėtros darbai					13175	25265	70043	77316	77316
2. Programinė įranga					6337	18430	32898	27714	27714
II. Materialusis turtas	17970397	17312450	17140151	17055379	16524388	16329133	17114513	16690000	16690000
II.2. Pastatai ir statiniai	3811540	4145479	4046052	4437944	5022475	14756178	15176969	14833729	14833729
II. 3. Mašinos ir įrengimai	5710938	11351482	10882566	10302318	9894022	735741	673607	508757	508757
II. 4. Transporto priemonės	208493	182893	218767	169295	155182	169427	606558	600229	600229
II. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	8201198	1570746	1535663	1952737	1360237	541322	573664	620036	620036
II. 6. Kitas materialus turtas	37254	50069	66132	70449	92472	82532	63245	55389	55389
II. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	974	11781	390971	122636	0	43933	20470	71860	71860
Trumpalaikis turtas	2161353	2446509	2992707	3175434	2927150	2999498	2182123	1788938	1788938
Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	451474	486972	699290	487937	402266	584814	549254	460881	460881
1. Atsargos	0	349206	335691	399361	371752	408732	525717	442793	442793
2. Išankstiniai apmokėjimai	1449409	137766	363599	88576	30514	176082	23537	18088	18088
VI. Per vienerius metus gautinos sumos	1444194	1705248	1773396	2036353	2142890	1418354	1018073	885033	885033
VI. 1. Pirkėjų išskolinimas	5215	1684189	1752513	2032543	2141056	1405925	988628	866410	866410
VI. 2. Kitos gautinos sumos	0	21059	20883	3810	1834	12429	29445	18623	18623
V. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	260470	254289	520021	65114	395784	996330	614796	443024	443024
Turtas iš viso	20140036	19797980	20162508	20259961	19484840	19372326	19399577	18583968	18583968

Capitalas	19714458	19546085	19869931	19930026	19222001	19287600	19096495	18396204	1
	19240800	19689111	19689111	19818024	19818024	20533968	21214601	21250408	2
(pasirašytasis)	19240800	19689111	19689111	19818024	19818024	19818024	19818024	19818024	1
Įriedai					103809	715944	1396577	1432384	
	520657	72346	245062	114965	5197	5197	5197	5197	
Prarastas pelnas (nuostolis)	-46999	-215372	-64242	-2963	-705029	-1251565	-2123303	-2859401	-
Prarastų metų pelnas (nuostoliai)					-702066	-546536	-871738	-736098	
Prarastų metų perlų (nuostoliai)					-2963	-705029	-1251565	-2123303	
Dotacijos ir subsidijos					17199	11793	8650	26069	
Sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per metus)	425578	251895	292577	329935	245640	72933	294432	161695	
Įėjams	172469	23921	42517	46109	23681	23568	230560	86834	
Išėjams	172469	23921	937	22443	4597	2134	15020	-3716	
Antykykiais susiję įsipareigojimai	253109	227761	247030	261085	130019	443	166	510	
Priskaitytos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	116020	213	2093	298	87343	46788	48686	78067	
Užsavybė ir įsipareigojimai iš viso:	137089	19797980	20162508	20259961	19484840	19372326	19399577	18583968	1

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2000 M.

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2000 metai		1999 metai		Absolutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2000 metai		1999 metai		Absolutus pokytis Lt
		%		%				%		%	
MO PAJAMOS	5027225	98,76	5090428	100	-63203	-1,24	5027225	100,00	5090428	100	-63203
MO SAVIKAINA	4527075	99,00	4572808	100	-45733	-1,00	4527075	90,05	4572808	89,83	-45733
MO SAUSIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	500150	96,62	517620	100	-17470	-3,38	500150	9,95	517620	10,17	-17470
MO SAŪNAUDOS	621663	99,69	623588	100	-1925	-0,31	621663	12,37	623588	12,25	-1925
MO SAUSIS IR ADMINISTRACINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-121513	114,67	-105968	100	-15545	14,67	-121513	-2,42	-105968	-2,08	-15545
MO SAUSIS IR INVESTICINĖ VEIKLA	11017		0	100	11017	-100,00	11017	0,22	0		11017
MO SAUSIS				100	0	-100,00					
MO SAUSIS				100	0	-100,00					
MO SAUSIS IR INVESTICINĖ VEIKLA	40725	129,30	31497	100	9228	29,30	40725	0,81	31497	0,62	9228
MO SAUSIS	40725	129,30	31497	100	9228	29,30	40725	0,81	31497	0,62	9228
MO SAUSIS				100	0	-100,00					
MO SAUSIS IR INVESTICINĖ VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-69771	93,69	-74471	100	4700	-6,31	-69771	-1,39	-74471	-1,46	4700
MO SAUSIS IR INVESTICINĖ VEIKLA	-98602	882,74	-11170	100	-87432	782,74	-98602	-1,96	-11170	-0,22	-87432
MO SAUSIS	15731	1582,60	994	100	14737	1482,60	15731	0,31	994	0,02	14737
MO SAUSIS	114333	939,93	12164	100	102169	839,93	114333	2,27	12164	0,24	102169
MO SAUSIS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ INVESTICINĖ VEIKLA	-168373	196,60	-85641	100	-82732	96,60	-168373	-3,35	-85641	-1,68	-82732
MO SAUSIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-168373	196,60	-85641	100	-82732	96,60	-168373	-3,35	-85641	-1,68	-82732

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2001 M

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2001 metai		2000 metai		Absoliutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2001 metai		2000 metai		Absoliutus pokytis Lt
		%		%				%		%	
GRANDIO PAJAMOS	5377008	106,96	5027225	100	349783	6,96	5377008	100,00	5027225	100	349783
GRANDIO SAVIKAINA	4569066	100,93	4527075	100	41991	0,93	4569066	84,97	4527075	90,05	41991
GRANDIO PELNAS (NUOSTOLIAI)	807942	161,54	500150	100	307792	61,54	807942	15,03	500150	9,95	307792
GRANDIO SĄNAUDOS	713605	114,79	621663	100	91942	14,79	713605	13,27	621663	12,37	91942
GRANDIO ir administracinės VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	94337	-77,64	-121513	100	215850	-177,64	94337	1,75	-121513	-2,42	215850
GRANDIO VEIKLA	1573	14,28	11017	100	-9444	-85,72	1573	0,03	11017	0,24	-9444
GRANDIO				100	0	-100,00		0,00		0,00	0
GRANDIO				100	0	-100,00		0,00		0,00	0
GRANDIO IR INVESTICINĖ VEIKLA	56249	138,12	40725	100	15524	38,12	56249	1,05	40725	0,81	15524
GRANDIO	56249	138,12	40725	100	15524	38,12	56249	1,05	40725	0,81	15524
GRANDIO				100	0	-100,00		0,00		0,00	0
GRANDIO VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	152159	218,08	-69771	100	221930	-318,08	152159	2,83	-69771	-1,39	221930
GRANDIO VEIKLA	-1029	1,04	-98602	100	97573	-98,96	-1029	-0,02	-98602	-1,96	97573
GRANDIO	167	1,06	15731	100	-15564	-98,94	167	0,00	15731	0,31	-15564
GRANDIO	1196	1,05	114333	100	-113137	-98,95	1196	0,02	114333	2,27	-113137
GRANDIO (NUOSTOLIAI) PRIEŠ VEIKLĄ	151130	-89,76	-168373	100	319503	-189,76	151130	2,81	-168373	-3,35	319503
GRANDIO PELNAS (NUOSTOLIAI)	151130	-89,76	-168373	100	319503	-189,76	151130	2,81	-168373	-3,35	319503

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2002 M

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2002 metai		2001 metai		Absolutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2002 metai		2001 metai		Absolutus pokytis
		%		%				%		%	
VIMO PAJAMOS	5241969	97,49	5377008	100	-135039	-2,51	5241969	100,00	5377008	100	-135039
VIMO SAVIKAINA	4457474	97,56	4569066	100	-111592	-2,44	4457474	85,03	4569066	84,97	-111592
ASIS PELNAS (LIAI)	784495	97,10	807942	100	-23447	-2,90	784495	14,97	807942	15,03	-23447
OS SĄNAUDOS	781050	109,45	713605	100	67445	9,45	781050	14,90	713605	13,27	67445
rosios ir administracinės S VEIKLOS PELNAS (LIAI)	3445	3,65	94337	100	-90892	-96,35	3445	0,07	94337	1,75	-90892
VEIKLA	27095	1722,50	1573	100	25522	1622,50	27095	0,52	1573	0,03	25522
mos	45078			100	45078	-100,00	45078	0,86		0,00	45078
dos	17983			100	17983	-100,00	17983	0,34		0,00	17983
SINĖ IR INVESTICINĖ	33998	60,44	56249	100	-22251	-39,56	33998	0,65	56249	1,05	-22251
mos	33998	60,44	56249	100	-22251	-39,56	33998	0,65	56249	1,05	-22251
dos				100	0	-100,00		0,00		0,00	0
STINĖS VEIKLOS (NUOSTOLIAI)	64538	42,41	152159	100	-87621	-57,59	64538	1,23	152159	2,83	-87621
GOJI VEIKLA	-3259	316,72	-1029	100	-2230	216,72	-3259	-0,06	-1029	-0,02	-2230
tė	2209	1322,75	167	100	2042	1222,75	2209	0,04	167	0,00	2042
imai	5468	457,19	1196	100	4272	357,19	5468	0,10	1196	0,02	4272
S (NUOSTOLIAI) PRIEŠ TINIMĄ	61279	40,55	151130	100	-89851	-59,45	61279	1,17	151130	2,81	-89851
ASIS PELNAS (LIAI)	61279	40,55	151130	100	-89851	-59,45	61279	1,17	151130	2,81	-89851

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2003 M.

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2003 metai		2002 metai		Absoliutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2003 metai		2002 metai		Absoliutus pokytis
		%		%				%		%	
VIMAMO PAJAMOS	4467944	85,23	5241969	100	-774025	-14,77	4467944	100,00	5241969	100	0,00
VIMAMO SAVIKAINA	4298579	96,44	4457474	100	-158895	-3,56	4298579	96,21	4457474	85,03	11,17
GRASINAMASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	169365	21,59	784495	100	-615130	-78,41	169365	3,79	784495	14,97	-11,18
VEIKLOS SĄNAUDOS	981237	125,63	781050	100	200187	25,63	981237	21,96	781050	14,90	7,06
VEIKLOS PELNAS	0	0,00	3445	100	-3445	-100,00	0	0,00	3445	0,07	-0,07
VEIKLOS NUOSTOLIAI	-811872		0	100	-811872	-100,00	-811872	-18,17		0,00	-18,17
VEIKLA	33062	122,02	27095	100	5967	22,02	33062	0,74	27095	0,52	0,22
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ	76433	224,82	33998	100	42435	124,82		0,00		0,00	0,00
Į pajamos	76493	224,99	33998	100	42495	124,99	76493	1,71	33998	0,65	1,06
Sąnaudos	60		0	100	60	-100,00	60	0,00	0	0,00	0,00
GRASINAMASIS VEIKLOS PELNAS	0	0,00	64538	100	-64538	-100,00	0	0,00	64538	1,23	-1,23
GRASINAMASIS VEIKLOS NUOSTOLIAI	-702377		0	100	-702377	-100,00	-702377	-15,72	0	0,00	-15,72
ĮUTĖ	1541	70,05	2200	100	-659	-29,95	1541	0,16	2200	0,04	0,12
ĮUTIMAI	1230	22,49	5468	100	-4238	-77,51	1230	0,03	5468	0,10	-0,08
ĮUTIS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	0	0,00	61279	100	-61279	-100,00	0	0,00	61279	1,17	-1,17
ĮUTIMAI PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-702066		0	100	-702066	-100,00	-702066	-15,71	0	0,00	-15,71
ĮUTIS PELNAS	0	0,00	61279	100	-61279	-100,00	0	0,00	61279	1,17	-1,17
ĮUTIS TYMUI	0	0,00	61279	100	-61279	-100,00	0	0,00	61279	1,17	-1,17
ĮUTIS NUOSTOLIS	-702066		0	100	-702066	-100,00	-702066	-15,71	0	0	0,00

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansiniais duomenimis.

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2004 M.

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2004 metai		2003 metai		Absolius	Santykinis	2004 metai		2003 metai		Absol.
		%		%	pokytis Lt	pokytis %		%		%	poky
IMO PAJAMOS	5089702	113,92	4467944	100	621758	13,92	5089702	100,00	4467944	100	621
IMO SAVIKAINA	4566585	106,23	4298579	100	268006	6,23	4566585	89,72	4298579	89,72	268
ASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	523117	308,87	169365	100	353752	208,87	523117	10,28	169365	3,79	353
S SAUDAUS	1171734	119,41	981237	100	190497	19,41	1171734	23,02	981237	21,96	190
osios ir administracinės	1171734	119,41	981237	100	190497	19,41	1171734	23,02	981237	21,96	190
VEIKLOS PELNAS											
IAI)	-648617	79,89	-811872	100	163255	-20,11	-648617	-12,74	-811872	18,17	163
EIKLA	90692	274,31	33062	100	57630	174,31	90692	1,78	33062	0,74	576
os	107786	162,96	66144	100	41642	62,96	107786	2,12	66144	1,48	416
dos	17094	51,67	33082	100	-15988	-48,33	17094	0,34	33082	0,74	-15
SINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	11389	14,90	76433	100	-65044	-85,10	11389	0,22	76433	1,71	-65
os	11569	15,12	76493	100	-64924	-84,88	11569	0,23	76493	1,71	-64
dos	180	300,00	60	100	120	200,00	180	0,004	60	0,00	12
TINĖS VEIKLOS PELNAS											
IAI)	-546536	77,81	-702377	100	155841	-22,19	-546536	-10,74	-702377	15,72	155
TĖ	0	0,00	1541	100	-1541	0,00	0	0,00	1541	0,03	-15
MAI	0	0,00	1230	100	-1230	0,00	0	0,00	1230	0,03	-12
S (NUOSTOLIAI) PRIEŠ											
TINIMĄ	-546536	77,85	-702066	100	155530	-22,15	-546536	-10,74	-702066	15,71	155
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-546536	77,85	-702066	100	155530	-22,15	-546536	-10,74	-702066	15,71	155

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2005 M.

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2005 metai		2004 metai		Absoliutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2005 metai		2004 metai		Absoli pokyti
		%		%				%		%	
MO PAJAMOS	5462895	107,33	5089702	100	373193	7,33	5462895	100,00	5089702	100	0,00
MO SAVIKAINA	4746159	103,93	4566585	100	179574	3,93	4746159	86,88	4566585	89,72	-2,88
SIS PELNAS (AI)	716736	137,01	523117	100	193619	37,01	716736	13,12	523117	10,28	2,84
S SAŃAUDOS	1619729	138,23	1171734	100	447995	38,23	1619729	29,65	1171734	23,02	6,63
osios ir administracinės	1619729	138,23	1171734	100	447995	38,23	1619729	29,65	1171734	23,02	6,63
VEIKLOS PELNAS (AI)	-902993	139,22	-648617	100	-254376	39,22	-902993	-16,53	-648617	12,74	-3,79
EIKLA	20060	22,12	90692	100	-70632	-77,88	20060	0,37	90692	1,78	-1,41
os	45315	42,04	107786	100	-62471	-57,96	45315	0,83	107786	2,12	-1,29
os	25255	147,74	17094	100	8161	47,74	25255	0,46	17094	0,34	0,12
GINĖ IR INVESTICINĖ	11195	98,30	11389	100	-194	-1,70	11195	0,20	11389	0,22	-0,02
os	11288	97,57	11569	100	-281	-2,43	11288	0,21	11569	0,23	-0,02
dos	93	51,67	180	100	-87	-48,33	93	0,00	180	0,00	0,00
TINĖS VEIKLOS PELNAS (AI)	-871738	159,50	-546536	100	-325202	59,50	-871738	-15,96	-546536	10,74	-5,22
(NUOSTOLIAI) PRIEŠ INIMĄ	-871738	159,50	-546536	100	-325202	59,50	-871738	-15,96	-546536	10,74	-5,22
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-871738	159,50	-546536	100	-325202	59,50	-871738	-15,96	-546536	10,74	-5,22

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2006 M

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2006 metai		2005 metai		Absoliutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2006 metai		2005 metai		Absolutus pokytis
		%		%				%		%	
MO PAJAMOS	5911779	108,22	5462895	100	448884	8,22	5911779	100,00	5462895	100	0,
MO SAVIKAINA	5381732	113,39	4746159	100	635573	13,39	5381732	91,03	4746159	86,88	4,
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	530047	73,95	716736	100	-186689	-26,05	530047	8,97	716736	13,12	-4,
S SAŃAUDOS	1317900	81,37	1619729	100	-301829	-18,63	1317900	22,29	1619729	29,65	-7,
sisios ir administracinės	1317900	81,37	1619729	100	-301829	-18,63	1317900	22,29	1619729	29,65	-7,
VEIKLOS PELNAS (AI)	-787853	87,25	-902993	100	115140	-12,75	-787853	-13,33	-902993	16,53	3,
IKLA	40228	200,54	20060	100	20168	100,54	40228	0,68	20060	0,37	0,
os	51601	113,87	45315	100	6286	13,87	51601	0,87	45315	0,83	0,
os	11373	45,03	25255	100	-13882	-54,97	11373	0,19	25255	0,46	-0,
INĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	11527	102,97	11195	100	332	2,97	11527	0,19	11195	0,20	-0,
os	11532	102,16	11288	100	244	2,16	11532	0,20	11288	0,21	-0,
dos	5	5,38	93	100	-88	-94,62	5	0,0001	93	0,00	0,
FINĖS VEIKLOS PELNAS (AI)	-736098	84,44	-871738	100	135640	-15,56	-736098	-12,45	-871738	15,96	3,
(NUOSTOLIAI) PRIEŠ	-736098	84,44	-871738	100	135640	-15,56	-736098	-12,45	-871738	15,96	3,
INIMĄ	-736098	84,44	-871738	100	135640	-15,56	-736098	-12,45	-871738	15,96	3,
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-736098	84,44	-871738	100	135640	-15,56	-736098	-12,45	-871738	15,96	3,

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2007 M

	<i>Horizontalioji</i>						<i>Vertikali</i>				
	2007 metai		2006 metai		Absoliutus pokytis Lt	Santykinis pokytis %	2007 metai		2006 metai		Absol. pok.
		%		%				%		%	
MO PAJAMOS	6231982	105,42	5911779	100	320203	5,42	6231982	100,00	5911779	100	0,
MO SAVIKAINA	5605246	104,15	5381732	100	223514	4,15	5605246	89,94	5381732	91,03	-1,
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	626736	118,24	530047	100	96689	18,24	626736	10,06	530047	8,97	1,
S SAŃAUDOS	1535193	116,49	1317900	100	217293	16,49	1535193	24,63	1317900	22,29	2,
isios ir administracinės	1535193	116,49	1317900	100	217293	16,49	1535193	24,63	1317900	22,29	2,
VEIKLOS PELNAS (AI)	-908457	115,31	-787853	100	-120604	15,31	-908457	-14,58	-787853	13,33	-1,
IKLA	73896	183,69	40228	100	33668	83,69	73896	1,19	40228	0,68	0,
os	102525	198,69	51601	100	50924	98,69	102525	1,65	51601	0,87	0,
os	28629	251,73	11373	100	17256	151,73	28629	0,46	11373	0,19	0,
INĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	12061	104,63	11527	100	534	4,63	12061	0,19	11527	0,19	0,
os	12238	106,12	11532	100	706	6,12	12238	0,20	11532	0,20	0,
dos	177	3540,00	5	100	172	3440,00	177	0,00	5	0,00	0,
INĖS VEIKLOS PELNAS (AI)	-822500	111,74	-736098	100	-86402	11,74	-822500	-13,20	-736098	12,45	-0,
(NUOSTOLIAI) PRIEŠ INIMĄ	-822500	111,74	-736098	100	-86402	11,74	-822500	-13,20	-736098	12,45	-0,
SIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-822500	111,74	-736098	100	-86402	11,74	-822500	-13,20	-736098	12,45	-0,

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ BALANSAS 2003 - 2006 M.

–il. Nr.	TURTAS	2003 metai	2004 metai	2005 metai	2006 m.
A.	<i>Ilgalaikis turtas</i>	17042134	17689353	25317940	36295
I.	Nematerialusis turtas	57165	67059	38783	375
I.1.	Programinė įranga	9676	49619	37741	375
I.2.	Kitas nematerialusis turtas	47489	17440	1042	
II.	Materialusis turtas	15690288	16694944	24724149	36000
II.1.	Žemė			6989178	7083
II.2.	Pastatai ir statiniai	6335567	6798576	8290250	8028
II.3.	Mašinos ir įrengimai	7716719	8482771	278563	2637
II.4.	Transporto priemonės	321331	312639	289266	2323
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	301578	288238	2267319	1686
II.6.	Nebaigta statyba	1015093	812720	6609573	3530
III.	Finansinis turtas	1294681	927350	555008	2579
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	1294681	927350	555008	2579
B.	<i>Trumpalaikis turtas</i>	5983402	4644130	3491534	4083
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2267656	2318721	681159	7380
I.1.	Atsargos	711432	776225	681159	7380
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	711432	776225	681159	7380
I.1.2.	Išankstiniai apmokėjimai	25262	4886		
I.1.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys	1530962	1537610		
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	2413790	1993930	1983910	2610
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	2298215	1993930	1936103	2128
II.3.	Kitos gautinos sumos	115575		47807	4825
IV.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1301956	331479	826465	7344
	Turto iš viso:	23025536	22333483	28809474	40382

C.	Nuosavas kapitalas	15180740	14771496	14814962	151508
I.	Kapitalas	20273327	20273327	20273327	206063
I.1.	Įstatinis (pasirašytasis)	20273327	20273327	20273327	206063
III.	Rezervai	114136	114136	114136	11413
III.1.	Privalomasis	114136	114136	114136	11413
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5206723	-5615967	-5572501	-55695
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	292056	-409244	43466	2921
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5498779	-5206723	-5615967	-55725
D.	Dotacijos, subsidijos			6520732	162205
E.	Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų	7844796	7561988	7473780	90108
I.	Po vienerių metų mokėtinų sumų	6561492	6825683	6643910	46233
I.1.	Finansinės skolos	29492	6761	6643910	46233
I.2.	Kitos finansinės skolos	29492	6761		
I.3.	Kitos mokėtinų sumų ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6532000	6818922		
II.	Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1283304	736305	829870	43875
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	368000	36800
II.3.	Skolos tiekėjams	808751	330224	392939	39453
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	7333	10366	8808	1666
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	99220	27715	60018	
II.8.	Kitos mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai			105	5748
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	23025536	22333483	28809474	403822

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2004

STRAIPSNIAI	Horizontalioji					Vertikali				
	2004 metai	2003 metai	Absolūtus pokytis	Santykinis pokytis	Santykinis pokytis	2004 metai	2003 metai	2004 metai	2003 metai	Absolūtus pokytis
								%	%	
DIRBAVIMO PAJAMOS	5695632	5578772	116860	2,09	4673,89	5695632	100	5578772	100	116860
DIRBAVIMO SAVIKAINA	4378499	4413095	-34596	-0,78	-12856,08	4378499	76,87	4413095	79,11	-34596
GRANDRĖŠIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1317133	1165677	151456	12,99	669,65	1317133	23,13	1165677	20,89	151456
VEIKLOS ŠAUNAUDOS	1509414	1356063	153351	11,31	784,29	1509414	26,50	1356063	24,31	153351
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-192281	-190386	-1895	1,00	9946,75	-192281	-3,38	-190386	-3,41	-1895
NEVEIKLA	79537	78336	1201	1,53	6422,56	79537	1,40	78336	1,40	1201
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-296500	404106	-700606	-173,37	-157,68	-296500	-5,21	404106	7,24	-700606
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-409244	292056	-701300	-240,13	-141,64	-409244	-7,19	292056	5,24	-701300
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ MOKESTINIMĄ	-409244	292056	-701300	-240,13	-141,64	-409244	-7,19	292056	5,24	-701300
GRANDRĖŠIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-409244	292056	-701300	-240,13	-141,64	-409244	-7,19	292056	5,24	-701300

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2005

STRAIPSNIAI	<i>Horizontalioji</i>				<i>Vertikali</i>				
	2005 metai	2004 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis	2005 metai		2004 metai		Absoliutus pokytis
						%		%	
DAVIMO PAJAMOS	6082400	5695632	386768	6,79	6082400	100	5695632	100	386768
DAVIMO SAVIKAINA	4713856	4378499	335357	7,66	4713856	77,50	4378499	76,87	335357
GRANDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1368544	1317133	51411	3,90	1368544	22,50	1317133	23,13	51411
VEIKLOS ŠAUNAUDOS	1551582	1509414	42168	2,79	1551582	25,51	1509414	26,50	42168
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-183038	-192281	9243	-4,81	-183038	-3,01	-192281	-3,38	9243
VEIKLA	102932	79537	23395	29,41	102932	1,69	79537	1,40	23395
VEIKLA IR INVESTICINĖ VEIKLA	123572	-296500	420072	-141,68	123572	2,03	-296500	-5,21	420072
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	43466	-409244	452710	-110,62	43466	0,71	-409244	-7,19	452710
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ MOKĖJIMĄ	43466	-409244	452710	-110,62	43466	0,71	-409244	-7,19	452710
VEIKLOS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	43466	-409244	452710	-110,62	43466	0,71	-409244	-7,19	452710

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

HORIZONTALIOJI - VERTIKALIOJI UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNO (NUOSTOLIO) ANALIZĖ 2006

STRAIPSNIAI	Horizontalioji				Vertikali				
	2006 metai	2005 metai	Absolutus pokytis	Santykinis pokytis	2006 metai		2005 metai		Absolutus pokytis
						%		%	
GRAVIMO PAJAMOS	6186147	6082400	103747	1,71	6186147	100	6082400	100	103747
GRAVIMO SAVIKAINA	4943302	4713856	229446	4,87	4943302	79,91	4713856	77,50	229446
GRANDRĖSIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1242845	1368544	-125699	-9,18	1242845	20,09	1368544	22,50	-125699
VEIKLOS SAŃAUDOS	1724536	1551582	172954	11,15	1724536	27,88	1551582	25,51	172954
GRANDRĖSIS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-481691	-183038	-298653	163,16	-481691	-7,79	-183038	-3,01	-298653
VEIKLA	482623	102932	379691	368,88	482623	7,80	102932	1,69	379691
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1989	123572	-121583	-98,39	1989	0,03	123572	2,03	-121583
GRANDRĖSIS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2921	43466	-40545	-93,28	2921	0,05	43466	0,71	-40545
GRANDRĖSIS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIĖŠ MOKESTINIMĄ	2921	43466	-40545	-93,28	2921	0,05	43466	0,71	-40545
GRANDRĖSIS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2921	43466	-40545	-93,28	2921	0,05	43466	0,71	-40545

Saltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ PELNINGUMO RODIKLIAI, LITAIŠ

Rodiklis	1999m.	2000 m.	2001m.	2002m.	2003m.	2004m.	2005m.	2006m.
trasis pelningumas	0,102	0,099	0,150	0,150	0,038	0,103	0,131	0,090
los pelningumas	-0,021	-0,024	0,018	0,001	-0,182	-0,127	-0,165	-0,133
tinės veiklos pelningumas	-0,015	-0,014	0,028	0,012	-0,157	-0,107	-0,160	-0,125
kaitinių metų pelningumas	-0,017	-0,033	0,028	0,012	-0,157	-0,107	-0,160	-0,125
asis pardavimų pelningumas	-0,017	-0,033	0,028	0,012	-0,157	-0,107	-0,160	-0,125
avo kapitalo pelningumas	-0,004	-0,009	0,008	0,003	-0,035	-0,027	-0,041	-0,040
o pelningumas	-0,004	-0,009	0,007	0,003	-0,036	-0,028	-0,045	-0,040

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ UAB “TELŠIŲ VANDENYS”

L. BERSTEIN SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
1999	-0,005	-0,017	0,283
2000	-0,010	-0,034	0,290
2001	0,040	0,128	0,315
2002	0,004	0,012	0,307
2003	-0,043	-0,157	0,273
2004	-0,033	-0,107	0,311
2005	-0,051	-0,160	0,317
2006	-0,044	-0,125	0,352
2007	-0,049	-0,132	0,373
R. SCHATTKE SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
1999	0,029	0,102	0,283
2000	0,029	0,099	0,290
2001	0,047	0,150	0,313
2002	0,046	0,150	0,307
2003	0,010	0,038	0,273
2004	0,032	0,103	0,311
2005	0,042	0,131	0,317
2006	0,352	0,090	0,352
2007	0,373	0,101	0,373
R. WILSON SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
1999	0,026	0,102	0,253
2000	0,025	0,099	0,254
2001	0,040	0,150	0,267
2002	0,039	0,150	0,259
2003	0,009	0,038	0,230
2004	0,027	0,103	0,263
2005	0,037	0,131	0,283
2006	0,029	0,090	0,320

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ PELNINGUMO RODIKLIAI, LITAIŠ

Rodiklis	2003m.	2004m.	2005m.	2006m.
Bendrasis pelningumas	0,21	0,23	0,23	0,20
Veiklos pelningumas	-0,034	-0,034	-0,030	-0,08
Įprastinės veiklos pelningumas	0,052	-0,072	0,007	0,0005
Ataskaitinių metų pelningumas	0,052	-0,072	0,007	0,0005
Grynasis pardavimų pelningumas	0,052	-0,072	0,007	0,0005
Nuosavo kapitalo pelningumas	0,019	-0,028	0,003	0,0002
Turto pelningumas	0,013	-0,018	0,002	0,0001

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

TURTO PELNINGUMO PIRAMIDINĖ ANALIZĖ UAB “MAŽEIKIŲ VANDENYS”

L. BERSTEIN SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
2003	0,01	0,05	0,24
2004	-0,02	-0,07	0,26
2005	0,002	0,007	0,21
2006	0,0001	0,0005	0,17
R. SCHATTKE SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
2003	0,07	0,21	0,33
2004	0,07	0,23	0,32
2005	0,05	0,23	0,24
2006	0,03	0,20	0,17
R. WILSON SCHEMA			
metai	turto pelningumas	pardavimų pelningumas	turto apyvartumas
2003	0,05	0,21	0,26
2004	0,06	0,23	0,27
2005	0,05	0,23	0,22
2006	0,03	0,20	0,15

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis įmonės finansinėmis ataskaitomis

BANKROTO NUMATYMO MODELIO REIKŠMĖS

Mokumo laipsnis	Įmonių finansinė būklė	Nemokumo galimybė	Įmonės reorganizavimo tipas
I	Įmonės su aukštais mokumo reitingais	0,02 (0,00-0,12)	Nėra jokio būtinumo reorganizuoti
II	Finansiškai stabilios įmonės	0,20 (0,12-0,34)	Nereikia reorganizuoti ar daryti pertvarkymus įmonės viduje
III	Galimos nemokios įmonės	0,41 (0,3-0,72)	Reorganizavimas arba aiškios patobulinimo veiksnių strategijos sudarymas
IV	Nemokios arba laikinai nemokios įmonės	0,68 (0,55-1,00)	Reorganizavimas siekiant išvengti bankroto
V	Nemokios įmonės	0,81 (0,68-1,00)	Bankroto procedūra, nemokios įmonės likvidavimas

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2000 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2000 metai	%	1999 metai	%	Pasikeitimas	
Ilgalaikis turtas	17351471	96,51	17978683	100	-627212	-3,49
I. Savikaina	0		0	100	0	
II. Nematerialus turtas	39021	470,93	8286	100	30735	370,93
III. Materialusis turtas	17312450	96,34	17970397	100	-657947	-3,66
III. 1. Žemė				100	0	
III. 2. Pastatai	4145479	108,76	3811540	100	333939	8,76
III. 3. Statiniai ir mašinos	11351482	198,77	5710938	100	5640544	98,77
III. 4. Transporto priemonės	182893	87,72	208493	100	-25600	-12,28
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1570746	19,15	8201198	100	-6630452	-80,85
III. 6. Kitas materialus turtas	50069	134,40	37254	100	12815	34,40
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	11781	1209,55	974	100	10807	1109,55
IV. Ilgalaikis finansinis turtas	0		0	100	0	
V. Po vienerių metų gautinos sumos	0		0	100	0	
Trumpalaikis turtas	2446509	113,19	2161353	100	285156	13,19
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	486972	107,86	451474	100	35498	7,86
I. 1. Atsargos	349206	77,35	451474	100	-102268	-22,65
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	137766		0	100	137766	
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1705248	117,65	1449409	100	255839	17,65
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1684189	116,62	1444194	100	239995	16,62
II. 2. Kitos gautinos sumos	21059	403,82	5215	100	15844	303,82
III. Investicijos ir terminuotieji indėliai	0		0	100	0	
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	254289	97,63	260470	100	-6181	-2,37
Sukauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	0		0	100	0	
Turtas iš viso	19797980	98,30	20140036	100	-342056	-1,70
Kapitalas ir rezervai	19546085	99,15	19714458	100	-168373	-0,85
I. Kapitalas	19689111	102,33	19240800	100	448311	2,33
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19689111	102,33	19240800	100	448311	2,33
II, Rezervai	72346	13,90	520657	100	-448311	-86,10
II. 1 Paskirstytini	72346	13,90	520657	100	-448311	-86,10
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-215372	458,25	-46999	100	-168373	358,25
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	251895	59,19	425578	100	-173683	-40,81
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	23921	13,87	172469	100	-148548	-86,13
I. 1. Tiekėjams	23921	13,87	172469	100	-148548	-86,13
II. I Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	0		0	100	0	
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	227761	89,99	253109	100	-25348	-10,01
III. 1. Mokesčiai	89425	77,08	116020	100	-26595	-22,92
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	138336	100,91	137089	100	1247	0,91
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	213		0	100	213	
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19797980	98,30	20140036	100	-342056	-1,70

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2001 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2001 m.	%	2000 m.	%	pasikeitimas	
Ilgalaikis turtas	17169603	98,95	17351471	100	-181868	-1,05
I. Savikaina	0		0		0	0,00
II. Nematerialus turtas	29452	75,48	39021	100	-9569	-24,52
III. Materialusis turtas	17140151	99,00	17312450	100	-172299	-1,00
III. 1. Žemė					0	0,00
III.2. Pastatai	4046052	97,60	4145479	100	-99427	-2,40
III. 3. Statiniai ir mašinos	10882566	95,87	11351482	100	-468916	-4,13
III. 4. Transporto priemonės	218767	119,61	182893	100	35874	19,61
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1535663	97,77	1570746	100	-35083	-2,23
III. 6. Kitas materialusis turtas	66132	132,08	50069	100	16063	32,08
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	390971	3318,66	11781	100	379190	3218,66
IV. Ilgalaikis finansinis turtas	0		0		0	0,00
V. Po vienerių metų gautinos sumos	0		0		0	0,00
Trumpalaikis turtas	2992707	122,33	2446509	100	546198	22,33
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	699290	143,60	486972	100	212318	43,60
I.1. Atsargos	335691	96,13	349206	100	-13515	-3,87
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	363599	263,93	137766	100	225833	163,93
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1773396	104,00	1705248	100	68148	4,00
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1752513	104,06	1684189	100	68324	4,06
II. 2. Kitos gautinos sumos	20883	99,16	21059	100	-176	-0,84
III. Investicijos ir terminuotieji indėliai	0		0		0	0,00
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	520021	204,50	254289	100	265732	104,50
Sukauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	198		0		198	0,00
Turtas iš viso	20162508	101,84	19797980	100	364528	1,84
Kapitalas ir rezervai	19869931	101,66	19546085	100	323846	1,66
I. Kapitalas	19689111	100,00	19689111	100	0	0,00
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19689111	100,00	19689111	100	0	0,00
II, Rezervai	245062	338,74	72346	100	172716	238,74
II. 1 Paskirstytini	245062	338,74	72346	100	172716	238,74
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-64242	29,83	-215372	100	151130	-70,17
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	292577	116,15	251895	100	40682	16,15
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	42517	177,74	23921	100	18596	77,74
I. 1. Tiekėjams	42517	177,74	23921	100	18596	77,74
II.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	937		0		937	0,00
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	247030	108,46	227761	100	19269	8,46
III. 1. Mokesčiai	102877	115,04	89425	100	13452	15,04
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	144153	104,20	138336	100	5817	4,20
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2093	982,63	213	100	1880	882,63
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	20162508	101,84	19797980	100	364528	1,84

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2002 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2002 metai		2001 metai		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
		%		%		
Ilgalaikis turtas	17062967	99,38	17169603	100	-106636	-0,62
I. Savikaina			0			0,00
II. Nematerialus turtas	7588	25,76	29452	100	-21864	-74,24
III. Materialusis turtas	17055379	99,51	17140151	100	-84772	-0,49
III.2. Pastatai	4437944	109,69	4046052	100	391892	9,69
III. 3. Statiniai ir mašinos	10302318	94,67	10882566	100	-580248	-5,33
III. 4. Transporto priemonės	169295	77,39	218767	100	-49472	-22,61
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1952737	127,16	1535663	100	417074	27,16
III. 6. Kitas materialusis turtas	70449	106,53	66132	100	4317	6,53
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	122636	31,37	390971	100	-268335	-68,63
Trumpalaikis turtas	3175434	106,11	2992707	100	182727	6,11
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	487937	69,78	699290	100	-211353	-30,22
I.1. Atsargos	399361	118,97	335691	100	63670	18,97
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	88576	24,36	363599	100	-275023	-75,64
II. Per vienerius metus gautinos sumos	2036353	114,83	1773396	100	262957	14,83
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	2032543	115,98	1752513	100	280030	15,98
II. 2. Kitos gautinos sumos	3810	18,24	20883	100	-17073	-81,76
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	65114	12,52	520021	100	-454907	-87,48
Sukauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	21560	10888,89	198	100	21362	10788,89
Turtas iš viso	20259961	100,48	20162508	100	97453	0,48
Kapitalas ir rezervai	19930026	100,30	19869931	100	60095	0,30
I. Kapitalas	19930024	101,22	19689111	100	240913	1,22
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19930024	101,22	19689111	100	240913	1,22
II, Rezervai	114965	46,91	245062	100	-130097	-53,09
II. 1 Paskirstytini	114965	46,91	245062	100	-130097	-53,09
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2963	4,61	-64242	100	61279	-95,39
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	329935	112,77	292577	100	37358	12,77
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	46109	108,45	42517	100	3592	8,45
I. 1. Tiekėjams	46109	108,45	42517	100	3592	8,45
II.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	22443	2395,20	937	100	21506	2295,20
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	261085	105,69	247030	100	14055	5,69
III. 1. Mokesčiai	119090	115,76	102877	100	16213	15,76
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	141995	98,50	144153	100	-2158	-1,50
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	298	14,24	2093	100	-1795	-85,76
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	20259961	100,48	20162508	100	97453	0,48

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2003 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2003 metai		2002 metai		Absolutus pokytis	Santykinis pokytis
		%		%		
Ilgalaikis turtas	16543900	96,96	17062967	100	-519067	-3,04
II. Nematerialus turtas	19512	257,14	7588	100	11924	157,14
III. Materialusis turtas	16524388	96,89	17055379	100	-530991	-3,11
III.2. Pastatai	5022475	113,17	4437944	100	584531	13,17
III. 3. Statiniai ir mašinos	9894022	96,04	10302318	100	-408296	-3,96
III. 4. Transporto priemonės	155182	91,66	169295	100	-14113	-8,34
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1360237	69,66	1952737	100	-592500	-30,34
III. 6. Kitas materialusis turtas	92472	131,26	70449	100	22023	31,26
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai		0,00	122636	100	-122636	-100,00
Trumpalaikis turtas	2927150	92,18	3175434	100	-248284	-7,82
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	388476	79,62	487937	100	-99461	-20,38
I.1. Atsargos	371752	93,09	399361	100	-27609	-6,91
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	16724	18,88	88576	100	-71852	-81,12
II. Per vienerius metus gautinos sumos	2142890	105,23	2036353	100	106537	5,23
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	2141056	105,34	2032543	100	108513	5,34
II. 2. Kitos gautinos sumos	1834	48,14	3810	100	-1976	-51,86
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	395784	607,83	65114	100	330670	507,83
Sukauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	13790	63,96	21560	100	-7770	-36,04
Turtas iš viso	19484840	96,17	20259961	100	-775121	-3,83
Kapitalas ir rezervai	19222001	96,45	19930026	100	-708025	-3,55
I. Kapitalas	19818024	99,44	19930024	100	-112000	-0,56
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	99,44	19930024	100	-112000	-0,56
II. Akcijų priedai	103809			100	103809	-100,00
II, Rezervai	5197	4,52	114965	100	-109768	-95,48
II. 1 Paskirstytini	5197	4,52	114965	100	-109768	-95,48
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-705029	23794,43	-2963	100	-702066	23694,43
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	17199			100	17199	-100,00
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	245640	74,45	329935	100	-84295	-25,55
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	23681	51,36	46109	100	-22428	-48,64
I. 1. Tiekėjams	23681	51,36	46109	100	-22428	-48,64
II.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	4597	20,48	22443	100	-17846	-79,52
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	217277	83,22	261085	100	-43808	-16,78
III. 1. Mokesčiai	87258	73,27	119090	100	-31832	-26,73
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	130019	91,57	141995	100	-11976	-8,43
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	85	28,52	298	100	-213	-71,48
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19484840	96,17	20259961	100	-775121	-3,83

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2004 metai		2003 metai		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
		%		%		
Ilgalaikis turtas	16372828	98,97	16543900	100	-171072	-1,03
II. Nematerialus turtas	43695	223,94	19512	100	24183	123,94
I. 1. Plėtros darbai	25265	191,76	13175	100	12090	91,76
I. 2. Programinė įranga	18430	290,83	6337	100	12093	190,83
III. Materialusis turtas	16329133	98,82	16524388	100	-195255	-1,18
III.2. Pastatai ir statiniai	14756178	293,80	5022475	100	9733703	193,80
III. 3. Mašinos ir įrengimai	735741	7,44	9894022	100	-9158281	-92,56
III. 4. Transporto priemonės	169427	109,18	155182	100	14245	9,18
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	541322	39,80	1360237	100	-818915	-60,20
III. 6. Kitas materialusis turtas	82532	89,25	92472	100	-9940	-10,75
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	43933	100,00	0	100	43933	0,00
Trumpalaikis turtas	2999498	102,47	2927150	100	72348	2,47
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	584814	145,38	402266	100	182548	45,38
I.1. Atsargos	408732	109,95	371752	100	36980	9,95
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	176082	577,05	30514	100	145568	477,05
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1418354	66,19	2142890	100	-724536	-33,81
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1405925	65,67	2141056	100	-735131	-34,33
II. 2. Kitos gautinos sumos	12429	677,70	1834	100	10595	577,70
IV. Grynai pinigai sąskaitoje ir kasoje	996330	251,74	395784	100	600546	151,74
Turtas iš viso	19372326	99,42	19484840	100	-112514	-0,58
Nuosavas kapitalas	19287600	100,34	19222001	100	65599	0,34
I. Kapitalas	20533968	103,61	19818024	100	715944	3,61
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	100,00	19818024	100	0	0,00
II. Akcijų priedai	715944	689,67	103809	100	612135	589,67
II, Rezervai	5197	100,00	5197	100	0	0,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-1251565	177,52	-705029	100	-546536	77,52
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-546536	77,85	-702066	100	155530	-22,15
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-705029	23794,43	-2963	100	-702066	23694,43
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	11793	68,57	17199	100	-5406	-31,43
Mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	72933	29,69	245640	100	-172707	-70,31
I. Skolos tiekėjams	23568	99,52	23681	100	-113	-0,48
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	2134	46,42	4597	100	-2463	-53,58
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	443	0,34	130019	100	-129576	-99,66
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	46788	53,57	87343	100	-40555	-46,43
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19372326	99,42	19484840	100	-112514	-0,58

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2005 metai		2004 metai		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
		%		%		
Ilgalaikis turtas	17217454	105,16	16372828	100	844626	5,16
II. Nematerialus turtas	102941	235,59	43695	100	59246	135,59
I. 1. Plėtros darbai	70043	277,23	25265	100	44778	177,23
I. 2. Programinė įranga	32898	178,50	18430	100	14468	78,50
III. Materialusis turtas	17114513	104,81	16329133	100	785380	4,81
III.2. Pastatai ir statiniai	15176969	102,85	14756178	100	420791	2,85
III. 3. Mašinos ir įrengimai	673607	91,55	735741	100	-62134	-8,45
III. 4. Transporto priemonės	606558	358,01	169427	100	437131	258,01
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	573664	105,97	541322	100	32342	5,97
III. 6. Kitas materialusis turtas	63245	76,63	82532	100	-19287	-23,37
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai ai	20470	46,59	43933	100	-23463	-53,41
Trumpalaikis turtas	2182123	72,75	2999498	100	-817375	-27,25
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	549254	93,92	584814	100	-35560	-6,08
I.1. Atsargos	525717	128,62	408732	100	116985	28,62
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	23537	13,37	176082	100	-152545	-86,63
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1018073	71,78	1418354	100	-400281	-28,22
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	988628	70,32	1405925	100	-417297	-29,68
II. 2. Kitos gautinos sumos	29445	236,91	12429	100	17016	136,91
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	614796	61,71	996330	100	-381534	-38,29
Turtas iš viso	19399577	100,14	19372326	100	27251	0,14
Nuosavas kapitalas	19096495	99,01	19287600	100	-191105	-0,99
I. Kapitalas	21214601	103,31	20533968	100	680633	3,31
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	100,00	19818024	100	0	0,00
II. Akcijų priedai	1396577	195,07	715944	100	680633	95,07
II, Rezervai	5197	100,00	5197	100	0	0,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2123303	169,65	-1251565	100	-871738	69,65
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-871738	159,50	-546536	100	-325202	59,50
III. 2. Ankstesnių metų perlų (nuostoliai)	-1251565	177,52	-705029	100	-546536	77,52
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	8650	73,35	11793	100	-3143	-26,65
Mokėtinos sumos ir trumpalaikiai mai (per vienerius metus)	294432	403,70	72933	100	221499	303,70
I. Skolos tiekėjams	230560	978,28	23568	100	206992	878,28
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	15020	703,84	2134	100	12886	603,84
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	166	37,47	443	100	-277	-62,53
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai imai	48686	104,06	46788	100	1898	4,06
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš	19399577	100,14	19372326	100	27251	0,14

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2006	%	2005		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
	metai		metai	%		
Ilgalaikis turtas	16795030	97,55	17217454	100	-422424	-2,45
II. Nematerialus turtas	105030	102,03	102941	100	2089	2,03
I. 1. Plėtros darbai	77316	110,38	70043	100	7273	10,38
I. 2. Programinė įranga	27714	84,24	32898	100	-5184	-15,76
III. Materialusis turtas	16690000	97,52	17114513	100	-424513	-2,48
III.2. Pastatai ir statiniai	14833729	97,74	15176969	100	-343240	-2,26
III. 3. Mašinos ir įrengimai	508757	75,53	673607	100	-164850	-24,47
III. 4. Transporto priemonės	600229	98,96	606558	100	-6329	-1,04
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	620036	108,08	573664	100	46372	8,08
III. 6. Kitas materialusis turtas	55389	87,58	63245	100	-7856	-12,42
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	71860	351,05	20470	100	51390	251,05
Trumpalaikis turtas	1788938	81,98	2182123	100	-393185	-18,02
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	460881	83,91	549254	100	-88373	-16,09
I.1. Atsargos	442793	84,23	525717	100	-82924	-15,77
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	18088	76,85	23537	100	-5449	-23,15
II. Per vienerius metus gautinos sumos	885033	86,93	1018073	100	-133040	-13,07
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	866410	87,64	988628	100	-122218	-12,36
II. 2. Kitos gautinos sumos	18623	63,25	29445	100	-10822	-36,75
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	443024	72,06	614796	100	-171772	-27,94
Turtas iš viso	18583968	95,80	19399577	100	-815609	-4,20
Nuosavas kapitalas	18396204	96,33	19096495	100	-700291	-3,67
I. Kapitalas	21250408	100,17	21214601	100	35807	0,17
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	100,00	19818024	100	0	0,00
II. Akcijų priedai	1432384	102,56	1396577	100	35807	2,56
II, Rezervai	5197	100,00	5197	100	0	0,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2859401	134,67	-2123303	100	-736098	34,67
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-736098	84,44	-871738	100	135640	-15,56
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-2123303	169,65	-1251565	100	-871738	69,65
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	26069	301,38	8650	100	17419	201,38
Mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	161695	54,92	294432	100	-132737	-45,08
I. Skolos tiekėjams	86834	37,66	230560	100	-143726	-62,34
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	-3716	-24,74	15020	100	-18736	-124,74
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	510	307,23	166	100	344	207,23
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	78067	160,35	48686	100	29381	60,35
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	18583968	95,80	19399577	100	-815609	-4,20

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2007 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

	2007 metai		2006 metai		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
		%		%		
Ilgalaikis turtas	16704583	99,46	16795030	100	-90447	-0,54
II. Nematerialus turtas	68304	65,03	105030	100	-36726	-34,97
I. 1. Plėtros darbai	57646	74,56	77316	100	-19670	-25,44
I. 2. Programinė įranga	10658	38,46	27714	100	-17056	-61,54
III. Materialusis turtas	16636279	99,68	16690000	100	-53721	-0,32
III.2. Pastatai ir statiniai	14488790	97,67	14833729	100	-344939	-2,33
III. 3. Mašinos ir įrengimai	393791	77,40	508757	100	-114966	-22,60
III. 4. Transporto priemonės	901687	150,22	600229	100	301458	50,22
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	562894	90,78	620036	100	-57142	-9,22
III. 6. Kitas materialusis turtas	44430	80,21	55389	100	-10959	-19,79
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	244687	340,51	71860	100	172827	240,51
Trumpalaikis turtas	1521502	85,05	1788938	100	-267436	-14,95
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	458219	99,42	460881	100	-2662	-0,58
I.1. Atsargos	435239	98,29	442793	100	-7554	-1,71
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	22980	127,05	18088	100	4892	27,05
II. Per vienerius metus gautinos sumos	905695	102,33	885033	100	20662	2,33
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	898933	103,75	866410	100	32523	3,75
II. 2. Kitos gautinos sumos	6762	36,31	18623	100	-11861	-63,69
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	157588	35,57	443024	100	-285436	-64,43
Turtas iš viso	18226085	98,07	18583968	100	-357883	-1,93
Nuosavas kapitalas	17573704	95,53	18396204	100	-822500	-4,47
I. Kapitalas	21250408	100,00	21250408	100	0	0,00
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	100,00	19818024	100	0	0,00
II. Akcijų priedai	1432384	100,00	1432384	100	0	0,00
II, Rezervai	0	0,00	5197	100	-5197	-100,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-3676704	128,58	-2859401	100	-817303	28,58
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-822500	111,74	-736098	100	-86402	11,74
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	2854204	134,42	-2123303	100	4977507	-234,42
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	150363	576,79	26069	100	124294	476,79
Mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	502018	310,47	161695	100	340323	210,47
I. Skolos tiekėjams	223794	257,73	86834	100	136960	157,73
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	21291	572,95	-3716	100	25007	-672,95
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	0	0,00	510	100	-510	-100,00
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	256933	329,12	78067	100	178866	229,12
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	18226085	98,07	18583968	100	-357883	-1,93

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2000 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2000 metai	1999 metai	Bendroji %		Bendroji %		Santykinis pokytis %	Dalinė %		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
			2000 metai	1999 metai	2000 metai	1999 metai		2000 metai	1999 metai		
Ilgalaikis turtas	17351471	17978683	87,64	89,27	17351383,4	-1,63	100	100	0,00	0,00	0,00
I. Savikaina	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
II. Nematerialus turtas	39021	8286	0,20	0,04	39020,8029	0,16	0,22	0,05	0,18	0,18	387,95
III. Materialusis turtas	17312450	17970397	87,45	89,23	17312362,6	-1,78	99,78	99,95	-0,18	-0,18	-0,18
III. 1. Žemė			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
III.2. Pastatai	4145479	3811540	20,94	18,93	4145458,06	2,01	23,89	21,20	2,69	2,69	12,69
III. 3. Statiniai ir mašinos	11351482	5710938	57,34	28,36	11351424,7	28,98	65,42	31,77	33,66	33,66	105,95
III. 4. Transporto priemonės	182893	208493	0,92	1,04	182892,076	-0,11	1,05	1,16	-0,11	-0,11	-9,11
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1570746	8201198	7,93	40,72	1570738,07	-32,79	9,05	45,62	-36,56	-36,56	-80,16
III. 6. Kitas materialus turtas	50069	37254	0,25	0,18	50068,7471	0,07	0,29	0,21	0,08	0,08	39,26
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	11781	974	0,06	0,00	11780,9405	0,05	0,07	0,01	0,06	0,06	1153,27
IV. Ilgalaikis finansinis turtas	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
V. Po vienerių metų gautinos sumos	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Trumpalaikis turtas	2446509	2161353	12,36	10,73	2446496,64	1,63	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	486972	451474	2,46	2,24	486969,54	0,22	19,90	20,89	-0,98	-0,98	-4,71
I.1. Atsargos	349206	451474	1,76	2,24	349204,236	-0,48	14,27	20,89	-6,61	-6,61	-31,67
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	137766	0	0,70	0,00	137765,304	0,70	5,63	0,00	5,63	5,63	
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1705248	1449409	8,61	7,20	1705239,39	1,42	69,70	67,06	2,64	2,64	3,94
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1684189	1444194	8,51	7,17	1684180,49	1,34	68,84	66,82	2,02	2,02	3,03
II. 2. Kitos gautinos sumos	21059	5215	0,11	0,03	21058,8936	0,08	0,86	0,24	0,62	0,62	256,75
III. Investicijos ir terminuotieji indėliai	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	254289	260470	1,28	1,29	254287,716	-0,01	10,39	12,05	-1,66	-1,66	-13,75
Suakauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Turtas iš viso	19797980	20140036	100,00	100,00	19797880	0,00			0,00	0,00	

31 priedo tęsinys

Kapitalas ir rezervai	19546085	19714458	98,73	97,89	19545986,3	0,84	100,00	100,00	0,00	0,00
I. Kapitalas	19689111	19240800	99,45	95,54	19689011,5	3,92	100,73	97,60	3,13	3,21
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19689111	19240800	99,45	95,54	19689011,5	3,92	100,73	97,60	3,13	3,21
II, Rezervai	72346	520657	0,37	2,59	72345,6346	-2,22	0,37	2,64	-2,27	-85,99
II. 1 Paskirstytini	72346	520657	0,37	2,59	72345,6346	-2,22	0,37	2,64	-2,27	-85,99
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-215372	-46999	-1,09	-0,23	-215370,912	-0,85	-1,10	-0,24	-0,86	362,20
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	251895	425578	1,27	2,11	251893,728	-0,84	100,00	100,00	0,00	0,00
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	23921	172469	0,12	0,86	23920,8792	-0,74	9,50	40,53	-31,03	-76,57
I. 1. Tiekėjams	23921	172469	0,12	0,86	23920,8792	-0,74	9,50	40,53	-31,03	-76,57
II.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	227761	253109	1,15	1,26	227759,85	-0,11	90,42	59,47	30,94	52,03
III. 1. Mokesčiai	89425	116020	0,45	0,58	89424,5483	-0,12	35,50	27,26	8,24	30,22
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	138336	137089	0,70	0,68	138335,301	0,02	54,92	32,21	22,71	70,49
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	213	0	0,00	0,00	212,998924	0,00	0,08	0,00	0,08	0,00
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19797980	20140036	100,00	100,00	19797880	0,00			0,00	0,00

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2001 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2001 metai	%	2000 metai	%	pasikeitimas
Ilgalaikis turtas	17169603	85,156	17351471	87,643	-2,487
I. Savikaina	0		0		0,000
II. Nematerialus turtas	29452	0,146	39021	0,197	-0,051
III. Materialusis turtas	17140151	85,010	17312450	87,446	-2,436
III. 1. Žemė					
III.2. Pastatai	4046052	20,067	4145479	20,939	-0,872
III. 3. Statiniai ir mašinos	10882566	53,974	11351482	57,337	-3,362
III. 4. Transporto priemonės	218767	1,085	182893	0,924	0,161
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1535663	7,616	1570746	7,934	-0,317
III. 6. Kitas materialus turtas	66132	0,328	50069	0,253	0,075
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	390971	1,939	11781	0,060	1,880
IV. Ilgalaikis finansinis turtas	0		0		
V. Po vienerių metų gautinos sumos	0		0		
Trumpalaikis turtas	2992707	14,843	2446509	12,357	2,486
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	699290	3,468	486972	2,460	1,009
I.1. Atsargos	335691	1,665	349206	1,764	-0,099
I. 2. Nebaigtos vykdyti sutartys	363599	1,803	137766	0,696	1,107
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1773396	8,796	1705248	8,613	0,182
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1752513	8,692	1684189	8,507	0,185
II. 2. Kitos gautinos sumos	20883	0,104	21059	0,106	-0,010
III. Investicijos ir terminuotieji indėliai	0		0	0,000	
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	520021	2,579	254289	1,284	1,295
Suakauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	198	0,001	0	0,000	0,001
Turtas iš viso	20162508	100,000	19797980	100,000	

32 priedo tęsinys

Kapitalas ir rezervai	19869931	98,549	19546085	98,728	-0,179
I. Kapitalas	19689111	97,652	19689111	99,450	-1,798
I. 1. Įstatimis (pasirašytasis)	19689111	97,652	19689111	99,450	-1,798
II, Rezervai	245062	1,215	72346	0,365	0,850
II. 1 Paskirstytini	245062	1,215	72346	0,365	0,850
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-64242	-0,319	-215372	-1,088	0,769
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	292577	1,451	251895	1,272	0,179
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	42517	0,211	23921	0,121	0,090
I. 1. Tiekėjams	42517	0,211	23921	0,121	0,090
II.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	937	0,005	0		
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	247030	1,225	227761	1,150	0,075
III. 1. Mokesčiai	102877	0,510	89425	0,452	0,059
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	144153	0,715	138336	0,699	0,016
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2093	0,010	213	0,001	0,009
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	20162508	100,000	19797980	100,000	

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2002 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2002 metai	2001 metai	Bendroji %		Absoliutus pokytis		Santykinis pokytis %	Dalinė %		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
			2002 metai	2001 metai	2002 metai	2001 metai		2002 metai	2001 metai		
Ilgalaikis turtas	17062967	17169603	84,22	85,16	-106636		-0,94	100	100	0,00	
I. Savikaina		0					0,00			0,00	
II. Nematerialus turtas	7588	29452	0,04	0,15	-21864		-0,11	0,04	0,17	-0,13	-74,08
III. Materialusis turtas	17055379	17140151	84,18	85,01	-84772		-0,83	99,96	99,83	0,13	0,13
III.2. Pastatai	4437944	4046052	21,90	20,07	391892		1,84	26,01	23,57	2,44	10,37
III.3. Statiniai ir mašinos	10302318	10882566	50,85	53,97	-580248		-3,12	60,38	63,38	-3,00	-4,74
III.4. Transporto priemonės	169295	218767	0,84	1,09	-49472		-0,25	0,99	1,27	-0,28	-22,13
III.5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1952737	1535663	9,64	7,62	417074		2,02	11,44	8,94	2,50	27,95
III.6. Kitas materialusis turtas	70449	66132	0,35	0,33	4317		0,02	0,41	0,39	0,03	7,19
III.7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	122636	390971	0,61	1,94	-268335		-1,33	0,72	2,28	-1,56	-68,44
IV. Ilgalaikis finansinis turtas		0	0,00	0,00			0,00			0,00	
V. Po vienerių metų gautinos sumos		0	0,00	0,00			0,00			0,00	
Trumpalaikis turtas	3175434	2992707	15,67	14,84	182727		0,83	100	100	0,00	0,00
I. Aisargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	487937	699290	2,41	3,47	-211353		-1,06	15,37	23,37	-8,00	-34,24
I.1. Aisargos	399361	335691	1,97	1,66	63670		0,31	12,58	11,22	1,36	12,12
I.2. Nebaigtos vykdyti sutartys	88576	363599	0,44	1,80	-275023		-1,37	2,79	12,15	-9,36	-77,04
II. Per vienerius metus gautinos sumos	2036353	1773396	10,05	8,80	262957		1,26	64,13	59,26	4,87	8,22
II.1. Pirkėjų įsiskolinimas	2032543	1752513	10,03	8,69	280030		1,34	64,01	58,56	5,45	9,30
II.2. Kitos gautinos sumos	3810	20883	0,02	0,10	-17073		-0,08	0,12	0,70	-0,58	-82,81
III. Investicijos ir terminuotieji indėliai		0	0,00				0,00	0,00	0,00	0,00	
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	65114	520021	0,32	2,58	-454907		-2,26	2,05	17,38	-15,33	-88,20
Sukauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	21560	198	0,11	0,001	21362		0,11	0,68	0,01	0,67	10162,30
Turtas iš viso	20259961	20162508	100,00	100,000	97453		0				

33 priedo tęsinys

Kapitalas ir rezervai	19930026	19869931	98,37	98,549	60095	-0,18	100	100	0,00	0,00
I. Kapitalas	19930024	19689111	98,37	97,652	240913	0,72	100,00	99,09	0,91	0,92
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19930024	19689111	98,37	97,652	240913	0,72	100,00	99,09	0,91	0,92
II. Rezervai	114965	245062	0,57	1,215	-130097	-0,65	0,58	1,23	-0,66	-53,23
II. 1. Paskirstytini	114965	245062	0,57	1,215	-130097	-0,65	0,58	1,23	-0,66	-53,23
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2963	-64242	-0,01	-0,319	61279	0,30	-0,01	-0,32	0,31	-95,40
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai	329935	292577	1,63	1,451	37358	0,18	100	100	0,00	0,00
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	46109	42517	0,23	0,211	3592	0,02	13,98	14,53	-0,56	-3,83
I. 1. Tiekėjams	46109	42517	0,23	0,211	3592	0,02	13,98	14,53	-0,56	-3,83
II.1. Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	22443	937	0,11	0,005	21506	0,11	6,80	0,32	6,48	2023,99
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	261085	247030	1,29	1,225	14055	0,06	79,13	84,43	-5,30	-6,28
III. 1. Mokesčiai	119090	102877	0,59	0,510	16213	0,08	36,09	35,16	0,93	2,65
III. 2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	141995	144153	0,70	0,715	-2158	-0,01	43,04	49,27	-6,23	-12,65
IV. Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	298	2093	0,00	0,010	-1795	-0,01	0,09	0,72	-0,63	-87,37
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	20259961	20162508	100,00	100	97453	0,00				
Šaltinis: sudaryta autoriaus										

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2003 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2003 metai	Bendroji % 2002 metai			Bendroji % 2001 metai			Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %	Dalinė %		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
		2002 metai	2002 metai	2001 metai	2001 metai	2003 metai	2002 metai						
										2003 metai	2002 metai		
Ilgalaikis turtas	16543900	17062967	84,91	84,22	84,22	-519067	0,69	100	100	0,00	0	0	
II. Nematerialus turtas	19512	7588	0,10	0,04	0,04	11924	0,06	0,12	0,04	0,07	165,21	165,21	
III. Materialusis turtas	16524388	17055379	84,81	84,18	84,18	-530991	0,62	99,88	99,96	-0,07	-0,07	-0,07	
III.2. Pastatai	5022475	4437944	25,78	21,90	21,90	584531	3,87	30,36	26,01	4,35	16,72	16,72	
III.3. Statiniai ir mašinos	9894022	10302318	50,78	50,85	50,85	-408296	-0,07	59,80	60,38	-0,57	-0,95	-0,95	
III.4. Transporto priemonės	155182	169295	0,80	0,84	0,84	-14113	-0,04	0,94	0,99	-0,05	-5,46	-5,46	
III.5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	1360237	1952737	6,98	9,64	9,64	-592500	-2,66	8,22	11,44	-3,22	-28,16	-28,16	
III.6. Kitas materialus turtas	92472	70449	0,47	0,35	0,35	22023	0,13	0,56	0,41	0,15	35,38	35,38	
III.7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	0	122636	0,00	0,61	0,61	-122636	-0,61	0,00	0,72	-0,72	-100	-100	
Trumpalaikis turtas	2927150	3175434	15,02	15,67	15,67	-248284	-0,65	100	100	0,00	0	0	
I. Aisargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	388476	487937	1,99	2,41	2,41	-99461	-0,41	13,27	15,37	-2,09	-13,63	-13,63	
I.1. Aisargos	371752	399361	1,91			-27609	1,91	12,70	12,58	0,12	0,98	0,98	
I.2. Nebaigtos vykdyti sutartys	16724	88576	0,09	0,44	0,44	-71852	-0,35	0,57	2,79	-2,22	-79,52	-79,52	
II. Per vienerius metus gautinos sumos	2142890	2036353	11,00	10,05	10,05	106537	0,95	73,21	64,13	9,08	14,16	14,16	
II.1. Pirkėjų įsiskolinimas	2141056	2032543	10,99	10,03	10,03	108513	0,96	73,14	64,01	9,14	14,27	14,27	
II.2. Kitos gautinos sumos	1834	3810	0,01	0,02	0,02	-1976	-0,01	0,06	0,12	-0,06	-47,78	-47,78	
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	395784	65114	2,03	0,32	0,32	330670	1,71	13,52	2,05	11,47	559,39	559,39	
Suakauptos (gautinos) pajamos ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	13790	21560	0,07	0,11	0,11	-7770	-0,04	0,47	0,68	-0,21	-30,61	-30,61	
Turtas iš viso	19484840	20259961	100,00	100,00	100,00	-775121	0,00			0,00			

34 priedo tęsinys

Kapitalas ir rezervai	19222001	19930026	98,65	98,37	-708025	0,28	100	100	0,00	0
I. Kapitalas	19818024	19930024	101,71	98,37	-112000	3,34	100,00	100,00	-0,56	-0,56
I.1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	19930024	101,71	98,37	-112000	3,34	100,00	100,00	-1,12	-1,12
II. Akcijų priedai	103809		0,53		103809	0,53			0,00	
II. Rezervai	5197	114965	0,03	0,57	-109768	-0,54	0,03	0,58	-0,55	-95,31
II.1. Paskirstytini	5197	114965	0,03	0,57	-109768	-0,54	0,03	0,58	-0,55	-95,48
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-705029	-2963	-3,62	-0,01	-702066	-3,60	-0,01	-0,01	-3,50	23560,72
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	17199		0,09		17199	0,09			0,00	
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	245640	329935	1,26	1,63	-84295	-0,37	100	100	0,00	0
I. Prekybos skolos (susijusios su prekių pardavimu)	23681	46109	0,12	0,23	-22428	-0,11	9,64	13,98	-4,33	-31,02
I.1. Tiekėjams	23681	46109	0,12	0,23	-22428	-0,11	9,64	13,98	-4,33	-31,02
III.1 Avansu gautos sumos pagal pasirašytas sutartis	4597	22443	0,02	0,11	-17846	-0,09	1,87	6,80	-4,93	-72,49
III. Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	217277	261085	1,12	1,29	-43808	-0,17	88,45	79,13	9,32	11,78
III.1. Mokesčiai	87258	119090	0,45	0,59	-31832	-0,14	35,52	36,09	-0,57	-1,59
III.2. Atlyginimai ir socialinis draudimas	130019	141995	0,67	0,70	-11976	-0,03	52,93	43,04	9,89	22,99
IV. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	85	298	0,0004	0,001	-213	-0,001	0,03	0,09	-0,06	-61,69
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19484840	20259961	100	100	-775121	0,00				

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2004 metai	2003 metai	Bendroji % 2004 metai	Bendroji % 2003 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %	Dalinė % 2004 metai	Dalinė % 2003 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
Ilgalaikis turtas	16372828	16543900	84,52	84,91	-171072	-0,39	100	100	0,00	0
II. Nematerialus turtas	43695	19512	0,23	0,10	24183	0,13	0,27	0,12	0,15	126,28
I. 1. Pėtros darbai	25265	13175	0,13	0,07	12090	0,06	0,15	0,18	-0,03	-14,37
I. 2. Programinė įranga	18430	6337	0,10	0,03	12093	0,06	0,11	0,07	0,04	51,66
III. Materialusis turtas	16329133	16524388	84,29	84,81	-195255	-0,52	99,73	99,88	-0,15	-0,15
III.2. Pastatai ir statiniai	14756178	5022475	76,17	25,78	9733703	50,40	90,13	30,36	59,77	196,87
III. 3. Mašinos ir įrengimai	735741	9894022	3,80	50,78	-9158281	-46,98	4,49	59,80	-55,31	-92,49
III. 4. Transporto priemonės	169427	155182	0,87	0,80	14245	0,08	1,03	0,94	0,10	10,32
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	541322	1360237	2,79	6,98	-818915	-4,19	3,31	8,22	-4,92	-59,79
III. 6. Kitas materialus turtas	82532	92472	0,43	0,47	-9940	-0,05	0,50	0,56	-0,05	-9,82
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	43933	0	0,23	0,00	43933	0,23	0,27	0,00	0,27	
Trumpalaikis turtas	2999498	2927150	15,48	15,02	72348	0,46	100,00	100	0,00	0,00
I. Aisargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	584814	402266	3,02	2,06	182548	0,95	19,50	13,74	5,75	41,87
I.1. Aisargos	408732	371752	2,11	1,91	36980	0,20	13,63	12,70	0,93	7,30
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	176082	30514	0,91	0,16	145568	0,75	5,87	1,04	4,83	463,13
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1418354	2142890	7,32	11,00	-724536	-3,68	47,29	73,21	-25,92	-35,41
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	1405925	2141056	7,26	10,99	-735131	-3,73	46,87	73,14	-26,27	-35,92
II. 2. Kitos gautinos sumos	12429	1834	0,06	0,01	10595	0,05	0,41	0,06	0,35	561,35
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	996330	395784	5,14	2,03	600546	3,11	33,22	13,52	19,70	145,66
Turtas iš viso	19372326	19484840	100,00	100,00	-112514	0,00	645,85	665,66	-19,81	-2,98

35 priedo tęsinys

Nuosavas kapitalas	19287600	19222001	99,56	98,65	65599	0,91	100,00	100	0,00	0,00
I. Kapitalas	20533968	19818024	106,00	101,71	715944	4,29	106,46	103,10	3,36	3,26
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	19818024	102,30	101,71	0	0,59	102,75	103,10	-0,35	-0,34
II. Akcijų priedai	715944	103809	3,70	0,53	612135	3,16	3,71	0,54	3,17	587,33
II, Rezervai	5197	5197	0,03	0,03	0	0,00	0,03	0,03	0,00	-0,34
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-1251565	-705029	-6,46	-3,62	-546536	-2,84	-6,49	-3,67	-2,82	76,92
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-546536	-702066	-2,82	-3,60	155530	0,78	-2,83	-3,65	0,82	-22,42
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-705029	-2963	-3,64	-0,02	-702066	-3,62	-3,66	-0,02	-3,64	23613,50
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	11793	17199	0,06	0,09	-5406	-0,03	0,06	0,09	-0,03	-31,67
Mokėtinios sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	72933	245640	0,38	1,26	-172707	-0,88	100,00	100	0,00	0,00
I. Skolos tiekėjams	23568	23681	0,12	0,12	-113	0,00	0,38	9,64	-9,26	-96,08
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	2134	4597	0,01	0,02	-2463	-0,01	32,31	0,07	32,24	43922,86
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	443	130019	0,00	0,67	-129576	-0,66	0,03	913,97	-913,93	-100,00
IV. Kitos mokėtinios sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	46788	87343	0,24	0,45	-40555	-0,21	6,71	0,02	6,69	29065,48
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19372326	19484840	100,00	100,00	-112514	0,00	3,62			

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2005 metai	2004 metai	Bendroji % 2005 metai	Bendroji % 2004 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %	Dalinė % 2005 metai	Dalinė % 2004 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
Ilgalaikis turtas	17217454	16372828	88,75	84,52	844626	4,24	100	100	0,00	0
II. Nematerialus turtas	102941	43695	0,53	0,23	59246	0,31	0,60	0,27	0,33	124,03
I. 1. Plėtos darbai	70043	25265	0,36	0,13	44778	0,23	0,41	0,15	0,25	163,63
I. 2. Programinė įranga	32898	18430	0,17	0,10	14468	0,07	0,19	0,11	0,08	69,75
III. Materialusis turtas	17114513	16329133	88,22	84,29	785380	3,93	99,40	99,73	-0,33	-0,33
III.1. Pastatai ir statiniai	15176969	14756178	78,23	76,17	420791	2,06	88,15	90,13	-1,98	-2,19
III. 3. Mašinos ir įrengimai	673607	735741	3,47	3,80	-62134	-0,33	3,91	4,49	-0,58	-12,94
III. 4. Transporto priemonės	606558	169427	3,13	0,87	437131	2,25	3,52	1,03	2,49	240,44
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	573664	541322	2,96	2,79	32342	0,16	3,33	3,31	0,03	0,78
III. 6. Kitas materialusis turtas	63245	82532	0,33	0,43	-19287	-0,10	0,37	0,50	-0,14	-27,13
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	20470	43933	0,11	0,23	-23463	-0,12	0,12	0,27	-0,15	-55,69
Trumpalaikis turtas	2182123	2999498	11,25	15,48	-817375	-4,24	100	100,00	0,00	0,00
I. Aisargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	549254	584814	2,83	3,02	-35560	-0,19	25,17	19,50	5,67	29,10
I.1. Aisargos	525717	408732	2,71	2,11	116985	0,60	24,09	13,63	10,47	76,80
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	23537	176082	0,12	0,91	-152545	-0,79	1,08	5,87	-4,79	-81,63
II. Per vienerius metus gautinos sumos	1018073	1418354	5,25	7,32	-400281	-2,07	46,66	47,29	-0,63	-1,33
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	988628	1405925	5,10	7,26	-417297	-2,16	45,31	46,87	-1,57	-3,34
II. 2. Kitos gautinos sumos	29445	12429	0,15	0,06	17016	0,09	1,35	0,41	0,94	225,65
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	614796	996330	3,17	5,14	-381534	-1,97	28,17	33,22	-5,04	-15,18
Turtas iš viso	19399577	19372326	100,00	100,00	27251	0,00	889,02	645,85	243,17	37,65

36 priedo tęsinys

Nuosavas kapitalas	19096495	19287600	98,44	99,56	-191105	-1,12	100	100,00	0,00	0,00
I. Kapitalas	21214601	20533968	109,36	106,00	680633	3,36	111,09	106,46	4,63	4,35
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	19818024	102,16	102,30	0	-0,14	103,78	102,75	1,03	1,00
II. Akcijų priedai	1396577	715944	7,20	3,70	680633	3,50	7,31	3,71	3,60	97,02
II. Rezervai	5197	5197	0,03	0,03	0	0,00	0,03	0,03	0,00	1,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2123303	-1251565	-10,95	-6,46	-871738	-4,48	-11,12	-6,49	-4,63	71,35
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-871738	-546536	-4,49	-2,82	-325202	-1,67	-4,56	-2,83	-1,73	61,10
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-1251565	-705029	-6,45	-3,64	-546536	-2,81	-6,55	-3,66	-2,90	79,30
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	8650	11793	0,04	0,06	-3143	-0,02	0,05	0,06	-0,02	-25,92
Mokėtinis sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	294432	72933	1,52	0,38	221499	1,14	100	100,00	0,00	0,00
I. Skolos tiekėjams	230560	23568	1,19	0,12	206992	1,07	78,31	0,38	77,93	20608,71
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	15020	2134	0,08	0,01	12886	0,07	5,10	32,31	-27,21	-84,21
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	166	443	0,00	0,00	-277	0,00	0,06	0,03	0,02	64,67
IV. Kitos mokėtinis sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	48686	46788	0,25	0,24	1898	0,01	16,54	6,71	9,83	146,50
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	19399577	19372326	100	100	27251	0,00				

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2006 metai	2005 metai	Bendroji % 2006 metai	Bendroji % 2005 metai	Absolūtus pokytis	Santykinis pokytis % 2006 metai	Dalinė % 2006 metai	Dalinė % 2005 metai	Absolūtus pokytis	Santykinis pokytis %
Ilgalaikis turtas	16795030	17217454	90,37	88,75	-422424	1,62	100	100	0,00	0
II. Nematerialus turtas	105030	102941	0,57	0,53	2089	0,03	0,63	0,60	0,03	4,60
I. 1. Pliėtos darbai	77316	70043	0,42	0,36	7273	0,05	0,46	0,41	0,05	13,16
I. 2. Programinė įranga	27714	32898	0,15	0,17	-5184	-0,02	0,17	0,19	-0,03	-13,64
III. Materialusis turtas	16690000	17114513	89,81	88,22	-424513	1,59	99,37	99,40	-0,03	-0,03
III.2. Pastatai ir statiniai	14833729	15176969	79,82	78,23	-343240	1,59	88,32	88,15	0,17	0,20
III. 3. Mašinos ir įrengimai	508757	673607	2,74	3,47	-164850	-0,73	3,03	3,91	-0,88	-22,57
III. 4. Transporto priemonės	600229	606558	3,23	3,13	-6329	0,10	3,57	3,52	0,05	1,45
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	620036	573664	3,34	2,96	46372	0,38	3,69	3,33	0,36	10,80
III. 6. Kitas materialus turtas	55389	63245	0,30	0,33	-7856	-0,03	0,33	0,37	-0,04	-10,22
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	71860	20470	0,39	0,11	51390	0,28	0,43	0,12	0,31	259,88
Trumpalaikis turtas	1788938	2182123	9,63	11,25	-393185	-1,62	100	100,00	0,00	0,00
I. Aisargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	460881	549254	2,48	2,83	-88373	-0,35	25,76	25,17	0,59	2,35
I.1. Aisargos	442793	525717	2,38	2,71	-82924	-0,33	24,75	24,09	0,66	2,74
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	18088	23537	0,10	0,12	-5449	-0,02	1,01	1,08	-0,07	-6,26
II. Per vienerius metus gautinos sumos	885033	1018073	4,76	5,25	-133040	-0,49	49,47	46,66	2,82	6,04
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	866410	988628	4,66	5,10	-122218	-0,43	48,43	45,31	3,13	6,90
II. 2. Kitos gautinos sumos	18623	29445	0,10	0,15	-10822	-0,05	1,04	1,35	-0,31	-22,85
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	443024	614796	2,38	3,17	-171772	-0,79	24,76	28,17	-3,41	-12,10
Turtas iš viso	18583968	19399577	100,00	100,00	-815609	0,00			0,00	

37 priedo tęsinys

Nuosavas kapitalas	18396204	19096495	98,99	98,44	-700291	0,55	100	100,00	0,00	0,00
I. Kapitalas	21250408	21214601	114,35	109,36	35807	4,99	115,52	111,09	4,42	3,98
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	19818024	106,64	102,16	0	4,48	107,73	103,78	3,95	3,81
II. Akcijų priedai	1432384	1396577	7,71	7,20	35807	0,51	7,79	7,31	0,47	6,47
II, Rezervai	5197	5197	0,03	0,03	0	0,00	0,03	0,03	0,00	3,81
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-2859401	-2123303	-15,39	-10,95	-736098	-4,44	-15,54	-11,12	-4,42	39,79
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-736098	-871738	-3,96	-4,49	135640	0,53	-4,00	-4,56	0,56	-12,35
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-2123303	-1251565	-11,43	-6,45	-871738	-4,97	-11,54	-6,55	-4,99	76,11
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	26069	8650	0,14	0,04	17419	0,10	0,14	0,05	0,10	212,85
Mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	161695	294432	0,87	1,52	-132737	-0,65	100	100,00	0,00	0,00
I. Skolos tiekėjams	86834	230560	0,47	1,19	-143726	-0,72	53,70	78,31	-24,60	-31,42
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	-3716	15020	-0,02	0,08	-18736	-0,10	-2,30	5,10	-7,40	-145,05
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	510	166	0,00	0,00	344	0,00	0,32	0,06	0,26	459,44
IV. Kitos mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai	78067	48686	0,42	0,25	29381	0,17	48,28	16,54	31,74	191,98
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	18583968	19399577	100,00	100,00	-815609	0,00			0,00	

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „TELŠIŲ VANDENYS“ 2007 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

	2007 metai	2006 metai	Bendroji % 2007 metai	Bendroji % 2006 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %	Dalinė % 2007 metai	Dalinė % 2006 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %
Ilgalaikis turtas	16704583	16795030	91,65	90,37	-90447	1,28	100	100	0,00	0
II. Nematerialus turtas	68304	105030	0,37	0,57	-36726	-0,19	0,41	0,63	-0,22	-34,62
I. 1. Plėtos darbai	57646	77316	0,32	0,42	-19670	-0,10	0,35	0,46	-0,12	-25,04
I. 2. Programinė įranga	10658	27714	0,06	0,15	-17056	-0,09	0,06	0,17	-0,10	-61,33
III. Materialusis turtas	16636279	16690000	91,28	89,81	-53721	1,47	99,59	99,37	0,22	0,22
III.2. Pastatai ir statiniai	14488790	14833729	79,49	79,82	-344939	-0,33	86,74	88,32	-1,59	-1,80
III. 3. Mašinos ir įrengimai	393791	508757	2,16	2,74	-114966	-0,58	2,36	3,03	-0,67	-22,18
III. 4. Transporto priemonės	901687	600229	4,95	3,23	301458	1,72	5,40	3,57	1,82	51,04
III. 5. Kiti įrenginiai ir įrankiai	562894	620036	3,09	3,34	-57142	-0,25	3,37	3,69	-0,32	-8,72
III. 6. Kitas materialusis turtas	44430	55389	0,24	0,30	-10959	-0,05	0,27	0,33	-0,06	-19,35
III. 7. Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	244687	71860	1,34	0,39	172827	0,96	1,46	0,43	1,04	242,35
Trumpalaikis turtas	1521502	1788938	8,35	9,63	-267436	-1,28	100	100	0,00	0
I. Atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys	458219	460881	2,51	2,48	-2662	0,03	30,12	25,76	4,35	16,90
I.1. Atsargos	435239	442793	2,39	2,38	-7554	0,01	28,61	24,75	3,85	15,57
I.2. Išankstiniai apmokėjimai	22980	18088	0,13	0,10	4892	0,03	1,51	1,01	0,50	49,38
II. Per vienerius metus gautinos sumos	905695	885033	4,97	4,76	20662	0,21	59,53	49,47	10,05	20,32
II. 1. Pirkėjų įsiskolinimas	898933	866410	4,93	4,66	32523	0,27	59,08	48,43	10,65	21,99
II. 2. Kitos gautinos sumos	6762	18623	0,04	0,10	-11861	-0,06	0,44	1,04	-0,60	-57,31
IV. Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje	157588	443024	0,86	2,38	-285436	-1,52	10,36	24,76	-14,41	-58,18
Turtas iš viso	18226085	18583968	100,00	100,00	-357883	0,00			0,00	

38 priedo tęsinys

Nuosavas kapitalas	17573704	18396204	96,42	98,99	-822500	-2,57	100	100	0,00	0
I. Kapitalas	21250408	21250408	116,59	114,35	0	2,25	115,52	115,52	5,41	4,68
I. 1. Įstatinis (pasirašytasis)	19818024	19818024	108,73	106,64	0	2,09	112,77	107,73	5,04	4,68
II. Akcijų priedai	1432384	1432384	7,86	7,71	0	0,15	8,15	7,79	0,36	4,68
II, Rezervai	0	5197	0,00	0,03	-5197	-0,03	0,00	0,03	-0,03	-100,00
III. Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	-3676704	-2859401	-20,17	-15,39	-817303	-4,79	-20,92	-15,54	-5,38	34,60
III. 1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-822500	-736098	-4,51	-3,96	-86402	-0,55	-4,68	-4,00	-0,68	16,97
III. 2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	2854204	-2123303	15,66	-11,43	4977507	27,09	16,24	-11,54	27,78	-240,71
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)	150363	26069	0,82	0,14	124294	0,68	0,86	0,14	0,71	503,78
Mokėtinis sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (per vienerius metus)	502018	161695	2,75	0,87	340323	1,88	100	100	0,00	0
I. Skolos tiekėjams	223794	86834	1,23	0,47	136960	0,76	44,58	53,70	-9,12	-16,99
II. Gauti išankstiniai apmokėjimai	21291	-3716	0,12	-0,02	25007	0,14	4,24	-2,30	6,54	-284,54
II. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	0	510	0,00	0,00	-510	0,00	0,00	0,32	-0,32	-100,00
IV. Kitos mokėtinis sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	256933	78067	1,41	0,42	178866	0,99	51,18	48,28	2,90	6,01
Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso:	18226085	18583968	100,00	100,00	-357883	0,00			0,00	

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2004 metai	2003 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
A.	Ilgalaikis turtas	17689353	17042134	647219	3,80
I.	Nematerialusis turtas	67059	57165	9894	17,31
I.1.	Programinė įranga	49619	9676	39943	412,80
I.2.	Kitas nematerialusis turtas	17440	47489	-30049	-63,28
II.	Materialusis turtas	16694944	15690288	1004656	6,40
II.2.	Pastatai ir statiniai	6798576	6335567	463009	7,31
II.3.	Mašinos ir įrengimai	8482771	7716719	766052	9,93
II.4.	Transporto priemonės	312639	321331	-8692	-2,70
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	288238	301578	-13340	-4,42
II.6.	Nebaigta statyba	812720	1015093	-202373	-19,94
II.7.	Kitas materialusis turtas			0	
III.	Finansinis turtas	927350	1294681	-367331	-28,37
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	927350	1294681	-367331	-28,37
III.2.	Kitas finansinis turtas			0	
B.	Trumpalaikis turtas	4644130	5983402	-1339272	-22,38
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2318721	2267656	51065	2,25
I.1.	Atsargos	776225	711432	64793	9,11
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	776225	711432	64793	9,11
I.1.2.	Išankstiniai apmokėjimai	4886	25262	-20376	-80,66
I.1.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys	1537610	1530962	6648	0,43
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	1993930	2413790	-419860	-17,39
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	1993930	2298215	-304285	-13,24
II.3.	Kitos gautinos sumos		115575	-115575	-100,00
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0	
IV.	P pinigai ir pinigų ekvivalentai	331479	1301956	-970477	-74,54
	Turto iš viso:	22333483	23025536	-692053	-3,01
C.	Nuosavas kapitalas	14771496	15180740	-409244	-2,70
I.	Kapitalas	20273327	20273327	0	0,00
I.1.	Išstatinis (pasirašytasis)	20273327	20273327	0	0,00
III.	Rezervai	114136	114136	0	0,00
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0	0,00
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5615967	-5206723	-409244	7,86
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-409244	292056	-701300	-240,13
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5206723	-5498779	292056	-5,31
D.	Dotacijos, subsidijos			0	
E.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	7561988	7844796	-282808	-3,61
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos	6825683	6561492	264191	4,03
I.1.	Finansinės skolos	6761	29492	-22731	-77,08
I.2.	Kitos finansinės skolos	6761	29492	-22731	-77,08
I.3.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6818922	6532000	286922	4,39
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	736305	1283304	-546999	-42,62
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	0	0,00
II.3.	Skolos tiekėjams	330224	808751	-478527	-59,17
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	10366	7333	3033	41,36
II.5.	Pelno mokesčio įsipareigojimai			0	
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	27715	99220	-71505	-72,07
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai			0	
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	22333483	23025536	-692053	-3,01

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2005 metai	2004 metai	Absolutus pokytis	Santykinis pokytis
A.	Ilgalaikis turtas	18708367	17689353	1019014	5,76
I.	Nematerialusis turtas	38783	67059	-28276	-42,17
I.1.	Programinė įranga	37741	49619	-11878	-23,94
I.2.	Kitas nematerialusis turtas	1042	17440	-16398	-94,03
II.	Materialusis turtas	18114576	16694944	1419632	8,50
II.2.	Pastatai ir statiniai	6989178	6798576	190602	2,80
II.3.	Mašinos ir įrenginiai	8290250	8482771	-192521	-2,27
II.4.	Transporto priemonės	278563	312639	-34076	-10,90
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	289266	288238	1028	0,36
II.6.	Nebaigta statyba	2267319	812720	1454599	178,98
III.	Finansinis turtas	555008	927350	-372342	-40,15
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	555008	927350	-372342	-40,15
B.	Trumpalaikis turtas	10101107	4644130	5456977	117,50
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7290732	2318721	4972011	214,43
I.1.	Atsargos	681159	776225	-95066	-12,25
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	681159	776225	-95066	-12,25
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		4886	-4886	-100,00
I.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys	6609573	1537610	5071963	329,86
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	1983910	1993930	-10020	-0,50
II.1.	Pirkėjų išsiskolinimas	1936103	1993930	-57827	-2,90
II.3.	Kitos gautinos sumos	47807		47807	
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0	
IV.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	826465	331479	494986	149,33
	Turto iš viso:	28809474	22333483	6475991	29,00
C.	Nuosavas kapitalas	14814962	14771496	43466	0,29
I.	Kapitalas	20273327	20273327	0	0,00
I.1.	Išstatinis (pasirašytasis)	20273327	20273327	0	0,00
III.	Rezervai	114136	114136	0	0,00
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0	0,00
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5572501	-5615967	43466	-0,77
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	43466	-409244	452710	-110,62
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5615967	-5206723	-409244	7,86
D.	Dotacijos, subsidijos	6520732		6520732	
E.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	7473780	7561988	-88208	-1,17
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6643910	6825683	-181773	-2,66
I.1.	Finansinės skolos	0	6761	-6761	-100,00
I.2.	Kitos finansinės skolos	0	6761	-6761	-100,00
I.6.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6643910	6818922	-175012	-2,57
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	829870	736305	93565	12,71
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	0	0,00
II.3.	Skolos tiekėjams	392939	330224	62715	18,99
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	8808	10366	-1558	-15,03
II.5.	Pelno mokesčio įsipareigojimai			0	
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	60018	27715	32303	116,55
II.7.	Atidėjimai			0	
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	105		105	
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	28809474	22333483	6475991	29,00

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO HORIZONTALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2006 metai	2005 metai	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis
A.	Ilgalaikis turtas	36295870	25317940	10977930	43,36
I.	Nematerialusis turtas	37533	38783	-1250	-3,22
I.1.	Programinė įranga	37533	37741	-208	-0,55
I.2.	Kitas nematerialusis turtas		1042	-1042	-100,00
II.	Materialusis turtas	36000437	24724149	11276288	45,61
II.2.	Pastatai ir statiniai	7083630	6989178	94452	1,35
II.3.	Mašinos ir įrenginiai	8028823	8290250	-261427	-3,15
II.4.	Transporto priemonės	263702	278563	-14861	-5,33
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	232355	289266	-56911	-19,67
II.6.	Nebaigta statyba	16861749	2267319	14594430	643,69
II.7.	Kitas materialusis turtas	3530178	6609573	-3079395	-46,59
III.	Finansinis turtas	257900	555008	-297108	-53,53
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	257900	555008	-297108	-53,53
B.	Trumpalaikis turtas	4083413	3491534	591879	16,95
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	738049	681159	56890	8,35
I.1.	Atsargos	738049	681159	56890	8,35
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	738049	681159	56890	8,35
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	2610935	1983910	627025	31,61
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	2128396	1936103	192293	9,93
II.3.	Kitos gautinos sumos	482539	47807	434732	909,35
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0	
IV.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	734429	826465	-92036	-11,14
	Turto iš viso:	40382283	28809474	11572809	40,17
C.	Nuosavas kapitalas	15150883	14814962	335921	2,27
I.	Kapitalas	20606327	20273327	333000	1,64
I.1.	Įstatinis (pasirašytasis)	20606327	20273327	333000	1,64
III.	Rezervai	114136	114136	0	0,00
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0	0,00
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5569580	-5572501	2921	-0,05
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	2921	43466	-40545	-93,28
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5572501	-5615967	43466	-0,77
D.	Dotacijos, subsidijos	16220565	6520732	9699833	148,75
E.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	9010835	7473780	1537055	20,57
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	4623333	6643910	-2020577	-30,41
I.6.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	4623333	6643910	-2020577	-30,41
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	4387502	829870	3557632	428,70
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	0	0,00
II.3.	Skolos tiekėjams	3945355	392939	3552416	904,06
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	16660	8808	7852	89,15
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		60018	-60018	-100,00
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	57487	105	57382	54649,52
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	40382283	28809474	11572809	40,17

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2004 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2004 metai	2003 metai	Bendroji %		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %		Dalinė %		Santykinis pokytis %	
				2004 metai	2003 metai		2004 metai	2003 metai	2004 metai	2003 metai	2004 metai	2003 metai
A.	Ilgalaikis turtas	17689353	17042134	79,21	74,01	647219	5,19	100	100			
I.	Nematerialusis turtas	67059	57165	0,30	0,25	9894	0,05	0,38	0,34			0,04
I.1.	Programinė įranga	49619	9676	0,22	0,04	39943	0,18	0,28	0,06			0,22
I.2.	Kitas nematerialusis turtas	17440	47489	0,08	0,21	-30049	-0,13	0,10	0,28			-0,18
II.	Materialusis turtas	16694944	15690288	74,75	68,14	1004656	6,61	94,38	92,07			2,31
II.1.	Žemė			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00			0,00
II.2.	Pastatai ir statiniai	6798576	6335567	30,44	27,52	463009	2,93	38,43	37,18			1,26
II.3.	Mašinos ir įrengimai	8482771	7716719	37,98	33,51	766052	4,47	47,95	45,28			2,67
II.4.	Transporto priemonės	312639	321331	1,40	1,40	-8692	0,00	1,77	1,89			-0,12
II.5.	Kitą įrangą, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	288238	301578	1,29	1,31	-13340	-0,02	1,63	1,77			-0,14
II.6.	Nebaigta statyba	812720	1015093	3,64	4,41	-202373	-0,77	4,59	5,96			-1,36
II.7.	Kitas materialusis turtas			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00			0,00
III.	Finansinis turtas	927350	1294681	4,15	5,62	-367331	-1,47	5,24	7,60			-2,35
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	927350	1294681	4,15	5,62	-367331	-1,47	5,24	7,60			-2,35
III.2.	Kitas finansinis turtas			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00			0,00
B.	Trumpalaikis turtas	4644130	5983402	20,79	25,99	-1339272	-5,19	100	100			
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2318721	2267656	10,38	9,85	51065	0,53	49,93	37,90			12,03
I.1.	Atsargos	776225	711432	3,48	3,09	64793	0,39	16,71	11,89			4,82
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	776225	711432	3,48	3,09	64793	0,39	16,71	11,89			4,82
I.1.2.	Išankstiniai apmokėjimai	4886	25262	0,02	0,11	-20376	-0,09	0,11	0,42			-0,32
I.1.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys	1537610	1530962	6,88	6,65	6648	0,24	33,11	25,59			7,52
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	1993930	2413790	8,93	10,48	-419860	-1,56	42,93	40,34			2,59
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	1993930	2298215	8,93	9,98	-304285	-1,05	42,93	38,41			4,52
II.3.	Kitos gautinos sumos		115575	0,00	0,50	-115575	-0,50	0,00	1,93			-1,93
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00			0,00
IV.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	331479	1301956	1,48	5,65	-970477	-4,17	7,14	21,76			-14,62
	Turto iš viso:	22333483	23025536	100	100	-692053	0,00					

42 priedo tęsinys

C.	Nuosavas kapitalas	14771496	15180740	66,14	65,93	-409244	0,21	100	100	
I.	Kapitalas	20273327	20273327	90,78	88,05	0	2,73	137,25	133,55	3,70
I.1.	Įstatinis (pasirašytasis)	20273327	20273327	90,78	88,05	0	2,73	137,25	133,55	3,70
III.	Rezervai	114136	114136	0,51	0,50	0	0,02	0,77	0,75	0,02
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0,51	0,50	0	0,02	0,77	0,75	0,02
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5615967	-5206723	-25,15	-22,61	-409244	-2,53	-38,02	-34,30	-3,72
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-409244	292056	-1,83	1,27	-701300	-3,10	-2,77	1,92	-4,69
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5206723	-5498779	-23,31	-23,88	292056	0,57	-35,25	-36,22	0,97
D.	Dotacijos, subsidijos			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
E.	Mokėtinų sumos ir įsipareigojimai	7561988	7844796	33,86	34,07	-282808	-0,21	100	100	
I.	Po vienerių metų mokėtinų sumos	6825683	6561492	30,56	28,50	264191	2,07	90,26	83,64	6,62
I.1.	Finansinės skolos	6761	29492	0,03	0,13	-22731	-0,10	0,09	0,38	-0,29
I.2.	Kitos finansinės skolos	6761	29492	0,03	0,13	-22731	-0,10	0,09	0,38	-0,29
I.3.	Kitos mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6818922	6532000	30,53	28,37	286922	2,16	90,17	83,27	6,91
II.	Per vienerius metus mokėtinų sumos	736305	1283304	3,30	5,57	-546999	-2,28	9,74	16,36	-6,62
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	1,65	1,60	0	0,05	4,87	4,69	0,18
II.3.	Skolos tiekėjams	330224	808751	1,48	3,51	-478527	-2,03	4,37	10,31	-5,94
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	10366	7333	0,05	0,03	3033	0,01	0,14	0,09	0,04
II.5.	Pelno mokescio įsipareigojimai			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	27715	99220	0,12	0,43	-71505	-0,31	0,37	1,26	-0,90
II.8.	Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	22333484	23025536	100,00	100,00	-692052	0,00			

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2005 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2005 metai		2004 metai		Bendroji %		Bendroji %		Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %		Dalinė % 2003 metai	Dalinė % 2004 metai	Santykinis pokytis %
		2005 metai	2004 metai	2005 metai	2004 metai	2005 metai	2004 metai	2004 metai	2003 metai						
A.	Igaliaikis turtas	18708367	17689353	64,94	79,21	1019014	-14,27	100	100	0	100	100	100	100	0
I.	Nematerialusis turtas	38783	67059	0,13	0,30	-28276	-0,17	0,21	0,38	-0,17	0,21	0,38	0,38	0,38	-0,17
I.1.	Programinė įranga	37741	49619	0,13	0,22	-11878	-0,09	0,20	0,28	-0,09	0,20	0,28	0,28	0,28	-0,08
I.2.	Kitas nematerialusis turtas	1042	17440	0,00	0,08	-16398	-0,07	0,01	0,10	-0,07	0,01	0,10	0,10	0,10	-0,09
II.	Materialusis turtas	18114576	16694944	62,88	74,75	1419632	-11,88	96,83	94,38	1419632	-11,88	96,83	94,38	94,38	2,45
II.2.	Pastatai ir statiniai	6989178	6798576	24,26	30,44	190602	-6,18	37,36	38,43	190602	-6,18	37,36	38,43	38,43	-1,07
II.3.	Mašinos ir įrenginiai	8290250	8482771	28,78	37,98	-192521	-9,21	44,31	47,95	-192521	-9,21	44,31	47,95	47,95	-3,64
II.4.	Transporto priemonės	278563	312639	0,97	1,40	-34076	-0,43	1,49	1,77	-34076	-0,43	1,49	1,77	1,77	-0,28
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	289266	288238	1,00	1,29	1028	-0,29	1,55	1,63	1028	-0,29	1,55	1,63	1,63	-0,08
II.6.	Nebaigta statyba	2267319	812720	7,87	3,64	1454599	4,23	12,12	4,59	1454599	4,23	12,12	4,59	4,59	7,52
III.	Finansinis turtas	555008	927350	1,93	4,15	-372342	-2,23	2,97	5,24	-372342	-2,23	2,97	5,24	5,24	-2,28
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	555008	927350	1,93	4,15	-372342	-2,23	2,97	5,24	-372342	-2,23	2,97	5,24	5,24	-2,28
B.	Trumpalaikis turtas	10101107	4644130	35,06	20,79	5456977	14,27	100	100	5456977	14,27	100	100	100	0,00
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7290732	2318721	25,31	10,38	4972011	14,92	72,18	49,93	4972011	14,92	72,18	49,93	49,93	22,25
I.1.	Atsargos	6811159	776225	2,36	3,48	-95066	-1,11	6,74	16,71	-95066	-1,11	6,74	16,71	16,71	-9,97
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	6811159	776225	2,36	3,48	-95066	-1,11	6,74	16,71	-95066	-1,11	6,74	16,71	16,71	-9,97
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai	4886	4886	0,00	0,02	-4886	-0,02	0,00	0,11	-4886	-0,02	0,00	0,11	0,11	-0,11
I.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys	6609573	1537610	22,94	6,88	5071963	16,06	65,43	33,11	5071963	16,06	65,43	33,11	33,11	32,33
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	1983910	1993930	6,89	8,93	-10020	-2,04	19,64	42,93	-10020	-2,04	19,64	42,93	42,93	-23,29
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	1936103	1993930	6,72	8,93	-57827	-2,21	19,17	42,93	-57827	-2,21	19,17	42,93	42,93	-23,77
II.3.	Kitos gautinos sumos	47807	0	0,17	0,00	47807	0,17	0,47	0,00	47807	0,17	0,47	0,00	0,00	0,47
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV.	P pinigai ir pinigų ekvivalentai	826465	331479	2,87	1,48	494986	1,38	8,18	7,14	494986	1,38	8,18	7,14	7,14	1,04
	Turto iš viso:	28809474	22333483	100,00	100,00	6475991	0,00	100	100	6475991	0,00	100	100	100	0

43 priedo tęsinys

C.	Nuosavas kapitalas	14814962	14771496	51,42	66,14	43466	-14,72	100	100	0
I.	Kapitalas	20273327	20273327	70,37	90,78	0	-20,41	136,84	137,25	-0,40
I.1.	Įstatimis (pasirašytasis)	20273327	20273327	70,37	90,78	0	-20,41	136,84	137,25	-0,40
III.	Rezervai	114136	114136	0,40	0,51	0	-0,11	0,77	0,77	0,00
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0,40	0,51	0	-0,11	0,77	0,77	0,00
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5572501	-5615967	-19,34	-25,15	43466	5,80	-37,61	-38,02	0,40
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	43466	-409244	0,15	-1,83	452710	1,98	0,29	-2,77	3,06
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5615967	-5206723	-19,49	-23,31	-409244	3,82	-37,91	-35,25	-2,66
D.	Dotacijos, subsidijos	6520732	6520732	22,63	0,00	6520732	22,63	100	100	0,00
E.	Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų	7473780	7561988	25,94	33,86	-88208	-7,92	100	100	0,00
I.	Po vienerių metų mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6643910	6825683	23,06	30,56	-181773	-7,50	88,90	90,263	-1,37
I.1.	Finansinės skolos	0	6761	0,00	0,03	-6761	-0,03	0,00	0,089	-0,09
I.2.	Kitos finansinės skolos	0	6761	0,00	0,03	-6761	-0,03	0,00	0,089	-0,09
I.6.	Kitos mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	6643910	6818922	23,06	30,53	-175012	-7,47	88,90	90,174	-1,28
II.	Per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	829870	736305	2,88	3,30	93565	-0,42	11,10	9,737	1,37
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	1,28	1,65	0	-0,37	4,92	4,866	0,06
II.3.	Skolos tiekėjams	392939	330224	1,36	1,48	62715	-0,11	5,26	4,367	0,89
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	8808	10366	0,03	0,05	-1558	-0,02	0,12	0,137	-0,02
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	60018	27715	0,21	0,12	32303	0,08	0,80	0,367	0,44
II.8.	Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	105	105	0,00	0,00	105	0,00	0,00	0,000	0,00
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	28809474	22333483	100,00	100,00	6475991	0,00			0

Šaltinis: sudaryta autoriaus

UAB „MAŽEIKIŲ VANDENYS“ 2006 M. BALANSO VERTIKALIOJI ANALIZĖ

Eil. Nr.	TURTAS	2006 metai	2005 metai	Bendroji %	Bendroji %	Bendroji %	Absoliutus pokytis	Santykinis pokytis %	Dalinė %		Santykinis pokytis %
									2006 metai	2005 metai	
A.	Ilgalaikis turtas	36295870	25317940	89,88	87,88	10977930	2,00	100	100		
I.	Nematerialusis turtas	37533	38783	0,09	0,13	-1250	-0,04	0,15	0,15		-0,05
I.1.	Programinė įranga	37533	37741	0,09	0,13	-208	-0,04	0,15	0,15		-0,05
I.2.	Kitas nematerialusis turtas		1042	0,00	0,00	-1042	0,00	0,00	0,00		0,00
II.	Materialusis turtas	36000437	24724149	89,15	85,82	11276288	3,33	99,19	97,65		1,53
II.2.	Pastatai ir statiniai	7083630	6989178	17,54	24,26	94452	-6,72	19,52	27,61		-8,09
II.3.	Mašinos ir įrengimai	8028823	8290250	19,88	28,78	-261427	-8,89	22,12	32,74		-10,62
II.4.	Transporto priemonės	263702	278563	0,65	0,97	-14861	-0,31	0,73	1,10		-0,37
II.5.	Kiti įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	232355	289266	0,58	1,00	-56911	-0,43	0,64	1,14		-0,50
II.6.	Nebaigta statyba	16861749	2267319	41,76	7,87	14594430	33,89	46,46	8,96		37,50
II.7.	Kitas materialusis turtas	3530178	6609573	8,74	22,94	-3079395	-14,20	9,73	26,11		-16,38
III.	Finansinis turtas	257900	555008	0,64	1,93	-297108	-1,29	0,71	2,19		-1,48
III.1.	Po vienerių metų gautinos sumos	257900	555008	0,64	1,93	-297108	-1,29	0,71	2,19		-1,48
B.	Trumpalaikis turtas	4083413	3491534	10,11	12,12	591879	-2,01	100	100		0,00
I.	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys										
I.1.	Atsargos	738049	681159	1,83	2,36	56890	-0,54	18,07	19,51		-1,43
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	738049	681159	1,83	2,36	56890	-0,54	18,07	19,51		-1,43
II.	Per vienerius metus gautinos sumos	2610935	1983910	6,47	6,89	627025	-0,42	63,94	56,82		7,12
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas	2128396	1936103	5,27	6,72	192293	-1,45	52,12	55,45		-3,33
II.3.	Kitos gautinos sumos	482539	47807	1,19	0,17	434732	1,03	11,82	1,37		10,45
III.	Kitas trumpalaikis turtas	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00		0,00
IV.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	734429	826465	1,82	2,87	-92036	-1,05	17,99	23,67		-5,68
	Turto iš viso:	40382283	28809474	100	100	11572809	0,00				0,00

44 priedo tęsinys

C.	Nuosavas kapitalas	15150883	14814962	37,52	51,42	335921	-13,91	100	100	100	0,00
I.	Kapitalas	20606327	20273327	51,03	70,37	333000	-19,34	136,01	136,84	136,84	-0,84
I.1.	Išstatimis (pasirašytasis)	20606327	20273327	51,03	70,37	333000	-19,34	136,01	136,84	136,84	-0,84
III.	Rezervai	114136	114136	0,28	0,40	0	-0,11	0,75	0,77	0,77	-0,02
III.1.	Privalomasis	114136	114136	0,28	0,40	0	-0,11	0,75	0,77	0,77	-0,02
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-5569580	-5572501	-13,79	-19,34	2921	5,55	-36,76	-37,61	-37,61	0,85
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	2921	43466	0,01	0,15	-40545	-0,14	0,02	0,29	0,29	-0,27
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-5572501	-5615967	-13,80	-19,49	43466	5,69	-36,78	-37,91	-37,91	1,13
D.	Dotacijos, subsidijos	16220565	6520732	40,17	22,63	969833	17,53	100	100	100	0,00
E.	Mokėtinų sumų ir išsipareigojimai	9010835	7473780	22,31	25,94	1537055	-3,63	100	100	100	0,00
I.	Po vienerių metų mokėtinų sumos ir ilgalaikiai išsipareigojimai	4623333	6643910	11,45	23,06	-2020577	-11,61	51,31	88,90	88,90	-37,59
I.6.	Kitos mokėtinų sumos ir ilgalaikiai išsipareigojimai	4623333	6643910	11,45	23,06	-2020577	-11,61	51,31	88,90	88,90	-37,59
II.	Per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai išsipareigojimai	4387502	829870	10,86	2,88	3557632	7,98	48,69	11,10	11,10	37,59
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	368000	368000	0,91	1,28	0	-0,37	4,08	4,92	4,92	-0,84
II.3.	Skolos tiekėjams	3945355	392939	9,77	1,36	3552416	8,41	43,78	5,26	5,26	38,53
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	16660	8808	0,04	0,03	7852	0,01	0,18	0,12	0,12	0,07
II.6.	Su darbo santykiais susiję išsipareigojimai		60018	0,00	0,21	-60018	-0,21	0,00	0,80	0,80	-0,80
II.8.	Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai išsipareigojimai	57487	105	0,14	0,00	57382	0,14	0,64	0,00	0,00	0,64
	Nuosavo kapitalo ir išsipareigojimų iš viso:	40382283	28809474	100	100	11572809	0,00				0,00

Šaltinis: sudaryta autoriaus